KIRKMERAK 14

KADIN DÜŞMANI SÖZLÜK

Agnès Michaux

Çeviri: Yiğit Bener

KIRKMERAK 14

Can Yayınları 2010

Dictionnaire misogyne, Agnes Michaux
© 1993, Edition JC Lattès
© 2011, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Yayınları'ndaki 1. basım: Eylül 2011
Bu kitabın 1. baskısı 3000 adet yapılmıştır.

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak baskı: Azra Matbaası
İç baskı ve cilt: Ekosan Matbaası

ISBN 978-975-07-1377-4

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com

KADIN DÜŞMANI SÖZLÜK

Agnès Michaux

Fransızca aslından çeviren

Yiğit Bener

CAN

Aslan Doktor Ogino'ya, önerdiği "yöntem"in üretken başarısızlığı sayesinde dünyaya gelip bu kitabı yazmama katkıda bulunduğu için, en içten teşekkürlerimle...

Affet beni, anne!

Evet, affet beni anne!.. Biliyorum ki –sen başta olmak üzere– binlerce kadın, bu kitabı görür görmez beni ihanetle suçlayacaksınız.

Ben de sizin gibi kadın olduğum halde, bu tür ateşli bir antifeminist bildiri yayımlamaya cüret ettiğim için beni "dava"ya ihanet etmekle suçladığınızı daha şimdiden duyar gibiyim. İhanet ne kelime? Vahşi bir saldırı! Savaş ilanı! Gözü kapalı bombalama eylemi! İnsanlık suçu!

Ne yapalım, sorumluluktan kaçacak halim yok...

Çünkü kabul etmelisin ki, sen ve senin 60-70'li yıllardan kalma "özgürleşmiş" eski arkadaşlarının yanındayken pek fazla eğlenme fırsatımız olmuyordu. Kutsal ve sihirli formülünüz olan "kadınların kurtuluşu" sözcüklerini telaffuz ettiğinizde sanki eski direniş günlerini ve şehit düşen arkadaşlarının dehşetli savaş öykülerini anlatan muharip gazilere benziyordunuz. Teyzeler direnişte... Erkeklere karşı yürüttüğünüz gerilla savaşı öyküleriyle amma da kafamızı şişirmiştiniz!

Bu arada bizler, kızlarınız, hapı yutuyorduk. 1968 Mayısı'nın dölleri olarak utanmadan bizlere dayatmaktan çekinmediğiniz şeylerin etkisiyle tamamen AL-LAK BUL-LAK olup travma geçiriyorduk. Yani, süttozuyla beslenen ben ve kız arkadaşlarımın, "*seventies*"lerde katlanılan tüm o rezaletler için sizlere teşekkür etmemizi beklemiyordunuz herhalde.

Daha doğar doğmaz, kavuniçi koca çiçekli o iğrenç duvar kâğıtlarınızın, pleksiglas ya da parlatılmış alüminyumdan mobilyalarınızın, "gerçek" suni deriden puflarınızın ve sizi gerçek-

ten İspanyol boğalarına çeviren İspanyol paça pantolonlarınızın üstüne geçirdiğiniz o tiksindirici dikyakalı kazaklarınızın vahşi saldırısına uğradık.

Ah! 68'de yirmi yaşlarında olan ninelerin sandıkları bayağı neşeli olacak. Makrame çantalarınızı, akrilik şortlarınızı, Larzac bölgesindeki askerî manevralara karşı köylülerin direnişini destekleyen bildirilerinizi, duvarlarınıza astığınız Vasarely'nin optik yanılsamalara dayalı geometrik biçimler yansıtan posterlerinizi ve platform topuklu, uyuşturucu koması renkli ayakkabı koleksiyonlarınızı (Bunları giymek, ırzınıza geçilmesi tehlikesine karşı en iyi sigortaydı!) o sandıkların dibinde bulacak olan torunlarınız (tabii doğum kontrol haplarının gazabından kurtulabilmiş olanları) kahkahadan kırılacaktır eminim.

Ama kâbus bununla da bitmiyordu ki! Beşiğimin üzerine Twiggy'nin kutsal resmini asmıştın, hani o sizin kadın dergilerinizin favori mankeni; onun sayesinde ideal kadının iştahsız bir iskelet olması gerektiğini anlamıştım. Bugün, sizin o çokince-taze-çalı gibi vücut hatları konusundaki beyin yıkamalarınız yüzünden, elektronik tartı aletim bana ne zaman yan baksa, kendimi derhal Slim Fast kâselerime dalmak ya da Montignac'ın ekmeğine yağ süren rejimine başlamak zorunda hissediyorum.

Aa, dur! Jartiyer katlamını unutuyordum! Külotlu çorap kullanılmasını dayatan senin kuşağın, hâlâ utanmadan çocuklarının suratına bakmaya cesaret edebiliyor mu? Külotlu çoraplar, bekâret kemerinden bu yana aşkı katletmek için bulunan en etkili silahtır.

Ve tabii –Malum konu!– bir de o meşhur erkek düşmanı mücadeleniz vardı. "Ne haltları varsa görsünler!" diyordunuz. İyi de, bu yüzden onlar da artık bizlerle pek bir halt karıştırmaz oldular. Ah ah, nerede o eski cinsel tacizler! Artık bir büro amirinin, (Brassens'in şarkısındaki gibi) "Fernande'ı düşledikçe çükü kalkmıyor," aksine çükü düşüyor zavallının! Parmak atmak, yakında ancak tarih kitaplarında izine rastlanan, yok olmakta olan şaheserler kategorisine dahil olacak.

Erkekleri kompleksli, dizginlenmiş, neredeyse iğdiş edilmiş hale getirdiniz ve bugün bizler, henüz homoseksüel olmamış ya da iktidarsızlığa uğramamış bir erkeğe kanca atabilmek için çılgınca ter döküyoruz.

Ne yazık ki, kırk yılda bir turnayı gözünden vurduğumuzda ise, bize işin özünü, yani ona lezzetli ev yemekleri pişirmeyi, gömleklerini huşu içinde ütülemeyi, kenar işlemelerini dikmeyi ya da ona GERÇEK bir kahve pişirmeyi öğretmeyi reddetmiş olduğunuz ortaya çıkıyor. Bekârlık olimpiyatlarında altın madalya alıp kürsüye çıkma şansım yüksek...

Biliyorum anne, yine abarttığımı, haksızlık yaptığımı, boşuna mücadele etmediğinizi söyleyeceksin. Doğum kontrol hapı, eşit işe eşit ücret, on sekiz yaşında reşit olma hakkı, yeni evlilik ve yeni boşanma anlayışı, kürtaj, bunlar boş şeyler mi yani?

Değil elbette.

Biliyorum, bayağı zorlu bir yoldan geçtiniz ve uzun bir mesafe kat edildi.

Ben sadece sana biraz takılmak istemiştim, anneciğim. Ama yine de sana açıkça şunu söylemeliyim: Ben onları seviyorum, yani erkekleri! Hem de bütün o kusurları yüzünden. Çünkü biz kadınlar ne dersek diyelim, ne yaparsak yapalım, bal gibi biliyoruz ki onlar asla gerçekten değişmeyecekler ve sonsuza dek neyseler öyle kalacaklar; yani fevri çıkışları olan ama altın kalpli, maço ama beceriksiz, saf ama duygulandırıcı, saplantılı ama kabız, havalı ama ödlek, boynuzlu ama... halinden memnun.

Bu kitapla ben, ezelden beri hakkımızda yumurtladıkları eşekçe saçmalıkları burunlarının dibine sokarak kendi tarzımda onlara nanik yapıyorum (ya da sen öylesini tercih edersen malum bir el hareketi yaptığımı da söyleyebiliriz). Bu kitabı erkeklere ithaf ediyorum, çünkü onlara çok benziyor: Bazen gülünç, sebepsiz yere saldırgan ama çoğu kez komik ve her zaman gerçeğe de o kadar aykırı değil, ne dersin?

AGNÈS MICHAUX

Çevirmen notu: "Tercümana zeval olmaz"... mı?

Kadınlara yönelik onca nefretin, aşağılamanın ve şiddetin temelinde ne var? Nasıl bir ilkellik, nasıl bir düşünce yapısıdır bu?

Bunu, kolaya kaçarak ya da ezber kalıplara sığınarak, toplumumuzun Batı'dan daha az kalkınmış oluşuna, eğitim düzeyimizin düşüklüğüne mi bağlamalıyız? Kadın düşmanı zihniyet, içinde yaşadığımız coğrafyanın insan yapısına, kültürüne, dinine mi özgü? Her güne yeni bir kadın cinayeti haberiyle uyanan bu toprakların genlerine işlemiş, dolayısıyla asla kurtulamayacağız onulmaz bir lanet mi söz konusu?

Yoksa ülkeleri, coğrafi bölgeleri, kültürleri, dinleri aşan, hatta eğitim ve gelişmişlik düzeylerinin ötesinde bir sorunla mı karşı karşıyayız? Bu saydıklarımızdan daha kapsamlı, daha farklılaşmış ve köklü bir sorun.

Elinizdeki sözlük, kadınları eve kapatmaya çalışan ve onları ikinci sınıf insan olarak tanımlayan muhafazakâr zihniyetin, erkeğin üstünlüğünden dem vurarak kadınları aşağılayan cinsiyetçi söylemin, kadın cinselliğini ve özgürlüğünü şeytanlık olarak gören dinî yobazlığın ülkemize özgü olmadığını açıkça sergiliyor.

Çünkü Agnès Micaux'nun derlediği bu seçme saçma sözlerin yazarlarının hemen tümü Batılı, aydın, sanatçı, din ve devlet adamları. Hepsi üst düzey eğitim görmüş, kimisi tarihte iz bırakmış, hatta hepimizi büyüleyen önemli edebî yapıtlar vermiş, başka haklı davaların savunuculuğunu yapmış, eli kalem tutan ve açıkçası kalemi "sıkı" tutan akıllı, zeki erkekler.

Birçoğu aydınlanma felsefesinin cengâveri, hatta aralarında hümanist, devrimci, anarşist düşüncenin kimi kuramcıları bile var.

Ama gel gör ki ne eğitim, ne gelişkinlik düzeyi, ne "Batılı" bir dine mensup olmak ya da dinsizlik, ne de hümanist ve hatta devrimci öğretilere bağlı olmak, erkekleri bu zavallı üstünlük kompleksinden ve ülkemizde nice erkeğin coşkuyla altına imza atabilecekleri bu kadın düşmanı zırvaları sıralamaktan alıkoymaya yetebiliyor!

Bu durumda, karşımızdaki sorunun niteliğinin enikonu kapsamlı oluşuna bakarak iyice karamsarlığa kapılmak olası elbette... Öte yandan, aynı tespit aslında şunu da söylemiş oluyor: Kadınlara yönelik aşağılayıcı yaklaşım, sırf toplumun eğitim düzeyinin ve gelirinin artmasıyla "kendiliğinden" değişmeyecektir. Unutmayalım ki, eğer bugün kimi Batı ülkelerinde kadın hakları konusunda bazı önemli kazanımlar elde edilebildiyse, bunu aslında tamamen, Agnès Michaux'nun kimi aşırılıklarını önsözünde nüktedan bir dille eleştirdiği kadın hareketinin mücadelesine borçluyuz.

Kadın Düşmanı Sözlük, en eğitimli, akıllı, zeki erkeklerden bile pek hayır gelmeyeceğinin açık kanıtı olduğuna göre, bu köhne zihniyeti alaşağı etme işi yine kadınlara düşüyor. Zaten her yerde olduğu gibi ülkemizde de sözleriyle, eylemleriyle, duruşları ve yaşantılarıyla onlar da epeydir bunu yapmaktalar.

Bu sözlüğün, kadın düşmanı zihniyeti teşhir etmede onlara yardımcı olmasını diliyorum. Zaten bundan tam on beş yıl önce Sayın Özdemir İnce, *Dictionnaire misogyne* adlı bu derlemeyi çevirmemi bana önerdiğinde, bu görevi işte bu amaca hizmet etmesini umarak üstlenmiştim.

Öte yandan, cinsiyetçilikten tamamen arınmış bir erkek (henüz?) olmadığına göre, (bizleri yetiştiren annelerimizin –ve tabii babalarımızın da– kulakları çınlasın!) bilincinde olduğum ve olmadığım birçok cinsiyetçi günahı ister istemez işlemiş olan bir erkek olarak, hemcinslerimin bu seçme saçmalarını çevirirken benim de bir tür "suçluluk duygusu'na kapılmamam olanaksızdı.

Gerçekten de mademki onca kellifelli, ciddi, kalburüstü aydın ve yazar, kadınlar hakkında bu kadar kolayca zırvalayıp atıp tutabilmişler, o halde okur, kitabın erkek çevirmeninin de, Agnes Michaux'nun tabiriyle "bu eşekçe saçmalıklar"ın içeri-

ğini benimsediğini kolaylıkla düşünülebilirdi...

Oysa çevirinin başarı ya da başarısızlığının sorumluluğu tamamen bana ait olmakla birlikte, içerikten sorumlu tutulamazdım. Bu nedenle, çeviriyi yapmayı ancak bir "çevirmen ön notu" yazmak kaydıyla kabul edebileceğimi söylemiştim.

İlettikleri mesajın içeriğinden elçilerin sorumlu olmadıklarını vurgulayarak "Elçiye zeval olmaz," atasözüne gönderme yapan, "Tercümana zeval olmaz!" başlıklı çevirmen notum, yayıncının ve Agnès Michaux'nun da onayıyla kitabın ilk Türkçe baskısına işte böyle kondu.

O yazıda, bu kadar yüksek dozda ve toplu olarak önümüze sunulduklarında gülünçlükleri, ahmaklıkları, cinsiyetçi kabalıkları ve itici ayrımcılıkları çok bariz hale gelen bu ve benzerleri sözleri, dost sohbetlerinde teker teker ya da daha az dozda işittiğimizde, acaba isyan etmeyi ya da itiraz etmeyi her seferinde akla getirip getirmediğimizi sorguluyordum. İtiraz etmek yerine gülüp geçtikçe ya da gizli gizli benimseyerek onayladıkça hatta açık arttırmaya girip bu sersemliklerin yenilerini ürettikçe, kadın düşmanı cinsiyetçilik suçuna ortak olmuş sayılacağımızı belirtiyordum.

Çünkü biliyordum ki bu kitap yayınlandığında çoğu hemcinsim, bunu kendilerine yönelik bir eleştiri olarak görmeyecekti, hele Türkiye'de... Aksine, çoğu bunu "geyik muhabbetleri"ni süsleyen bir malzeme deposu olarak kullanmaya kalkacak, ünlü yazarların bu alıntılarından ilham alarak kadınlara atıp tutmaya daha da büyük bir hevesle devam edecekti. Başka bir deyişle, erkek zihniyetini sorgulatma amacıyla derlenen bu sözler, tam ters amaçla kullanılıp kadın düşmanlığı cephesine cephane taşıyacaktı.

Öyle de oldu açıkçası: Kitap yayınlanır yayınlanmaz büyük bir ilgi gördü. Tüm gazeteler kitaba geniş yer vererek tanıttılar, çok ünlü köşe yazarlarımız kendi köşelerinde bu özlü sözlerden bol miktarda alıntı yaptılar. Bir kahkaha tufanıdır koptu gitti...

Gerçi, kitapta gülünesi, hatta kahkaha atılası yerler yok değil gerçekten: Güleriz ağlanacak halimize...

"Düşünün ki asla –ama asla– bir kadında şu iki özelliğe birlikte rastlayamadım: zekâ ve güzellik" diyen yazar Henry de Montherlant'ın sözlerini hem fiziki hem de zihinsel özellikleriyle adeta tekzip eden Agnès Michaux, kitabından söz etmek

için Türkiye'ye gelince bu ilgi daha da arttı. Tam sayfa ve bol fotoğraflı röportajlar yayınlandı. Ancak Agnès'in uyarıları da fayda etmedi ve kitabın eleştirel boyutu ustalıkla hasıraltı edildi. Sanırım ilk baskı iki ayda tükendiği halde, yayınevinin yeni baskılar yapmamaya karar vermesinde, algının bu şekilde yanlış zemine oturmasının rolü olmuştur...

Oysa kadının toplumdaki yeri konusunda ülkemizde yaşanan güncel tartışmaların penceresinden baktığımızda, bu derlemede yer alan alıntıların ne derecede aydınlatıcı ve yararlı olduklarını rahatlıkla görebiliriz.

Bu derlemedeki sözler, bizim yerli kadın düşmanlarımızın, yani kadınının işlevini kocasına hizmet edip çocuk yetiştirmek ve namusunu korumak olarak tanımlayan zihniyetin de kulağına küpe olmalıdır aslında. Görüldüğü üzere, bu yaklaşımın halkımız örf ve adetleriyle, diniyle ya da gelenekleriyle hiçbir alakası yok. Hatta biraz zorlarsak, bu kafa yapısının kör bir "Batı taklitçiliği" olduğunu, yani Batı'da yer edinerek yüz elli yıl öncesinden bugüne sarkan köhne bir maço söylemi kopyalamaktan öteye geçmediğini dahi iddia etmek mümkün!

Ya da belki, sadece, bizdeki erkeklerin de dünyanın dört bir köşesindeki hemcinslerinin ilkel anlayışlarını paylaştıklarını söylemekle yetinebiliriz...

Sorun coğrafya, kültür ya da din değildir; erkeğin kadını aşağılayıp köle olarak kullandığı ayrımcı, cinsiyetçi düzen ve bu düzeni haklı çıkarmayı hedefleyen ideolojidir.

On beş yıl önceki çevirmen notumda, gerçek bir "Türkçe Kadın Düşmanlığı Sözlüğü" yayınlamak için yapılması gerekenin, belki de Agnès Michaux'nun bu seçkisindeki yöntemi eski-yeni Türk yazınına, din ve devlet a 'amlarının metinlerine uygulayarak özgün bir çalışma yürütmek olduğunu da söylemiştim. Bu ikinci baskının böyle bir çalışmaya ilham vermesini ve cinsiyetçi söylemin daha derinlemesine sorgulanması için vesile olmasını dilerim.

İkinci baskı için metni elden geçirirken eski çevirime de birçok noktada müdahale ettim; pek çok değişiklik, hatta düzeltme yaptım. Bu da bana çevirmenlik hakkında yıllardır dile getirdiğim bazı düşünceleri bir kez daha teyit etme fırsatını sundu:

— Bağlamlarından kopuk alıntılardan oluşan bu tür bir metin, bir çevirmen için ciddi bir meydan okumadır. Üstelik

söz konusu alıntıların önemli bir kısmının "espri yapma" amacını taşıyan çarpıcı sözcük oyunlarına dayanıyor olması, bu meydan okumanın boyutlarını artırıcı bir etkendir. Çünkü kullanılan dilin yapısal inceliklerine ve kültürel çağrışımlarına dayanan nitelikli bir mizah içeren metinler, çevrilmesi en zor metinler arasında yer alır, yaratıcı çözümler bulunmasını gerektirir.[1]

Düzeysiz ya da kötü bir mizah anlayışına dayalı metinlerse, çevirmen için beter bir tuzaktır, çünkü okuyucu genellikle metindeki zevksizliği, yazarın anlayışından çok, çeviri hatalarına bağlamaya yatkındır.

– Hiçbir metnin, tek bir "doğru çevirisi" yoktur. İki farklı çevirmen, aynı alıntı için birbirinden epey farklı ama eşit derecede başarılı ya da kabul edilebilir çözümler üretebilir... Hatta aynı metne on beş yıl arayla bakan aynı çevirmen bile bunu yapabilir.

1. Bu tür durumlarda, kullanılan sözcüklere körü körüne sadık kalan ya da semantik karşılık düzlemiyle sınırlı bir çeviri, metnin biçimine değilse bile özüne ihanet olacağı için, yer yer metnin tamamen dışına çıkarak, her zamankinden daha "özgür" bir çeviri yapmayı yeğledim. Sözcüklerin sözlük karşılıklarını değilse de, benzer anlamları ve kavramları kullanarak, benzer türde çağrışımlar uyandırmayı hedefleyen Türkçe sözcük oyunları üretmeye çalıştım. Örneğin, Peder PİERRET'den yapılan bir alıntıda, Fransızca *adultère* (zina) sözcüğünün "A" harfiyle başlamasının "bir rastlantı olmadığı" ve "bundan kaynaklanan tüm illetlerin de aynı harfle başladığı" belirtilmekteydi. Ardından da "A" harfiyle başlayan, *agonie* (can çekişme), *abjection* (iğrençlik), *athée* (dinsiz) gibi bir dizi Fransızca sözcük sıralanmaktaydı. Çeviride bu sözcüklerin Türkçe karşılıklarının verilmesi, elbette işin tüm "esprisini" yok ederdi. Onun yerine, "zina" gibi "Z" harfiyle başlayan ve Fransızca metindekine benzer çağrışımlar yapan "zamparalık, zındıklık, zibidilik, zührevi hastalıklar" gibi sözcükler sıralamayı ya da "Aldatmak sözcüğünün 'A' harfiyle başlaması bir rastlantı değildir. Çünkü eşini aldatmaktan kaynaklanan tüm illetler de aynı harfle başlar," deyip anarşi, alçaklık, acz, acı, ahlaksızlık, ambiti, azgınlık, aort patlaması, allahsızlık gibi sözcükleri sıralamayı seçtim. Daha uç bir diğer örnekteyse, Coluche'den yapılan bir alıntıda, Fransızca'da sonu "-al" ile biten sözcüklerin çoğul hallerinde *aux* ekini aldığı hatırlatıldıktan sonra (örneğin anal=*anaux*), buna dayanan bir sözcük oyunu ile bunun, (öznesi bir gelin olan) bir istisnası olduğu belirtiliyor: *un trousseau* (bir çeyiz), *deux trous sales* (iki kirli delik). Burada da sözcüklere sadık kalmanın bir anlamı olmayacağı için, aynı mantığa dayalı bir sözcük oyunu üretmeyi denedim: "Sonu '-li' ile biten kelimeleri çoğul yapmak için '-ler' takısı eklenir. Örneğin evli ve evliler gibi. Tek istisnası taze gelinlerdir: onların bacaklarının arasında bir deli ve iki delik vardır."

– İnsanın "başarılı" sandığı bir çevirisindeki ya da metnindeki kusurlara, hatalara, eksiklere on beş yıl arayla ve eleştirel gözle bakması, dünyanın en önemli tevazu okuludur...

Son olarak, bir rica da hemcinslerime: Kadın düşmanı zırvaları ve önyargıları (ve bu metinlere imza atan ünlü yazarları) teşhir eden bir kitabı çevirmek suretiyle erkekliğin şanına ihanet ettiğimi düşünmesinler lütfen. İlk baskıdaki çevirmen notunda belirttiğim gibi, gerçek hiç de öyle değil.

Aslında ben de birçok hemcinsim gibi, kadınların giderek erkeklere üstünlük taslayabilecekleri hiçbir alan bırakmamaları karşısında çok ciddi şekilde endişelenmekteyim. İnanıyorum ki, erkekler olarak biz, kadınlara karşı üstünlük komplekslerimizi yitirirsek ciddi bir kimlik bunalımına düşebiliriz.

Neyse ki Agnès Michaux'nun derlemesi beni bu konuda rahatlatıyor: Çünkü bu kitabı okuduğumda gördüm ki, erkeklerin kadınlardan kesinlikle üstün oldukları son bir alan kalmış, o da kadın düşmanı zırvalar yaratıp saçmalama yeteneği! İşte kitabı bu nedenle, hem bu rahatlama duygusunu paylaşmak için, hem de erkeklerin kesin üstünlüğünü kanıtladığı için çevirmeye karar vermiştim.

Gerçi, bu derlemede imzası bulunan kimi ünlü kadınların başarılı katkılarını görünce, bu alanda bile "yaratıcı üstünlüğümüzün" tehdit altında olduğunu düşünmeden de edememiştim. Aradan geçen onca zamanda ülkemizde kimi kadınların kendi hemcinslerine yaptıklarını gördükçe, bu kanaatim pekişti.

Özetle: Bakmayın siz, "Elçiye zeval olmaz," dendiğine: aslında hiçbir elçi tamamen masum ve sorumsuz değildir. Çevirmenler de öyle!

YİĞİT BENER

A

Acılık

Erkeğin yaşamı yalnızca çilelidir. Kadınsa buna acı bir çeşni katma işlevini yüklenir.

Georges WOLFROM, *Courts-Circuits*
(Kısa Devreler), 1960

Acıma

Kadınlar her zaman bizzat kendilerinin açmadıkları yaralara acırlar.

Jean ANOUILH, *Pauvre Bitos, ou le Dîner de têtes*
(Zavallı Bitos ya da Kelle Yemeği), 1958

Adalet

İtiraf etmek gerekir ki kadında gelişmiş bir adalet duygusu yoktur (...); gerçekten de eşitlik duygusu, arzunun özümlenmesinden geçer ve bu arzunun hangi koşullarda ortaya konmasına izin verildiğini gösterir. Biz diyoruz ki, kadınların erkeklere kıyasla sosyal ilgileri daha azdır ve içgüdülerini yüceltme yetileri daha zayıftır.

Sigmund FREUD, *La féminité* (Dişilik), 1932

Âdem

Kutsal Kitap'a göre kadın, Âdem Baba'nın bir kaburgasından yaratılmıştır. Kim bilir, kimlerin nerelerine batmıştır bu kaburgalar!

Pierre VÉRON, *Le Carnaval du dictionnaire* (Sözlük Karnavalı), 1863

Âdet görmek

Kadın, hasta bir çocuktur ve yılda en az on iki kez kirlidir.

Alfred de VIGNY, *La Colere de Samson* (Samson'un Öfkesi)

Tüm hayvan âleminde bir tek insan dişisinin aylık akıntısı vardır... Bu durumdaki bir kadına yaklaşıldığında süt ekşir, dokunduğu tohumlar kısırlaşır, aşılanan çiçekler derhal solar, bahçenin bitkileri kurur ve altına oturduğu ağacın meyveleri dökülür.

YAŞLI PLINIUS, *Naturalis historia* (Tabiat Bilgisi), MS 77

Yirmi sekiz günün on beşi ya da yirmisinde (yani neredeyse her zaman diyebiliriz) kadın sadece hasta değil, aynı zamanda yaralıdır da. Hiç durmaksızın aşkın ebedi yarasından mustariptir.

Jules MICHELET, *L'Amour* (Aşk), 1858

Bu kanla temas eden ekinler filizlenmez, şarap sirkeleşir, ot sararır, ağaçlar meyvelerini yitirir, demir paslanır ve bakır oksitlenir. Bunu yutan köpekler kudurur. Ne demirle ne de suyla erimeyen asfaltlı zamk bile bu kanla pislenirse çözülür.

SEVILLALI AZİZ ISIDORUS, *Etymologiarum sive originum libri XX, "libri XI"* (Kökenler ya da Etimolojiler Üzerine XX. Kitap, "XI. Kitap"), yaklaşık MS 610

Kadının içinde iki kadın vardır (...). Salt kadın ve âdetli kadın. İlki yumuşak, iyi, doğası gereği özverili bir hayvandır; ikincisi ise çılgın, kötü, yaşamını paylaşanın çektiği acılardan buruk bir zevk alan bir hayvandır.

Jules ve Edmond de GONCOURT, *Journal* (Günce)

Adını kötüye çıkarmak

Yalnız iki tip kadın vardır: adlarını kötüye çıkardıklarınız ve adınızı kötüye çıkaranlar...

Henri BECQUE, *Notes d'Album* (Albüm Notları)

Ağlamak

Kadının ağlaması, erkeğin yüreğinin küflenmesine neden olur.

Jacques AUDIBERTI, *Kötülük Kol Geziyor*

Kadınlar, ağlayıp sızlanarak neler yitirdiklerini bir bilseler! Bir erkeğin, onların kırgın olduğunu görüp daha fazla kırma arzusunu taşımaması için melek olması gerek.

Henry de MONTHERLANT, *Genç Kızlar*, 1936

Kadınlarda her zaman, dokunulduğunda onları ağlatan bir nokta vardır.

Jean GIONO, *Dünyanın Şarkısı*

Artık sevilmeyen bir kadın aklına ne eserse yapabilir; yeter ki ağlamasın!

Madame du BARRY, *Correspondance* (Mektuplar)

Ahlaki gevşeme

Günümüzdeki eşitlikçi ve iki yönlü düzüşmeler, fantezileri yoksullaştırmıştır. Dürüst diyalog, uzun sanatsal monologları silip atmıştır. Ah nerede o eski lirik adi herifler! Valium gibi sakinleştiriciler deliryum gibi sinir krizlerini öldürdü. Olmayacak hipnozların peşinde giden çiftler, birbirlerini kesip biçip parçalıyorlar. Oysa keyifli doyumlara ancak katı ahlakın cenderesinde ulaşılabilir. Belden aşağısını yönlendiren, aslında boğucu utangaçlıklardır, burjuva din bezirgânlığı ve kokuşmuş ikiyüzlülüktür. Yasaklar ve tabular, pantolon fermuarlarına işlerlik kazandırır, cinselliğe efsanevi, batıl ve sanrılı bir boyut katar.
Ah nerede o günah işlemenin verdiği haz, kötülüğün titreşimi, günah çıkartmanın sıkıntısı! Muzaffer Katolik kilise, hiç olmazsa genelev önünde o kutsal ürpertinin hissedilebileceğinin güvencesiydi.

Patrick GRAINVILLE, *Lui* (O)

Aile

Yakılmayı gömülmeye yeğlerim; her ikisini de hafta sonunu ailemle birlikte geçirmeye.

Woody ALLEN

Hepimiz bu asil dava için yiğitçe savaşmalıyız. Ama kuşkusuz siyasal bir mücadeleye girişerek değil; çünkü kürsü kadınların mücadele alanı değildir. Bizim yapmamız gereken, mutluluğun sadece ailenin kutsal görevlerini yerine getirmekte ve evcil yuvanın tatlı keyiflerinde bulunabileceğini herkese göstermektir. Genç kızlar, size bir kez daha anımsatmak isterim ki, Tanrı'nın kadınlara uygun gördüğü yegâne işlev işte budur! (...) Budur işte ona

uygun görülen sıradan ve basit işlev, budur yerine getirmesi gereken Hıristiyanlık görevi, budur onun yegâne havariliği...

Kontes de BASSAINVILLE,
Le Soir et le matin de la vie - ou Conseils aux jeunes filles
(Yaşamın Gece ve Gündüzü ya da Genç Kızlara Öğütler), 1850

Yaşamımızın ilk bölümünü ebeveynlerimiz mahveder, ikincisini ise çocuklarımız.

Clarence DARROW

Akdeniz

Akdeniz ülkelerinde şizofren bir ahlak anlayışı kadınları iki kategoriye ayırıyor: bakireler ve fahişeler. İlk kategoridekiler duygulu aşklara konu olma hakkına sahipken, ikinci kategoridekiler sadece cinsel gereksinimleri karşılamaya yararlar.

- Kristina AHLMARCK-MICHANEK,
Jungfrutro och dubbelmoral
(Jungfrutto ve Çifte Standart), 1965

Akıl

Birçok kez kadınlara akıllarını neyle ikame ettiklerini sormak istemişimdir.

ALAIN, *Les passions de la sagesse* (Bilgeliğin Tutkuları)

Aklını kullanmaya kalkan bir kadın çirkinleşir, delirir ve dişi maymuna döner.

Pierre-Joseph PROUDHON,
La pornocratie ou les femmes dans les temps modernes
(Pornokrasi ya da Modern Çağlarda Kadın), 1875

Kadınlar olağanüstüdürler. En ufak kozlarını bile kullanmasını bilirler, kimi yürüyüş biçimini, bir diğeri yakası açık elbisesini, bir üçüncüsü ise bacaklarını... Hatta aklını bile kullananları var!

Tristan BERNARD, *Ce que l'on dit aux femmes* (Kadınlara Söylenenler)

O kadın sadece anlamadığı şeyleri dinlerken zekiymiş gibi görünür.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Kadınlar genellikle salaktır. Zekâsı ancak vasat bir erkeğin zekâsına eşdeğer olan bir kadına, çok akıllı olduğu söylenir. Bunu daha fazla gizlemenin âlemi yok.

Henri JEANSON, *La volonté* (İrade), 1925-1934

Akıllı kadınları sevmek ibnelere özgü bir zevktir.

Charles BAUDELAIRE, *Apaçık Yüreğim "Özel Günceler"*, 1887

Doğru düşünmek öğrenilebilir bir şeydir, tıpkı dikiş dikmek gibi ve genç kızların eğitiminde bunun da modasının yaygınlaşmasını çok isterdim.

Daniel STERN (Marie de FLAVIGNY'nin takma adı)
Esquisses morales et politiques (Ahlaki ve Siyasi Denemeler)

Kadınların pek çoğu için düşünmek, geçerliliği sürekli olan bir durumdan çok, mutlu bir rastlantıdır.

Daniel STERN (Marie de FLAVIGNY'nin takma adı)
Esquisses morales et politiques (Ahlaki ve Siyasi Denemeler)

Kendini akıllı sanan kadınlar, erkeklerle aynı hakları isterler. Gerçekten akıllı olanlar ise bundan vazgeçerler.

COLETTE

En çok da akıllı oldukları için çirkin olma hakkına sahip olduklarını sanan kadınlardan nefret ederim. Neyse ki bu güne kadar hiç akıllı bir kadına rastlamadım.

Boris VIAN, *Textes et chansons* (Metinler ve Şansonlar), 1966

Akıllı bir kadın, yanındayken dilediğimiz kadar aptal olabileceğimiz bir kadındır.

Paul VALERY, *Mauvaises pensées et autres*
(Kötü Düşünceler vb.)

Alçalma

Sonuçta kadının içinde taşıdığı o korkunç alçalabilme gücünü de hesaba katmamız gerek.

François MAURIAC, *L'Education des filles*
(Kız Çocuklarının Eğitimi)

Aldatmak

Aldatmak sözcüğünün "A" harfiyle başlaması bir rastlantı değildir. Çünkü eşini aldatmaktan kaynaklanan tüm illetler de aynı harfle başlar: anarşi, alçaklık, acz, acı, ahlaksızlık, ambiti, azgınlık, aort patlaması, allahsızlık. Eğer günün birinde aldatmaya niyetlenirseniz, sakın ola bu sözcükleri aklınızdan çıkarmayın!

Peder PIERRET, *La Gazette de nos campagnes*
(Kırlarımızın Gazetesi), 1873

Alışkanlık

Bir kadını, beyninin doğal tutarsızlığının, istencinin dirençsiz zayıflığının, düşüncelerinin çamurlu bulanıklığı-

nın, yüreğinin aşırı duygusallığının, sıkıcı ve sıkılgan bencilliğinin dondurucu soğukluğunun onu kaçınılmaz bir şekilde sürükleyeceği ahlaki ve fiziksel kargaşadan kurtarabilecek tek şey, alışkanlıktır.

Bernadette JOUVIN, *Pour être heureuse*
(Kadın Mutlu Olabilsin Diye), 1907

Alman kadını

Birçok Alman kadını gördükten sonra gerçek bir inekle karşılaşmak, insana ne de keyif verir!

Paul CLAUDEL, *Journal* (Günce)

İster kuzeyli olsun, ister güneyli, bütün Alman kadınlarının istisnasız üç ortak özelliği vardır, kocaman ayakları, kocaman kolları ve koca koca kulakları!

J. GRAND-CARTERET, *La femme en Allemagne*
(Almanya'da Kadın), 1887

Alman kadınları çok sık ve çok fazla yemek yerler. Böylece de fazlasıyla iriyarı olurlar, üstelik dikdörtgen biçimli, yani degajesi dikdörtgen giysiler giyerek bu kusurlarını daha da belirginleştirirler.

Anne FAY, *Music Study in Germany*
(Almanya'da Müzik Eğitimi)

Ah, o Almanlar! Müzikleri kadındır, kadınları ise birer sığır.

Nathalie CLIFFORD BARNEY, *Pensées d'une Amazone*
(Bir Amazonun Düşünceleri)

Ren Nehri'nin öte yakasının kadınları, insanda çok sefil bir izlenim bırakırlar. Hareketleri doğallıktan yoksun ve kazık gibidir. Dış görünüşlerin ana özelliği, dişilikle hiç

alakalı olmayışıdır. Ayakkabıları çirkindir. Sokakta gezinen kadınların ayaklarını incelemek kadar anlamlı bir şey yoktur: Ayakkabılarının yıpranmış topukları, gevşemiş konçları ve kıvrılmış köseleleri, uzuvlarının boyutunun aşırılığını daha belirgin hale getirir. Fransız kadınları kayar gibi hareket ederlerken, Alman kadınları ayaklarının bastıkları yerde çiçek bitmeyecek bir şekilde yürürler.

Marc HENRY, *Au pays des maîtres chanteurs* (Şantajcılar Ülkesinde), 1916

Amerikalı kadın

Makineler, Amerikalıların mutlu edebildikleri yegâne kadınlardır.

Paul MORAND, *U.S.A.* (ABD)

Anatomi

Memeleri biraz sarkık, omuzları ise çukurmuş, ne gam! Çünkü ben bunları asla kullanmam. Bir kadının omuzları onunla dans edenler için, memeleri ise çocukları için gereklidir...

Jules RENARD, *L'Ecornifleur* (Asalak)

Anlaşılamamak

Kadınla erkek birbirlerini çekici ve anlamlı bulabilirler, anlamlandırmakta güçlük çekecekleri ilişkiler de yaşayabilirler, bazen de anlamazdan gelip anlaşmazlık yaşarlar, ancak asla birbirlerini anlamazlar.

E. THIAUDIERE

Anne

Oğullar annelerinin iffetli olduğuna inanırlar. Kızlar da öyle, ama onlar daha az inanırlar.

Anatole FRANCE, *L'Anneau d'améthyste, XV*
(Ametist Taşlı Yüzük), 1899

Kadın sadece bir anne ya da bir bakire olarak anlaşılabilir ve tanımlanabilir. Eğer, maddi bir olanaksızlık olmaksızın (...), kendisinin ya da kocasının iradesiyle kısır kalırsa sadece suç işlemiş olmaz, aynı zamanda işlevini anlaşılamaz hale getirir.

Doktor A. CORIVEAUD,
Le Lendemain du mariage: étude d'hygiène
(Evlilik Sonrası: Bir Hijyen İncelemesi), 1884

Annelerin çocuklarına verdikleri nice öpücük, aslında başkası niyetine verilmiş öpücüklerdir!

Étienne REY, *De l'Amour* (Aşka Dair), 1925

Kadınlık, anneliğin içinde yer alır ve kaldı ki annelik, kadınlığın elifbasıdır; kadının sağlığının ve duygularının nirengi noktasıdır, bu canlı gizemi çözecek anahtardır (...). Çocuk kadını tamamlar... Onsuz kadın eksik kalır.

Doktor J.B. FONSSAGRIVES,
L'Education physique des jeunes filles
(Genç Kızların Beden Eğitimi), 1869

Öteden beri kadın, tümüyle, onun yeryüzündeki yaşamının yüce amacını oluşturan bu kutsal annelik görevi için şekillenmiş ve hazırlanmıştır.

Doktor J.B. FONSSAGRIVES,
L'Education physique des jeunes filles
(Genç Kızların Beden Eğitimi), 1869

Sık sık düşünmüşümdür ki, Tanrı'nın (çocukluğumda) bana bir anne vermeye gerek görmemesi, benim mutlu olmamı arzulamasından kaynaklanmış olsa gerek.

Marcel ACHARD, *Noix de coco* (Hindistancevizi), 1935

İyi bir eş ve anne, işte kadının işlevi bu olmalıdır. Bu işlev yeterince güzel ve asildir, kadının tüm yaşamını doldurmalıdır; dolayısıyla kadın, seçmen olduğu için erkeğe öykünmemeli, tüm çekiciliğiyle zarafetini yitirebileceği siyasi arenaya inmeye niyetlenmemelidir; bir diploma edinme hırsının temelindeki kibir, çoğu kez ailenin ona verebileceği mutluluktan vazgeçmeye mal olmaktadır ve kadını cinsiyetsiz, dolayısıyla da işe yaramaz bir varlığa dönüştürmektedir.

Dictionnaire médical à l'usage des familles
(Aileler İçin Tıbbi Sözlük), 1890

Aptal kadın

Dişi bir devenin eşinin erkek bir deve olması, ille de aptal bir kadının eşinin aptal bir erkek olmasını gerektirmez.

Yvan AUDOUARD, *Les Pensées* (Düşünceler), 1991

Tatlım, eğer bir erkeği elinden kaçırmak istemiyorsan, ona delice âşık ol, burnunun dibinden, kollarının arasından ayrılma, tüm şakalarına kahkahalarla gül, belden aşağı konuştuğunda yüzün kızarsın, sana anlattıklarını anlamazlıktan gel, titre, inle, betin benzin atsın, ağla, safça sorular sor. O bilgiç olduğunda sen cahil ol. Kel kafasından zekâ fışkırdığını söyle, koca göbeğinin yumuşak ve rahat olduğunu belirt, ter kokusundan hoşlan, horlamalarını ninniye benzet, uyuklamasının sevecenliğinden dem vur, ufacık cinsel organına sevimlilik atfet, erken

boşalmalarının ne derece yoğun olduğunu vurgula, iktidarsızlıklarını eğitici olarak değerlendir. Fantezilerinin umulmadık olduğunu düşün. Onu değerli kıl, hayran ol, aptal ol: Erkekler aptal kadınlara bayılırlar.

Georges WOLINSKI, *La Morale* (Ahlak), 1992

Erkekler aptal kadınlara bayılırlar. Kadınların aptal olarak kalmaları için işte bu yüzden yüzlerce yıldır ellerinden geleni yaptılar.

Georges WOLINSKI, *Charlie-Hebdo* dergisi

Aptallık

Karım bana bir gün şöyle demişti:
"Sevgilim, biliyor musun, bazı kelimeler sözlükte yer almıyor; örneğin sarımsak, filim, aceba, nötür, kütüpane, kirbit, demoklasi, şöför vb."

Sacha GUITRY, *Elles et Toi* (Kadınlar ve Sen), 1947

Aptal olmayan bir kadının ne kadar kısa sürede ne kadar çok miktarda aptallık biriktirebileceğini bir görseniz, hayrete düşersiniz.

Georges COURTELINE, *Le Philosophie de Georges Courteline* (Georges Courteline'in Felsefesi), 1927

Gerek aileleri gerekse toplumun gelenek ve görenekleri tarafından boynuna tasma takılmayan aptal kadınlar, aptal birer hayvana dönüşürler...

François MAURIAC, *Plongées* (Dalışlar)

Aptallık, çoğu kez güzelliğin takısıdır.

Charles BAUDELAIRE, *Choix de maximes consolantes sur l'amour* (Aşka Dair Teselli Edici Özdeyişler)

Kadınlarla şansım hiç yaver gitmedi. Eninde sonunda aptallıklarının boyutu, benim aşkımın boyutlarını aştı.

Paul LÉAUTAUD, *Journal littéraire* (Yazın Güncesi)

Mutlu olmanın koşulları, en çok karıkocanın eşit derecede aptal oldukları durumlarda bir araya gelmiştir.

Düşes d'ORLÉANS, *Mélanges historiques, anecdotiques, critiques* (Tarihî, Ayrıntısal ve Eleştirel Karışımlar)

Kadınlar zaten akılsız olduklarından ötürü, asla akıllarını yitirmezler.

Henri JEANSON, *La Volonté* (İrade), 1925-1934

Kadınlar her şeyi tahmin eder, yalnızca düşünmeye kalktıklarında yanılırlar.

Alphonse KARR, *Une poignée de vérités* (Bir Avuç Gerçek), 1858

Bir gün benim önümde kendisinden söz eden bir hanımefendi, dünyanın en doğal şeyiymiş gibi şöyle demesin mi: "Ben katiyen düşünmem, bu beni yorar; eğer ille düşünmem gerekirse de, hiçbir şey düşünmemeyi yeğlerim."

Georges COURTELINE, *La Philosophie de Georges Courteline* (Georges Courteline'in Felsefesi), 1927

Aşağı

Kadın daha aşağı bir yaratık değildir, erkek daha üstün bir yaratıktır.

Françoise PARTURIER, *Chroniques* (Günceler), 1964

Kadının ulaştığı mertebe yeterince yüksektir: Bir yukarı basamağa çıksa gülünç duruma düşer. Bir kadının hâkim olabileceğini düşünebilir misiniz? Ya da senatör? O ba-

kımdan erkeğin, kadını gülünçlüğün ve maskaralığın eşiğinde durdurması, onun kendi çıkarı açısından, onuru, yüce annelik ve öğretmenlik tacı açısından çok yerinde bir davranıştır.

Jean ALEŞSON, *Le Monde est aux femmes*
(Dünya Kadınlara Aittir), 1900

Bir kadına, anlayamayacağı türden az çok derinlik içeren bir-iki laf edin. Bu onu şaşırtacak, tedirgin edecek, endişelendirecek ve düşünmek zorunda kalıp savunmasız olarak ve kendi aşağı düzeydeki konumunun bilincine varmış bir halde karşınıza çıkacaktır. Çünkü gerisi çocuk oyuncağıdır. Tabii bunun karşılığında sizin de onları anlayabilmeniz kesinlikle zorunlu değildir.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887

Coşkulu bir enerjiye sahip olma açısından olsun, kavrayabilme gücü açısından olsun, cesaret ya da akıl yürütme gücü açısından olsun, kadın erkekten daha aşağı bir konumdadır.

Madame de GASPARIN, *Le Mariage du point de vue chrétien*
(Hıristiyanlık Açısından Evlilik)

Kadın, genellikle erkekten çok daha az güçlüdür, uzun süre çalışabilme yeteneği daha azdır; kanı daha fazla sulandırılmıştır, eti daha gevşektir, saçları daha uzundur, uzuvları daha toparlaktır, kolları daha az kaslıdır, ağzı daha ufak, kıçı daha iri, kalçaları daha ayrık, karnı daha geniştir. Bunlar, dünyanın her yerinde, tüm ırklarda, Laponya'dan Gine sahillerine kadar, Amerika'da olduğu gibi Çin'de de onun ayırt edici özellikleridir. (...)
Her şeyin güce dayalı olduğu düşünüldüğünde, tüm ülkelerde erkeğin kadına egemenlik kurmuş olması şaşırtıcı değildir. Genelde erkek, beden ve hatta düşünce açı-

sından çok daha fazla üstünlüğe sahiptir.
Çok bilgili ve hatta savaşçı kadınlara rastlanmıştır, ancak hiçbir dönemde tek bir mucit kadın olmamıştır.

VOLTAIRE, *Felsefe Sözlüğü*, 1794

Tanrı erkeğe bir eş vermeye karar verdiğinde, kadını erkeğin bir kaburgasından yaratmıştır. Böylece neyi kanıtlamak istemiştir? (...) Kadının erkeğe bağlanması gerektiğini, yani tek kelimeyle sarmaşığın, tüm varlığını ve kaderini emanet ettiği güçlü çınara zayıf dallarıyla sarılması gibi.

Baron de MENGIN-FONDRAGON,
Lettres à ma fille ou Conseils sur l'éducation
(Kızıma Mektuplar ya da Eğitim Üzerine Öğütler), 1843

Kadın yüreğinin kötülüğünden kaynaklanan hastalıklar şunlardır: alçakgönüllü olmayan bir söz dinlemezlik, kolay öfkelenme, dedikodudan hoşlanma, kıskançlık, aklı kısalık. Bu beş hastalık, on kadından yedi ya da sekizinde mutlaka görülür; işte bu nedenle erkekler kadınlardan üstündür.

Kaibara EKIKEN (1630-1714), *Onna daigaku*
(Kadınlar İçin Büyük Ders)

İyi bir eş ve anne, işte kadının işlevi bu olmalıdır. Bu işlev yeterince güzel ve asildir, kadının tüm yaşamını doldurmalıdır; dolayısıyla kadın, seçmen olduğu için erkeğe öykünmemeli, tüm çekiciliğiyle zarafetini yitirebileceği siyasi arenaya inmeye niyetlenmemelidir; bir diploma edinme hırsının temelindeki kibir, çoğu kez ailenin ona verebileceği mutluluktan vazgeçmeye mal olmaktadır ve kadını cinsiyetsiz, dolayısıyla da işe yaramaz bir varlığa dönüştürmektedir.

Dictionnaire médical à l'usage des familles
(Aileler İçin Tıbbi Sözlük), 1890

Kadın, ancak elmanın yarısı olabildiği ölçüde bütünlüğe ulaşabilir.

Jacques AUDIBERTI, *Kötülük Kol Geziyor*, 1947

Aşağılama

Kendilerini erkek mi sanıyorlar, onlara en azından fizik özellikler açısından sadece kadın olduklarını kesin bir şekilde kanıtlamak gerek. Kibirliler mi; onları aşağılamak gerek. Kendilerini kime vereceklerini mutlaka kendileri mi belirlemek istiyorlar; onları zorla elde etmeye çalışmak gerek, özellikle de vermek istemedikleri zaman. Çocuk doğurmak mı istemiyorlar; onları dur durak bilmeden döllemek gerek. İşte bu yaratıklar ancak bu şekilde yeniden gerçek birer kadın olabilirler, yitirmiş oldukları yürekleriyle, yumuşaklıklarıyla, duyarlılıklarıyla, aşkları ve hatta yuvarlak biçimli dişi güzellikleriyle.

J. du VALDOR, *Les Signes de la fin du monde* (Kıyamet Alametleri), 1893

Kadınlar, aşağılanmaya bayılırlar; yeter ki bu, rahibelerden öğrendikleri süslü bir dille ifade edilsin.

Bernard POIROT-DELPECH, *L'Eté 36* (1936 Yazı), 1984

Aşk

Ne zaman biri bana sevilmeye değer bir kadından ve ona duyduğu aşktan söz ederse, sanki bir engerek yılanını öven, onun çok sevimli olduğunu söyleyen ve onun tarafından sokulmaktan mutluluk duyduğunu iddia eden bir çatlak görmüş gibi oluyorum.

Pierre de MARIVAUX

Kadınların yaşamını üç döneme ayırmak mümkün:
İlkinde aşk düşleri kurarlar; ikincisinde aşkı yaşarlar; üçüncüsünde ise bundan pişmanlık duyarlar.

Antoine de SAINT-PROSPER, *L'Observateur du XIXe siècle*
(XIX. Yüzyılın Gözlemcisi), 1829

Aşkın dili sırasıyla; işe başlamadan büyük iddialı laflar, iş üstündeyken küçük tatlı sözler, iş bitince de kaba saba sözcüklerden oluşur...

Édouard PAILLERON

Aşk, bir erkeğin tek bir kadınla yetinmek için harcadığı çabaya verilen isimdir.

Paul GERALDY, *L'Homme et l'amour*
(Erkek ve Aşk), 1951

Aşkı iyi tanırım ve bu duyguya karşı hiçbir saygı beslemem. Zaten doğada böyle bir şey yoktur; o, kadınların icadıdır. Başıma ödül koysalar, köşeye sıkıştırılmış bir hayvan gibi saklanacağım bir çalılığı, bana âşık olan bir kadının yanına sığınmaktan daha güvenli bulurum.

Henry de MONTHERLANT, *Genç Kızlar*, 1936

Aşkın öyküsü, erkeğin kadın tarafından sömürgeleştirilmesinin öyküsüdür. Ah tabii, erkek bunu tepkisizce kabullenmiş değildir.
Kadının her girişiminde, erkek de yiğitlik taslayarak karşı saldırıya geçmiştir. Kadın ona ağaçların gövdelerine iç içe geçmiş kalpler kazdırmayı icat ettiğinde, erkek de tuvaletlerin duvarlarını karalamayı keşfederek öcünü almıştır. Kadın aşk şarkılarını yarattığında, o da belden aşağı şarkılar bulmuştur. Kadın flörtü geliştirdiğinde, o da pandik atmayı piyasaya çıkarmıştır. Kadın saray edebiyatında yer alan şiirlerin esin kaynağı olmuştur, erkekse

açık saçık filmlerin. Kadın yeminleri icat etmiştir, erkek yalanları...

François CAVANNA, *L'Almanach-Agenda* (Yıllık Ajanda), 1984

Erkekler için aşk tekildir. Kadınlar içinse çoğul. Aslında tam tersinin geçerli olduğunu sanırdım.

Claude AVELINE, *Avec toi-même, etc.* (Kendinle Baş Başa, vb.)

Erkek işin başında aşkı seviyordur, sonunda ise bir kadını. Kadınsa bir erkeği severek yola koyulur, sonunda aşkı sevmeye başlar.

Rémy de GOURMONT, *Physique de l'amour* (Aşkın Fiziği)

Aşk, iki kişinin birlikte aptallaşmalarından başka bir şey değildir.

Paul VALÉRY, *Mösyö Teste*

Stoacılığa yakın bir duygu olup, erkek açısından tek bir kadınla yetinmeyi öngörür. Kadın açısından ise, diğer ilişkileri konusunda ketum olmayı gerektirir.

Georges ELGOZY, *L'Esprit des mots ou l'Antidictionnaire* (Kelimelerin Ruhu ya da Karşıt Sözlük), 1981

Aşk kadını ya yüceltir, ya gülünç düşürür.

Madame NECKER, *Réflexions sur le divorce* (Boşanma Üzerine Düşünceler)

İnsan, yaşamında en az bir kere âşık olmalıdır.
Böylece bir daha aynı şeyi tekrarlama isteğini ebediyen yitirirsiniz.

Yvan AUDOUARD, *Les Pensées* (Düşünceler), 1991

Hem romantizme hem de boy aptesine direnebilmiş olan bir konu hakkında kötü söz sarf etmek olanaksızdır.

E.M. CIORAN, *Syllogismes de l'amertume*
(Acının Tasımı), 1952

Kadınlara taparım, ama erkekleri sevmelerini hiçbir zaman affetmeyeceğim.

Albert COHEN, *Belle du seigneur*
(Tanrı'nın Güzeli), 1968

Asıl olan sevmektir, sevgilinin kim olduğunun ne önemi var? Sarhoş olabildikten sonra, hangi şişeden içtiğinize kim bakar?

Alfred de MUSSET,
Premières poésies, "La Coupe et les levres"
(İlk Şiirler, "Kadeh ve Dudaklar")

"Kim olduğumu biliyor musun?"
Alaycı.
"Düşkün bir kadın."
Hareketi kösnül.
"Düşkün, hovarda, bayağılaşmış, çapkın, kokuşmuş, ahlaksız, ölçüsüz, kösnül, sikici, sırnaşık, sapık, sefa düşkünü, namussuz."
Elimi sahte bir hayranlıkla öperek.
"Ve tüm bunlara karşın, yine de sevilmek istiyorum."

Louis CALAFERTE, *La Mécanique des femmes*
(Kadınların İşleyişi), 1992

Evlilikte aşkı canlı tutmak için bir miktar nefrete gereksinim vardır.

Jean ROSTAND, *Pages d'un moraliste*
(Bir Ahlakçının Yazıları)

Âşık kadın

Âşık bir kadın nedir ki? Bir seks? Hadi canım! O, hınç, birikmiş intikamlar, zaaf, kendini beğenmişlik ve ütopik düşlerden oluşmuş muğlak bir karışımdır, uygun ânı kollayıp tadını çıkarmasını bilmek gerek. Ve tabii ustalıkla!

Huguette MAURE, *Avec une femme comme toi...*
(Senin Gibi Bir Kadınla...)

Av

Kadın avcılığı çok ilginç bir spordur. Sorunlar, birini avlar avlamaz başlar.

Gabriel TIMMORY, *Chroniques* (Günce), 1828

Ayrıkotu

Kadınlar!.. Bir yanda elde ettiğimiz kadınlar vardır... Öte yanda elde edebileceğimiz ama elde etmediğimiz kadınlar. İşte bunlar, ayrıkotudurlar.

Louis ARAGON, *Chroniques de lo pluie et du beau temps*
(Havadan Sudan Olayların Güncesi)

Ayrılmak

Kadınlar ayakkabı gibidir; onları terk ettiğinizde kalıbına uydurmak gerek.

Pierre DAC, *L'Os à mœlle* (İlikli Kemik)

Gitti o kadın. Nihayet!
Nihayet yalnızım.
Yıllardır düşlediğim andı bu.

Artık yalnız yaşayacağım nihayet!
Ve daha şimdiden merak ediyorum: Kiminle?

Sacha GUITRY, *Toutes réflexions faites*
(İyice Düşünüp Taşındıktan Sonra)

Tanışmış olduğunuz en olağanüstü kadın, az önce ayrılmış olduğunuz kadındır.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1893

Bir kadın bavulunu toplayıp çekip gittiğinde, en çok bavuluna koyduklarını özleriz.

Yvan AUDOUARD, *Les Pensées* (Düşünceler), 1991

Azgın kadınlar

Belden aşağısı alev alev yanan, feci derecede azgın bir kadın olduğu söyleniyor. Rivayete göre, bir gün Landes bölgesindeyken yere oturmuş ve bir orman yangınına neden olmuş.

Henri JEANSON, *Les Bonnes causes*
(Haklı Davalar), (1961)

(Kadınların azgınlığıyla ilgili olarak) Veterinerlik sanatı, hayvanlar âleminde olup biteni gözlemleyip kıyaslayarak, insan hekimliğine sık sık yardımcı olmuştur. "Tıbbi Bilimler Kısaltılmış Sözlüğü"nün yazarı şöyle der:
"Her ne kadar hayvan dişileri, kadınlarla aynı sıklıkta aşk zevklerinin şiddetli ve düzensiz arzusuna kapılmasalar da, birçok türde benzer durumlara rastlayabiliriz (...), inek, dişi kedi ve dişi köpek bunun birer örneğidir."

PARENT-AUBERT, *Almanach des mystères de l'amour conjugal et de l'hygiène du mariage*
(Eşlere Duyulan Aşkın ve Evlilik Hijyeninin Yıllığı), 1851

B

Baba

Baba, anneden daha fazla sevilmelidir; çünkü o üremenin aktif öğesiyken anne sadece pasif öğesidir.

AZİZ TOMAS, Merhamet Babı

Baba olmadan aile olmaz, çünkü çocuğa soyadını veren babadır. Gayrimeşru bir çocuğun soyadı olmaz. Kaldı ki, evde baba olmadığı zaman annenin de analık görevlerini yerine getirmeye pek hevesli olacağı sanılmasın. Doğası gereği kadın, kolaylıkla kibar fahişelerin özgür yaşamına kendini kaptırmaya yatkındır.

Alexandre WEILL, *Si j'avais une fille à marier* (Evlendirecek Bir Kızım Olsaydı), 1860

Bacaklar

Erkek bacaklarıyla yol kat eder, kadın ise bacaklarıyla yolunu bulur.

Alphonse ALLAIS

Kadınlar bacaklarını göstermeye başladıklarından beri, eskiden neden saklamış olduklarını daha iyi anlar olduk.

Étienne REY, *De l'Amour* (Aşka Dair), 1925

Erkekler, güzel bacaklı kadınlardan çok, kendilerine ilgi gösteren kadınlardan hoşlanırlar.

Marlène DIETRICH

Bacakları onulmaz derecede kısa olan bir kadının ruhuyla ilgilenmek ne derecede mümkündür?

Henry de MONTHERLANT

Günümüzde kadınlar artık bacaklarıyla göz kırpıyorlar.

Jean RICHEPIN

Bahane

Evet, Bach, Mozart, Tanrı, tüm kadınlar lafa buradan girerler. Bunun adı namuslu bir sohbet olur, işin ahlaki bahanesi. On beş gün sonraysa iş, yatakta uçan trapez numaralarına dönüşür.

Albert COHEN, *Belle du Seigneur* (Tanrı'nın Güzeli), 1968

Bakire

Günümüzde bakire denince akla ancak beş yaşında, çok çirkin ve çok ama çok hızlı koşmasını bilen bir küçük kız gelir.

Philippe BOUVARD, RTL Radyo yayınından, 1 Haziran 1985

Bir bakirenin aşkı, yepyeni bir ev kadar sıkıcıdır. İnsan kendini daha sıvası kurumadan eve yerleşmiş gibi hissediyor. Tabii kabul etmek gerek ki, bu durumda hiç olmazsa bir başka kiracının hastalık taşıyıcı ve iç bulandırıcı mikroplarını kapma tehlikesi yoktur.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887

Bakireydi. Ama azıcık, ucundan, sözünü etmeye bile değmez.

Henry de MONTHERLANT, *Bekârlar*, VI, 1934

Bazen aklımıza bakireler gelince irkiliriz. Onların tutkulu düşlerine girmek, bir sardalya konservesi açmak kadar zor ve sıkıcı gelir bize. Önümüze hazır ve açık olarak gelenlerin rahatlığı varken...

Ramón GÓMEZ DE LA SERNA, G. Pomerand'dan alınma, *Le petit philosophe de poche* (Filozofun Cepkitabı), 1962

Bakire ve kurban: Bu bir gereksiz söz tekrarıdır.

Geoffrey SCOTT, *Le Portrait de Zelide* (Zélide'in Portresi), 1932

Bakirelik

Bakirelik, cüzdan gibidir. Her gün birçoğu yitirilir... Ama asla bulunmaz.

Adrien HEBRARD

Balayı

Ah! Balayına yalnız çıkmak ne güzel olurdu!

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Bana güzel bir şey söyle

"Bana güzel bir şey söyle."
İşte bu cümle, insana dilini yutturmak için birebirdir. Hem dilsiz, hem de bu yüzden suçlu olursun. İstediğin kadar düşün taşın...
Elbette ona sevecen bir şekilde sarılabilirsin, bu tüm gü-

zel sözlerden daha anlamlıdır, ama o ısrar eder. Başının çaresine bak, moruk, bana güvenme.

François CAVANNA, *L'Almanach-Agenda* (Yıllık Ajanda), 1984

Başarı

Günümüzde, gerçekten başarılı olmanın en emin yolu, yaşlı bir kadının amcığından geçer.

JUVENALIS, *Satires* (Taşlamalar), yaklaşık MS 60

Bebek

Bebeğini hassas bir özenle, zevkli ve uygun biçimde giydiren on iki yaşındaki kız çocuk, daha sonra kendine göstermesi gereken özeni ve aile içi görev dağılımı çerçevesinde kadına düşenleri yerine getirmeyi çok isabetli bir biçimde öğrenmektedir, böylece düzenli olma alışkanlığını geliştirmektedir.

M.A. THERY, *Conseils aux mères sur les moyens de diriger et d'instruire elles-mêmes leurs filles* (Annelere, Kızlarını Kendi Başlarına Eğitip Yönlendirme Yolları Konusunda Verilen Öğütler), 1837

Bebek, kız çocuklarının en vazgeçilmez gereksinimlerinden ve aynı zamanda en hoş içgüdülerinden biridir. Ona bakmak, üstünü örtmek, süslemek, giydirmek, soymak, yeniden giydirmek, bir şeyler öğretmek, biraz azarlamak, pışpışlamak, sarılmak, uyutmak, bir nesnenin bir kişi olduğunu sanmak, işte kadının bütün geleceği burada yatar. Düş kurarak ve dedikodu yaparak, küçük çeyizler düzerek ve bebek giysileri hazırlayarak, küçük elbiseler, küçük mintanlar ve küçük yelekler dikerek çocuk genç kız olur ve genç kız kadın olur. İlk çocuk, son bebeğin

devamıdır. Nasıl çocuksuz bir kadın olamazsa, bebeksiz bir kız çocuk da olamaz, olsa da onun kadar mutsuzdur.

Victor HUGO, *Les Misérables (Sefiller)*

Bécassine[1]

Kanımca, kılığı kıyafeti özensiz ve ahlaken çökmüş olan bugünün genç kızlarının aksine, sağduyulu, cesur ve iyilik timsali bir insan olan "Bécassine" tiplemesi, henüz sapıklığın batağına saplanmamış olan körpecik gençlerimiz için kusursuz bir örnek oluşturmaktadır.

Matmazel de SAINT-GEHAN,
Directives aux cheftaines de nos patronages
(Dinî Okullarımızın Bayan Yöneticilerine Yönergeler), 1913

Beceri

Yaşlı beyler diye bir şey yoktur, sadece beceriksiz kadınlar vardır.

Georges CLEMENCEAU

Bekâr

Bekâr, kadın bulmamayı becerebilmiş olan bir erkektir.

André PREVOST

En rahat yatak, bekârın yatağıdır.

CİCERO, *Lettres à Atticus, XIV.*
(Atticus'a Mektuplar, XIV), yaklaşık MÖ 55

1. İlk defa 2 Şubat 1905'te *La Semaine de Suzette* dergisinde yayımlanan bir Fransız çizgi romanın kahramanı.

Varlıklı bekârlar çok daha yüklü vergiler ödemelidir. Çünkü bazı erkeklerin diğerlerinden daha çok mutlu olmaları haksızlıktır.

Oscar WILDE, *Seçme Hikâyeler*

Belsoğukluğu

Belsoğukluğuyla kırlangıç arasındaki fark, kırlangıcın bulaşıcı olmayışıdır.

SAN-ANTONIO, *Les mots en épingle*
(Göze Batan Sözcükler), 1991

Bela

Kadınların çoğunun, kendilerini zor durumlardan kurtarmaya yetecek kadar işlek bir zekâları vardır, tabii başlarını belaya sokmamayı becerebilseler, bu çok daha iyi olurdu.

Madame de SÉVIGNÉ, *Lettres* (Mektuplar)

Belçikalı kadın

Orada öyle dişilerle karşılaşırsınız ki... O bacaklar, boyunlar, kocaman, yağ tulumu gibi, hele ayaklar, iğrenç!!! Daha çok genç yaşlarda korkunç oranlarda kalınlaşmaya ve vıcık vıcık bir şişkinliğe yatkındırlar, bu durum genel olarak havadaki nemden ve kadınların oburluğundan kaynaklanır... Gülümsemeye gelince, yüz kaslarının katılığı ile birlikte, çene ve diş yapıları buna izin vermez.

Charles BAUDELAIRE, *Argument du livre sur la Belgique*
(Belçika Üzerine Kitabın Gerekçesi), 1864-1866

Bencillik

Kadın bencilliği gibisi yoktur. Sırnaşık, iyice yağlanıp bilenmiş bir mızrak gibi sivri, bir sanatçı bencilliğidir o, onlar da bunu bildikleri için gizlemeye çalışırlar, ancak iyice ararsan keşfedebilirsin.

Pierre-Joseph PROUDHON,
La pornocratie ou les femmes dans les temps modernes
(Pornokrasi ya da Modern Çağlarda Kadın), 1875

Üç tür bencil vardır kanımca, (...) keyiflerine bakan, ama başkalarına da yaşam hakkı tanıyanlar; keyiflerine bakıp başkalarına yaşam hakkı tanımayanlar; ve ne kendileri doğru dürüst yaşayıp ne de başkalarına yaşam hakkı tanıyanlar. Kadınlar çoğunlukla bu sonuncu gruba girerler.

İvan TURGENYEV, *Rudin*

Beter

Dünyada bir kadından daha beter bir şey olamaz, tabii başka bir kadın hariç.

ARİSTOPHANES, *Thesmophoriazousai*
(Thesmophoria Bayramını Kutlayan Kadınlar), MÖ V. yüzyıl

Beyin

Kadının beyninin kıvrımları, erkeğinkine oranla daha az sayıdadır ve kadındaki gri madde yoğunluğu erkektekinden daha düşüktür; buna karşılık, çocuklarda da gözlemlenebileceği gibi, sinirleri daha güçlüdür. Bu nedenle de bazı fiziki ağrılara daha kolay katlanabilirler; bu yönleriyle vahşilere benzerler ve bu durum aynı zamanda on-

ların sinir sistemlerinin daha kaba saba olduğunun kanıtını teşkil eder.

August STRINDBERG, *De l'infériorité de la femme*
(Kadının Aşağı Olma Durumuna Dair),
(*La Revue Blanche* dergisinden alınmıştır), 1895

Binicilik

Eğer cinsel bölgelerin baskı altında kalmasının yaratabileceği tehlikelerle ilgili söylediklerimi anımsayabilirseniz, sayın bayan, genç kızlara ya da kadınlara, eyerin üstüne yan oturmak yöntemi dışında ata binmeyi kesinlikle yasaklarsınız.

Doktor J.L. DOUSSIN-DUBREUIL, *Des égarements secrets*
(Gizli Yanılmalara Dair), 1828

Budala kadın

Aşkın alfabesini küçük budala kızlara tekrarlatmakla uğraşmam. Hızlı ve rahat okuyabilen kadınları yeğlerim. Hikâyenin sonunu daha çabuk getirirsiniz...

Théophile GAUTIER

Buluş

Karımı olsa olsa bir Fransız buluşuyla kıyaslayabilirim: onu bulan benim ama ondan faydalananlar başkaları.

Henri DUVERNOIS, *La lune de fiel* (Acı Balayı)

Beş paralık aklı yoktu
Beyin desen bir yüksük kadar bile yoktu.
Ama zaten söz konusu olan sadece aşk
Kızın mucit olmasını kim şart koşacak?

Georges BRASSENS, "Une jolie fleur dans une peau de vache"
(Hırt Ruhlu Güzel Bir Çiçek)

Buluğ çağı

Kızlarda buluğ çağı, parmak hesabı yapmayacak kadar büyüdükleri, ama henüz bacaklarına dayalı hesap yapamayacak kadar küçük oldukları yaştır.

COLUCHE, *L'horreur est humaine*
(İğrençlik İnsana Mahsustur), 1992

Boğmak

Öyle kadınlar vardır ki, nasıl olur da şimdiye kadar hiç kimse onları boğmamış diye şaşarsınız.

Henri de REGNIER, *Lui ou les femmes et l'amour*
(O ya da Kadınlar ve Aşk), 1929

Bir kadının boğazının sıkılabileceğini anlamayan kişi, aslında kadınları tanımıyordur.

Paul LÉAUTAUD, *Passe-temps, "Mots, propos et anecdotes"*
(Vakit Öldürme, "Sözcükler, Sözler ve Küçük Öyküler"), 1952

Boksör

Öpüşen iki kadın, bana el sıkışan iki boksörü anımsatmıştır daima.

Sacha GUITRY, *Elles et Toi* (Kadınlar ve Sen), 1947

Boktan karılar

Üç tür kadın vardır: boktan karılar, bombok karılar, bok yedi başı karılar. Bu sonuncu kategori, erkekleri tamamen edilgenliğe yöneltenleri içerir.

Paul VALÉRY, *Mélange* (Karışım)

Bir kadın sana bok atmaktan vazgeçmişse seni artık sevmiyor, demektir.

Georges WOLINSKI, *Charlie-Hebdo* dergisi, 1977

Boşanma

Boşanma, bir kadının tüm ömrünü aynı erkekle geçirmediği halde namuslu olarak kabul edilmesinin yasal bir yöntemidir.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Eğer tüm kadınlar, Tanrı'ya olduğu kadar kocalarına da boyun eğseler ve kendilerini ailelerine adasalardı, o zaman boşanmanın da ayrılmanın da lafı edilmezdi.

Paul ANTONINI, *Mariage et divorce* (Evlilik ve Boşanma), 1879

Boynuzlu

Otuz kişiyi birden boynuzlayacağım; çünkü karımla yatmaya gidiyorum.

ANCELOT, *Propos rapporté par Mérimée à Stendhal* (Mérimée'nin Stendhal'e Aktardığı Sözler), Aralık 1831

Çok iffetli bir kadın tanırdım: Zavallıcık, günün birinde maalesef bir boynuzluyla evleniverdi, o gün bugün her önüne gelenle yatıyor.

Sacha GUITRY, *Elles et Toi*
(Kadınlar ve Sen), 1947

Nasıl olsa boynuzlu olacağız madem, iyisi mi evlenelim.

Marcel ACHARD, *L'amour ne paie pas*
(Aşk Para Etmez), 1962

Eğer kadının her yeni sevgilisi ile kocasının boynuzlarına bir yeni dal eklenecekse, o zavallı adam on çatallı değil, yüz çatallı bir geyik oldu demektir! Kocasının boynuzunda yeni bir dal çıkarken, kadın da daldan dala atlıyor! Şaka, kelime oyunu! Nüktedan olmak gerekmiyor muydu?

Gustave FLAUBERT, *Lettre à Louise Colet*
(Louise Colet'ye Mektup)

"Boynuzlu", ne ilginçtir ki bu sözcüğü genellikle sadece erkekler için kullanırız.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Kadınlar fotoğraflara benzer: Aptalın teki, klişeleri muhafaza ederken akıllı insanlar resimleri elden ele gezdirip paylaşırlar.

Henri BECQUE, *L'Enfant prodigue*
(Harika Çocuk), 1868

Boynuzlu erkeklerin genellikle zina yapan kadınlarla evlenmeyi tercih ettiklerini sıkça gözlemlemişimdir.

Alphonse ALLAIS

Bazı kocalar, sadece boynuzlu olmaya yarar, üstelik bunu bile ancak karılarının yardımıyla başarabilirler.

Georges FEYDEAU

Karınızı elinizden alan bir erkeğe yapılabilecek en büyük adilik, onu geri almamaktır.

Sacha GUITRY, *La Pèlerine écossaise* (Kareli Pelerin), 1930

Bu adamın elinden gelen sadece boynuzlu olmaktır. Ama o iş için bile karısının yardımına muhtaçtır...

Alfred CAPUS, *Notes et pensées* (Notlar ve Düşünceler)

Boyun eğmek

Gerçek bir kadın, boyun eğmek zorunda olduğunu iyi bilir.

André SUARES, *Variables* (Değişkenler)

Her kadının yüreğinde, güçlü bir erkeği görünüşte yönetmenin verdiği gururla, sonradan boyun eğmesine neden olan bir korkaklık karışımının var olduğunu itiraf etsem daha iyi olmaz mı?

George SAND

Sizin cinsiniz boyun eğmek için yaratılmıştır. Mutlak güç, sakallıda bulunur.

MOLIÈRE, *Kadınlar Mektebi*

Bir erkek kamuoyuna meydan okumasını bilmelidir, bir kadınsa ona boyun eğmeyi.

Madame de STAËL, *Delphine*

Bretagne'lı kadın

Bretagne'lı kadın: Hizmet verenler sınıflamasında, tüketime daha elverişli bir sektördeki Şarole cinsi öküzlerinkine denk düşen bir konumda evcil bir ırka verilen isimdir. Ağır işçi olan bu Bretagne'lı kadınlar, Montparnasse İstasyonu'nun önündeki Marne Caddesi'nde karşıdan karşıya geçerlerken, işinin ehli muhabbet tellallarının sütlü kahve içme davetlerinden kendilerini sıyırabildikleri takdirde, daha sonrasında kusursuz birer hizmetçi olmayı başarabilirler.

Philippe BOUVARD, *Madame n'est pas servie!*
(Sofra Hazır Değil, Hanımefendi!), 1965

Bu melun romanlar

Şöyle ifade etmeme izin verirseniz, kadınlar, zekâlarının ve düş güçlerinin kıvraklığı yüzünden, erkeklere kıyasla okuduklarından çok daha fazla etkilenirler. Sağlam metinlerin onların erdemlerini bazen ne derecede geliştirebildiğini görseniz, şaşarsınız; ancak kötü kitapların da onları hangi kaçınılmaz ve sefil zaaflara sürüklediğini görmek de bir o kadar ürkütücüdür!

Monsenyör DUPANLOUP,
Quelques conseils aux femmes chrétiennes qui vivent dans le monde, sur le travail intellectuel qui leur convient
(Sosyete Hayatında Yer Alan Hıristiyan Hanımlara, Onlara Uygun Düşünsel Faaliyetler Hakkında Bazı Öğütler), 1866

C

Cadı

Bu cadılarla yaşamak olanaksızdır;
Ancak bu cadılar olmadan yaşamak da olanaksızdır.

ARİSTOPHANES, *Lysistrata*, MÖ 411

Cahil kadın

Cahil olarak nitelendiremeyeceğimiz ve bölük pörçük bazı bilgilere sahip olan kadınların sayısı bir elin beş parmağını geçmez.

Émile ZOLA, *Le Messager de l'Europe* dergisi, Kasım 1878

Lütfen elinizden geçen her kadını, yeni tanıştığınız bir kadını bulmak isteyeceğiniz kadar cahil bırakın.

Georges ELGOZY, *L'Esprit des mots ou l'Antidictionnaire* (Kelimelerin Ruhu ya da Karşıt Sözlük) 1981

Cennet

Erkek ölmek üzereydi, kadın ona şöyle dedi:
"Dua et. Kavuşasın beni yeniden görebileceğin daha iyi bir öteki dünyaya." Ama o fısıldar gibi kadını yanıtladı:

"Hayatım, eğer orası gerçekten daha iyiyse o halde hiç görmeyeceğim seni oralarda."

Henri LAVOIX, 1892

Cinayet

Pederşahi adaletin katı kuralları gereği bir erkeğin karısını öldürebileceği durumlar: 1) Zina, 2) İffetsizlik, 3) İhanet, 4) Sarhoşluk ve serserilik, 5) Savurganlık ve hırsızlık, 6) İnatçı, buyurgan ve aşağılayıcı itaatsizlikler. (...)

Erkek, karısının kaderi konusunda söz sahibidir; ancak aynı şey kadın için geçerli değildir. Bu hakkın karşılıklı olarak tanınması, evlilikteki boyun eğme ilkesine aykırı olurdu. (...)

Kadınların, geçimsizlik ya da kocanın şiddete başvurması gibi gerekçelerle boşanma talep etme hakkına sahip olabilmeleri toplumumuz için utanç kaynağıdır, yozlaşma belirtisidir. Erkekte nefret, ahlaksızlık, iktidarsızlık, çok ağır ve gerekçesiz kötü alışkanlıklar olmadığı sürece, hâlâ halinden şikâyet eden kadınlar suçlu olarak kabul edilmeli ve tekrar ev işlerinin başına yollanmalıdır. (...)

Kocanın, dilediği gibi karısını boşama hakkı vardır. (...)

Mademki erkek kadından daha zeki olma özelliğine sahiptir, o halde bu özelliğini kullanmalıdır. Zekâ ve karakter gereği bu böyledir. Ve mademki erkek kadından daha güçlüdür, bunun verdiği haklardan da yararlanmalıdır. Güç gereği, güç hak sahibidir.

Pierre-Joseph PROUDHON, *La pornocratie ou les femmes dans les temps modernes*
(Pornokrasi ya da Modern Çağlarda Kadın), 1875

Aslında karısını öldürmeye karar vereli yirmi yıl olmuştu, ama o zamanlar daha ölüm cezası kaldırılmamıştı.

Yvan AUDOUARD, *Les Pensées* (Düşünceler), 1991

Cinsel fantezi

Kadınların cinsel fantezileri bir bilmecedir. Onların da fantezilerinin olduğu ve bunlardan etkilendikleri bilinir, ancak bunların neler olduğu bilinmez. Bacaklarının arasına yerleştiğinizde, en iyisi aklınıza esen tüm kışkırtıcı sözleri sıralamaktır. Biraz şanslıysanız doğru şifreyi, tüm programı harekete geçiren sözcük ya da tümceyi keşfedersiniz. Hekimler de bazen bize dört ya da beş ilaç birden verirler. Birinden birinin bizi iyileştireceğini tahmin ederler, ama hangisinin olduğunu bilmezler. Aşk da sağlık gibi bir piyangodur.

Georges WOLINSKI, *La Morale* (Ahlak), 1992

Cinsel organ

Kadınların cinsel organı hakkındaki gerçek şudur:
O bir kastır.

Georges WOLINSKI, *La Morale* (Ahlak), 1992

Kadınların çoğunun bacakları arasında küçük, kansız, hüzünlü ve gülünç bir cinsel organ vardır. En ufak bir şey cinsel arzusunu yok edip onu kurutuverir; zaten kırk yılda bir, alelacele içine fışkırtılması ona yeter de artar bile; artık aylar boyunca eksikliğini hissetmez.

Jacques STERNBERG, *Lettre ouverte oux Terriens* (Dünyalılara Açık Mektup), 1974

... Kadın cinsel organı: Ondan bize olağanüstü zevkler vermesini beklediğimiz halde, bizi rahatlatmaktan başka elinden bir şey gelmeyen şu zavallı araç.

Roger FOURNIER, *Inutile et adorable* (Gereksiz ve Hoş), 1963

Kadın vampirdir, oluklu oyma kalemidir, yiyici ve içicidir; cinsel organı, iştahla yuttuğu eril cinsel organla beslenir.

Simone de BEAUVOIR, *Kadın / İkinci Cins*, 1949

Kadın cinsel organı kuşkusuz pek çok şeyle kıyaslanmıştır, ama bir belaya hiç (ya da yeterince) benzetilmemiştir.

Maurice CHAPELAN, *Main courante* (Tırabzan)

Cinsel taciz

ABD kaynaklı bir modadır. Hemen hemen herkesi hapse yollamayı sağlar, yeter ki cinsiyeti erkek olsun ve günün birinde, kurbanı olduğu varsayılan kişiye herhangi bir arkadaşça davranışta bulunmaya cüret etmiş olsun. Bu davranış, bir göz kırpma da olabilir, akşam yemeğine davet de, hatta işyerinin koridorlarında pantolonunu indirip vahşice peşinden koşmak da. Görüldüğü gibi bu kavram, her türlü istismara davetiye çıkarmaktadır.

Jean-Christophe FLORENTIN, *Le Guide de la parfaite salope* (Kusursuz Kaltaklık Rehberi), 1991

Cinsler arası eşitlik

Erkekle kendini eşit görmek isteyen bir kadının ilk düşüncesi, onunla zayıflığını paylaşmaktır.

Matmazel de LEPINASSE, *Correspondance* (Mektuplar)

İşte, bezelye, tiyatro, korku filmi, sentetik kumaşlı sutyen ya da yazlık evlerin reklamını onunla, onun görüntüsüyle, vücut hatlarıyla, fotoğraflarıyla yapıyoruz. Mayoları da unutmayalım tabii. O, artık vazgeçilmez hale gelmiştir: Metroda bilet kesmekte, operada şarkı söylemekte, çocuklarını emzirmekte, postane gişesinde soruları yanıtlamakta, güzellik kraliçeleri yaratmaktadır. Sinemalarda aralarda "frigo-buz" satmaktadır. Yani özetleyecek olursak; artık kadın erkeğin eşiti olmuştur.

Alexandre VIALATTE, *Dernières Nouvelles de l'homme*
(Erkeklerden Son Haberler), 1978

Eşitlik diye bir şey yoktur ve kadının sadakatsizliğinin erkeğe, erkeğin sadakatsizliğinin kadına yaşattığından genellikle defalarca daha ağır acılar çektirdiği sürece de eşitlik olamaz.

J.W. KAYE, *The mariage and divorce bill*

Hiçbir erkek kadının eşiti değildir ya da olsa olsa, bir şömine maşası ve bir çift kar botuyla birlikte olabilir. Ki o koşullarda bile her zaman eşit sayılmaz.

George Bernard SHAW, (Léon TREICH'in
L'Esprit de Bernard Shaw adlı eserinden alınmıştır)

Cömertlik

Frengi, öğüt, ders, düş kırıklığı ve eski ayakkabılar... İşte erkeklerin başkalarına kolayca verdikleri şeyler bunlardan ibarettir. Daha cömert olan kadınlar ise, bedenlerini de verirler; tabii artık satın alan çıkmadığında.

Georges ELGOZY, *L'Esprit des mots ou l'Antidictionnaire*
(Kelimelerin Ruhu ya da Karşıt Sözlük), 1981

Ç

Çalkantı

Ara sıra çalkalanmak istemeyen bir kadın, ya kafadan ya da belden aşağısından sakattır.

Fanny DESCHAMPS, *Ils parlent d'elles* (Kadınlardan Söz Ediyorlar), 1978

Çekicilik

Çekici ol ve sus!

Charles BAUDELAIRE, *Spleen et idéal*, *"Sonnet d'automne"* (Keyifsizlik ve Ülkü, "Sonbahar Sonesi"), 1861

Kadının şiddetinin sırrı çekiciliğinde yatar.

Jean-Jacques ROUSSEAU, *Emile ya da Çocuk Eğitimi Üzerine*, 1762

Kadın çekiciliği denen nesne, hıyarlığın, ardına gizlendiği paravandır.

Julien TORMA, *Euphorismes* (Keyiflilikler), 1978

"Çekici kadınlar neden daima değersiz erkeklerle evlenirler?"
"Çünkü akıllı erkekler çekiciliği olan kadınlarla evlenmezler de ondan."

Somerset MAUGHAM, *L'Envoûté* (Büyülenen Erkek), 1919

Çekingenlik

Çekingen bir ihtiyatlılık, genç hanımlara çok yakışır ve onları daha güzel ve daha kibar kılar.

Jean Baptiste Joseph de CHANTAL,
La civilitè des jeunes personnes
(Genç Hanımların Kibarlığı), 1843

Çıtır kızlar

Günümüzün genç kızları, dobra dobra tavırlarıyla koca adaylarını önce korkutup kaçırıyor, sonra da peşlerinden koşmak ya da kendilerini onlara sunmak zorunda kalıyorlar. Bu şekilde işi yokuşa sürmekle ne elde ediyorlar bilinmez. Çünkü er ya da geç normal bir tempo yakalamaları gerekecek; otuz yaşında hâlâ çıtır kız olunmaz ve eskiden çıtır kız olanlar da genellikle kısa süreli ve kötü evlilikler yapmışlardır; sonunda tümden tadı tuzu kaçmış kızlar oluveriyorlar.

Hervè LAUWICK, *Les Femmes vues de près*
(Yakından İncelenmiş Halleriyle Kadınlar), 1961

Çiçek

Kesinlikle kadınlara vurmayın. Bir çiçekle bile. Çiçeğe yazık.

Gabriel TIMMORY

Çiftleşmek

Aynı çiviye asılı dört jambon, alın size aşk!
Mesaneyle makat arasına dalıvermek, idrarla daha beter

bir şey arasına girmek, alın size aşk!

Voltaire, *Le Sottisier* (Seçme Saçmalar), 1883

Erkek rahatlıkla, "Oh evet, evet-evet-evet, ah ah, oh evet!" diyebilir ve ardından, iki saniye sonra, nefes nefese kalmış olan kadının tepesinde dirseğinin üzerinde doğrulurken suratına Gauloises marka sigarasının dumanını üfleyerek, "Eee, iyi miydi?" diye sorabilir.
Kadın ise rahatlıkla şöyle diyebilir:
"Oh evet, evet-evet-evet, daha daha, ah ah, oh evet, muhteşem!" Ancak erkeğin hassasiyetini dikkate alarak şunu da eklemesinde yarar vardır:
"Oh, Albert'ciğim, bir erkeğin kollarında ilk kez böyle büyük bir mutluluk tadıyorum". Böylesine basit bir cümlecik bile, her erkeğin gününü aydınlatmaya yeter de artar... Tabii eğer adı Albert değilse o başka.

Pierre DESPROGES, *Manuel du savoir-vivre à l'usage des rustres et des malpolis* (Kaba ve Terbiyesiz İnsanlar İçin Adabımuaşeret Elkitabı), 1981

Erkek sağlıklı ve dolambaçsızdır. İş sadece ona kalsaydı, cinsellik cinsellik olarak kalırdı. Kadın her şeyi karmaşık hale getirir. Cinselliğin aşka dönüşmesinin suçlusu kadındır.

François CAVANNA, *L'Almanach-Agenda* (Yıllık Ajanda), 1984

Yüz yüze çiftleşen mahluklar hemen hemen sadece insanlar ve şarküterili sandviçlerdir.

François CAVANNA, *L'Almanach-Agenda* (Yıllık Ajanda), 1984

Başka lafa neden hacet yok? Adı üstünde, "karıkocalık görevleri".

Claude DULONG, *Anne d'Autriche, mère de Louis XIV* (XIV. Louis'nin Annesi, Avusturyalı Anne), 1980

Birbirleriyle evli olmayan bir kadınla bir erkeğin çiftleşirken ne gibi tehlikelere maruz kaldığını sakın unutmayın: Canavarlar doğurabilir, ömürlerinin yarısını yitirebilir, sağır ve kör olabilir, saçları dökülebilir, çağımızın en berbat hastalıklarına yakalanabilirler ve her şeyden önemlisi, cennetin kapıları suratlarına ebediyen kapanır.

Peder NIOLET, *Nouveaux sermons aux jeunes époux*
(Genç Evlilere Yeni Vaazlar), 1849

Bir kadına karşı takınabileceğiniz yegâne kibar tavır, eğer güzelse onunla sevişmek, değilse de bir başkasıyla sevişmektir.

Oscar WILDE, 1881

Sevişme eylemi ile işkence ya da cerrahi müdahale arasında büyük benzerlikler vardır.

Charles BAUDELAIRE, *Apaçık Yüreğim "Özel Günceler"*, 1887

Düzüşmenin, hastalıklar ya da gebelikler dışında, herhangi bir trajik yönünü göremiyorum; ama geri kalan kısma atfedilmesi gereken değer konusunda Lenin'in yargısını paylaşıyorum: "O, çok değerli bir biyolojik uyarıcıdır." Ne eksik, ne de fazla.

Louis-Ferdinand CÉLINE, citè par Milton HINDUS,
Céline tel que je l'ai vu (Milton HINDUS'un,
"Benim Gördüğüm Céline" adlı eserinden alınmıştır)

Hoşunuza gitmeyen bir kadınla sevişmek, çalışmak kadar hüzünlü bir iştir.

Jean ANOUILH, *Pièces noires, "L'Hermine"*
(Kara Oyunlar, "Ermin"), 1931

Cinsellik erkekler açısından çok keyifli bir işti, ta ki kadınlar bunun bir zevk olduğunu keşfedinceye kadar.

Georges WOLINSKI, *Les Pensées* (Düşünceler), 1981

Sabaha kadar sevişmek dediğiniz şey, on beş dakika sürer.

Georges WOLINSKI, *Les Pensées* (Düşünceler), 1981

Çirkinlik

İki tür kadın vardır: çirkinler ve düzüşkenler. Ki aslında, sıkı düzüşken olan nice çirkin kadın tanıdım.

Georges WOLINSKI, *Charlie-Hebdo* dergisi, 1972

Çirkinliği, bir genç kızın, iffetinden sonraki en iyi bekçisidir.

Madame Félicité de GENLIS, *Précis de ma conduite* (Davranışımın Elkitabı)

Çirkinliğin güzellikten üstün olduğu bir yön vardır: kalıcılık.

Daniel MUSSY, *Les Limites de l'impossible* (Olanaksızlığın Sınırları), 1963

Çirkinlik, doğanın bir hesap hatasıdır; ancak bu kusuru taşıyan bir kadın, onun farkına varan herkesi bundan sorumlu tutar.

Madame du CHÂTELET, *Lettres* (Mektuplar), 1706-1749

Güzel kadınlardan akıllı olmalarını beklemeyiz, ancak akıllı kadınların çirkin olmalarını da asla affetmeyiz.

Jean MISTLER, *Bon poids...* (Sağlam Basmak...), 1976

İffet demişken, çirkin olan yolu yarılamış sayılır.

Heinrich HEINE

Çirkinlik, bir kadını mutsuz ederken tüm diğer kadınları sevindiren bir kusurdur.

Pierre VÉRON, *Le Carnaval du dictionnaire*
(Sözlüğün Cümbüşü), 1863

Hiçbir kadın, iltifatlara duyarsız kalabilecek derecede çirkin değildir.

Lord CHESTERFIELD

Evet, o çirkin bir kadındır ve ne yazık ki tüm kadınlar gibi, bir ruh sahibi olmaktan dolayı mutlu olmasını bilemeyecek kadar da aptaldır.

Düşes d'ORLÉANS,
Mélanges historiques, anecdotiques, critiques
(Tarihî, Ayrıntısal ve Eleştirel Karışımlar)

Bir kere her şeyden önce, güzel olmayan kadınların sözlerine asla kulak asmamak gerek, çünkü saçmalayacakları besbellidir.

Louis-Ferdinand CÉLINE, *L'Église* (Kilise)

Gizlenmesi gereken dişleri olan kişilere özgü bir biçimde, dudaklarını kenetleyerek gülümserdi.

François MAURIAC, *Un adolescent d'autrefois*
(Geçmiş Zamanların Ergeni)

Çirkin kadınlar, dünyaya sadece körleri teselli etmek amacıyla gelmiştir.

Jean-Louis COMMERSON, *Les Pensées d'un emballeur*
(Bir Ambalajcının Düşünceleri), 1851

Sarayda Parisli üç çirkin hanım vardı; onlara "korkuluksuz köprüler" adını takmışlardı, çünkü kimse üstlerinden geçmek istemiyordu.

VOLTAIRE, *Le Sottisier* (Seçme Saçmalar), 1883

Çirkinlik, bayan,
En iyi prezervatiftir.

Hervé BAZIN, *Traits* (Çizgiler), 1976

Evet, iğrenç şeyleri, güzellikle uzaktan yakından ilgisi olmayan kadınları düzmüş olduğum doğrudur. Bunu bir nevi kendimi cezalandırmak için yaptım: Bu tiksindirici nesneyi düzüyorum ve yaptığım işin bilincine varıyorum...

Serge GAINSBOURG, Bayon'dan alınma, *Serge Gainsbourg, mort ou vices* (Serge Gainsbourg, Ölü ya da Kirli), 1992

Çocuk

Çocukları düşürürüm... ama kucağımdan değil!

Dominique LAVANANT, *Canal* + Televizyonu, *Mon Zénith de A à Z* (A'dan Z'ye Doruk Noktam), Haziran 1992

Çocuk doğurmaktansa evlat edinmeyi yeğliyor; çünkü daha az canı yanacak.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Gerçek bir Hıristiyan ailesi, kutsal arzuları yerine getirmek için en az on beş çocuk sahibi olmalıdır ve bunların en az on ikisinin yaşaması gereklidir.

Peder NIOLET, *Nouveaux sermons aux jeunes époux* (Genç Evlilere Yeni Vaazlar), 1849

Kadınların narin yapısı onların asıl işlevlerine, yani çocuk doğurmaya çok uygundur. Elbette kadının evin içinde sözünün geçmesi gerekir, ama egemenlik alanı bununla sınırlı olmalıdır. Başka alanlara taşması uygunsuz olur.

MIRABEAU

Bir aileye çocuk gelmesinin en bariz sonuçlarından biri, o zavallı ana babayı tamamen salaklaştırmasıdır; oysa o çocuk olmasaydı, ebeveynler belki de sadece basit birer aptal olarak kalacaklardı.

Georges COURTELINE,
La Philosophie de Georges Courteline
(Georges Courteline'in Felsefesi), 1927

Erkek çocuğu işer, kadınsa sıçar.

Jules ve Edmond de GONCOURT, *Journal* (Günce), 1861

Çorba

Aşk çorba gibidir: İlk kaşıklar fazla sıcak, son kaşıklar fazla soğuktur.

Jeanne MOREAU

Kadınlar çorba gibidir, soğutmamak gerek.

Jean ANOUILH, *Ornifle ou le courant d'air*
(Ornifle ya da Cereyan), 1945

Kadın gerçekten de erkeğin çorbasıdır;
Ve bir erkek bazen başka erkeklerin
Çorbasına parmaklarını daldırmak istediklerini gördüğünde
Haliyle aşırı derecede sinirlenir.

MOLIÈRE, *Kadınlar Mektebi*, 1662

Çük

Kadınların bindikleri dalı kesmemeleri gerek, yani çükümüzü!

Georges WOLINSKI, *L'Echo des savannes* dergisi, Ocak 1992

Her yerde gördüğüm kadarıyla, aslında kadının tek uğraşı erkek ve erkeğin insanlığıdır. Kadın, bir çükün çevresindeki iki çift kanattır.

Jules ve Edmond de GONCOURT,
Journal (Günce), 1861

Çürük

Kimi kadınlar yaşlandıkça daha yumuşak olur. Bir de tamamen çürümüş olanları vardır.

Paul-Jean TOULET,
Les Trois Impostures (Üç Aldatmaca)

D

Dans

Genç kız, birçok dansın, aslında apaçık olan simgeselliğini genellikle anlamaz. (...) Bu durumda, zaten özel olarak bu amaca yönelik olan birtakım hareketler ve vücutların yakınlaşmasıyla, bu işe tertemiz niyetlerle başlamış olsa dahi, duyuların zevkini yavaş yavaş tahrik etmesi mümkündür. Doğal olarak bu tehlike, özellikle de delikanlı dansa kötü niyetlerle başlamışsa daha da büyüktür.

S.J.L. HONORÉ, *Lui... et toi, jeune fille* (O Erkek... ve Sen, Genç Kız), 1943

Dayak

Eğer bir kadına bir çiçekle vuracaksanız, gülü tercih edin, hiç olmazsa sapı dikenlidir...

Henri de RÉGNIER, *Donc...* (Demek ki...), 1927

Gerektiği zaman elinizi vicdanınıza götürünüz. Zorunlu olduğu hallerde de suratına yapıştırınız!..

Henri JEANSON, *Caviar* (Havyar), 1962

İnsan, dişisini döven yegâne canlı türüdür. Dolayısıyla tüm canlı türleri içinde en kaba erkekler insanoğlunun erkekleridir; yahut şöyle de diyebiliriz, tüm canlı türlerinin dişileri içinde, en tahammül edilmez olanı kadındır ki aslında, bu son görüş rahatlıkla savunulabilir niteliktedir.

Georges COURTELINE,
La Philosophie de Georges Courteline
(Georges Courteline'in Felsefesi), 1927

Susturacak başka yöntem bulunmadığında, kadın dövülmelidir.

Georges COURTELINE,
La Philosophie de Georges Courteline
(Georges Courteline'in Felsefesi), 1927

Kadın, kızıştığı zaman dövülmelidir.

Jean FAYARD

Kadını asla dövmeyiniz, hemen alışıverir ve bu sonra sizin için çok yorucu olur.

Aurélien SCHOLL

Dayanılmaz

Aman dostlarım, dünyanın nimetlerinden uzakmış gibi görünen insanlara dikkat edin, mutlaka altından bir çapanoğlanı çıkar! Aynı şekilde, dayanılmaz olmadıklarını düşünen kadınlardan da sakınmak gerek; bunu bir kompleks haline getirirler ve bu, kendini bir halt zanneden kadınların işvelerinden beterdir.

SAN-ANTONIO, *San-Antoniaiseries*
(San-Antonio'ca Saçmalıklar), 1989

Deha

Birçok yetenekli kadın vardır, ancak hiçbirinde, deha denilen yetenekteki o çılgınlık yoktur.

Simone de BEAUVOIR, *Kadın / İkinci Cins*, 1949

Deha, erkeklere özgüdür.

Edmond ve Jules de GONCOURT, *Journal* (Günce)

Delik

Elleriniz size ait değildir, memeleriniz de; hele ve özellikle, bedeninizin dilediğimiz gibi kurcalayıp içine girebileceğimiz deliklerinin hiçbiri size ait değildir.

Pauline REAGE, *O'nun Hikâyesi*

Deli

Kim ki, doğaya karşın iffetli görünmeye çalışır ve yeteneklerini zorlarsa, kusurlarının daha da belirgin hale gelmesine yol açar.
(...) kadın her zaman kadındır, yani, ne tür bir maske takınırsa takınsın, deli.

ERASMUS, *Deliliğe Övgü*

Karınıza, bir önceki eşlerinizin size yapmış oldukları adilikleri sakın anlatmayın. Delinin aklına taş getirmenin âlemi yok.

Sacha GUITRY, *Elles et Toi* (Kadınlar ve Sen), 1947

Delilik

Aklı başında bir şey için bize ilham kaynağı olan bir kadın varsa, bize delilik yaptırtan yüz kadın vardır.

I. NAPOLÉON, *Maximes et pensées*
(Özdeyişler ve Düşünceler)

Dikiş

Biçki dikiş işleri küçümsenmemelidir; ebeveynlerin zenginliği ve toplumdaki yeri ne olursa olsun, (...) içinden geçtiğimiz bu siyasi fırtınaların tam ortasındayken ve hiç kimse, her an sallantıda ve tehdit altında olan malını mülkünü koruyabileceğinin güvencesine sahip değilken, hangi anne kızını şaşmaz ve parlak bir geleceğe sahip olacakmış gibi eğitme çılgınlığına kapılabilir?

Madame A. MALINOS-LAFFITTE, *L'Education du foyer - Conseil aux mères qui élèvent leurs filles* (Yuva Kurma Eğitimi - Kız Çocuklarını Yetiştiren Annelere Öğütler), 1850

Dikkat çekmemek

Genellikle sokakta ve kamuya açık yerlerde alçak sesle konuşmak gerekir. Yüksek sesle konuşan, hele de bir kadınsa, çok olumsuz bir biçimde dikkat çeker. Kadınlar gözlerini, yanlarından geçen şahısların, özellikle de erkeklerin üstüne dikmemelidir. Aksi halde bu çok büyük bir görgüsüzlük ve kabalık olur.

J.B. J. de CHANTAL, *La civilité des jeunes personnes*
(Genç Hanımların Kibarlığı), 1843

Diş

Ne zaman bir kadın bana dişlerini gösterse, o dişler ne kadar güzel olursa olsun, kafasını daha şimdiden bir kurukafa olarak düşlerim.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Dişçi

Mutlaka bir dişçiyle evlenecektir. Tüm kadınlar bir dişçiyle evlenmek isterler.

Gabriel MATZNEFF,
Elie et Phaéton (Elie ve Phaéton), 1991

Dişilik

Sınırsız olan iki şey vardır: dişilik ve onu sömürmenin yolları.

Jean-Luc BESSON'un *Nikita* adlı filminin diyaloglarından alınmıştır.
(Jeanne Moreau'nun bir tümcesi)

Diz

Sağlık açısından, kadınları aklınızda tutmak, dizlerinizin üstünde tutmaktan daha iyidir.

Maurice CHEVALIER, 1942

Kadınlar, iş dizlerini birbirine yapıştırmaya gelince, olağünüstü güçlüdürler.

Louis TEISSIER DU CROS, *L'Amour, les femmes et nous*
(Aşk, Kadınlar ve Biz)

Doğum kontrolü

Döllenme gerçekleşmesin, diye erkeğin çiftleşme tamamen bitmeden önce geri çekilmesi ve menisini evlilik vazosunun dışına akıtması ölümcül bir günah ve evliliğin iğrenç bir istismarıdır.

Peder LOUVEL, *Traitè de chastetè* (İffet Üzerine Ders Kitabı)

Dokunma

Kadınlarda dokunma duyusu, erkeklerdeki kadar iyi gelişmemiştir. Gerçi, kadının eli hep hassas ve yumuşak olarak tanımlanmıştır; ancak bu, daha çok deri altında daha fazla yağ birikmiş olmasından kaynaklanır. (...) Bir kadının eli bir müzik aletine asla bir erkeğinki gibi dokunamamıştır. Rubinstein'ı, Liszt'i, Paganini'yi düşünün hele! Hangi kadın eli, bir erkek eli gibi parmaklarıyla matbaa harflerini tanıyabilir? Hangi kadın eli, yünlü dokumadaki yırtıkları bir erkek eli gibi "kavrayıp" tamir edebilir?

August STRINDBERG, *De l'infèriorità de la femme*
(Kadının Aşağı Olma Durumuna Dair),
(*La Revue Blanche* dergisinden alınmıştır), 1895

Dostlar

Dostların karıları kutsaldır... Mutlaka tatlarına bakmak gerek.

Yves MIRANDE

Bize dostlarınızın karılarıyla yatmayın, deniyor. Pekâlâ. Tamam da... O zaman kiminle yatacağız?

Lucien GUITRY

Dostluk

Nasıl ki dükkânları karşı karşıya olan iki bakkal arasında dostluk söz konusu olamazsa iki kadın arasında da dostluk olanaksızdır.

Alphonse KARR, *L'écho* gazetesi, 27 Kasım 1881

Erkekleri bir araya getirirseniz, birbirlerini dinlerler; kadınları bir araya getirirseniz, birbirlerini gözetlerler.

Madame de MAINTENON,
Correspondance (Mektuplar)

Kadınlar arasında gizli bir bağ vardır, aynı dinin iki rahibi gibi birbirlerini destekler, yani birbirlerinden nefret ederler ama yine de birbirlerini kollarlar.

Marquise de LAMBERT, *Réflexions sur l'amour*
(Aşk Üzerine Düşünceler)

Dölyatağı

Doğa kadını bir dölyatağı konumuna indirgemiştir.

Jules ve Edmond de GONCOURT, *Journal* (Günce)

Erkek bir beyindir, kadınsa bir dölyatağı.

Jules MICHELET, *Journal* (Günce), 29 Haziran 1848

Drahoma

O kadın pek güzel... Özellikle drahoması açısından bakıldığında.

Alexandre BREFFORT

Çok çirkin bir kadın ama üç milyonluk drahoması var, yani bunu bir çeşit tazminat olarak kabul edebilirsiniz!

Gaston de GAILLAVET ve Robert de FLERS,
Miquette et sa mère (Miquette ve Annesi), 1906

Dul (erkek)

Eşini yitiren erkeklerin çoğu dul kaldıktan sonra fazla yaşamaz; çünkü evlilik onları peşinen yıpratmıştır.

Yvan AUDOUARD, *Les Pensées* (Düşünceler), 1991

Eşim bu mezarda yatıyor. Ah ne kadar da rahat!
Hem onun hem benim dinlenebilmemiz için.

Jean MAROT, eşinin mezar taşına kazıttığı yazı

Dul (kadın)

Eğer karım bir gün dul kalacaksa ben sağken olmasını yeğlerim.

Georges COURTELINE,
La Philosophie de Georges Courteline
(Georges Courteline'in Felsefesi), 1927

Bizde bir dulla evlenmek, ikinci el bir evlilik, hatta biraz bayat bir mal almak gibi algılanmıyor mu sanki?

Guy de MAUPASSANT,
Le Gaulois gazetesi, 27 Haziran 1882

Bir türlü teselli bulamamış ve eşinin yasını tutmaya devam ettiğini kanıtlamak isteyen dul bir kadın olarak, yeniden evlenmeye sadece pek kanlı canlı olmayan bir erkekle olursa razı olabilirmiş.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Öyle kadınlar vardır ki, kiliseden nikâh memurluğuna gidinceye kadar bir dul edasına bürünüverirler.

Yvan AUDOUARD, *Les Pensées* (Düşünceler), 1991

Kanlar dul kalmaya ne de yatkınlar. Dikkat ettim de, dul kalmayı menopozdan daha kolay hazmediyorlar. Her evli kadında potansiyel bir dul gizlidir. Sevgili eşleri vefat eder etmez o gizli dul ânında ortaya çıkıverir. İşlem tamam. İster sarışın olsunlar, ister esmer, karalar bağlamak onlara çok yakışıyor. Ortalama ömürlerinin erkeklerden fazla olduğunu içgüdüsel olarak bildikleri için, yalnızlıkla baş etmek konusunda manevi olarak hazırlıklılar.

SAN-ANTONIO, *San-Antoniaiseries* (San-Antonio'ca Saçmalıklar), 1989

Dostlarınızın ölümünün tek tesellisi, arkalarında bıraktıkları dul kanlarıdır.

SAN-ANTONIO, *Les Cons* (Gerzekler), 1973

Dünya turu

İtalyan kadını mizacından ötürü sever; İspanyol kadını zevk için; Alman kadını kösnüllük merakından; Rus kadını yozluğundan dolayı; Doğulu kadın alışkanlıktan; Avusturyalı kadın ustalıktan; Polonyalı kadın doğası gereği; Flaman kadın görev aşkıyla; İngiliz kadın hijyen kurallarına uymak için; melez kadın içgüdüsel olarak; Amerikalı kadın çıkarları gerektirdiği için; taşralı Fransız kadın can sıkıntısından; Parisli kadın meraktan; ve nihayet Lyon kentinin kadını, duygu temelinde sever.

Le Carillon lyonnais gazetesi, 6 Ekim 1907

İtalyan kadını alırsan,
Korkarım zehirler seni sonra, Colas;
İspanyol kadını alırsan,
Sonra köle yapar seni, Colas;
Fransız kadını alırsan,
Sonra boynuzlar seni, Colas;
Alman kadını alırsan,
Ayyaş olur sonra, Colas;
Valon kadını alırsan,
İnatçı olur sonra, Colas;
Flaman kadını alırsan,
Sana çok fazla çocuk yapar sonra, Colas;
İngiliz kadını alırsan,
Tatsız tuzsuz olur sonra, Colas.

Karl PETIT'nin aktardığı, anonim bir şiir,
Le Dictionnaire des citations du monde entier
(Tüm Dünyadan Alıntılar Sözlüğü), 1960

Düş kırıklığı

Kızınıza, yaşamın bir dizi düş kırıklığından ibaret olduğunu ve gerek kendisi için, gerekse de çevresi için, bunlara ağırbaşlılıkla katlanması gerektiğini mutlaka öğretmelisiniz.

Madame A. MALINOS-LAFFITTE,
L'Education du foyer - Conseil aux mères qui élèvent leurs filles
(Yuva Kurma Eğitimi - Kız Çocuklarını Yetiştiren Annelere Öğütler), 1850

Düş kurmak

... Erkekler çalışıp uğraşırken, toplayıp çabalarken, hesaplayıp tahmin etmeye çalışırken; kadınlar, doğaları ge-

reği, hangi yaşta ve nasıl yaşamış olurlarsa olsunlar, sadece düş kurmakla yetinirler.

Hervé LAUWICK, *Les Femmes vues de près*
(Yakından İncelenmiş Halleriyle Kadınlar), 1961

Düşünce

... Onun kendine ait hiçbir düşüncesi yoktur; ki bu da bir kadın için yanlış düşüncelere kapılmamanın en emin yoludur.

Henry de MONTHERLANT, *Genç Kızlar*, 1936

Kadınlar yeni düşünceleri çok kolay kabullenirler, çünkü cahildirler; onları kolayca yayarlar, çünkü düşüncesizdirler; uzun süre savunurlar, çünkü inatçıdırlar.

J.A. de SEGUR, *Les Femmes* (Kadınlar)

Kadınlar ilginç yaratıklardır; ya akıllarında hiçbir şey yoktur ya da akılları başka yerdedir.

Alexandre DUMAS (baba)

Kadınlarda düşünceden bol ne var! Eksik olan, derinlemesine akıl yürütme yeteneğidir.

Bernadette JOUVIN, *Pour être heureuse*
(Kadın Mutlu Olabilsin Diye), 1907

Düzülmeye yatkın olmayanlar

Bence kadınlar iki kategoriye ayrılır: düzülebilecek olanlar ve düzülmeye yatkın olmayanlar.
En makbul olanları, düzülmeye yatkın olmayanlardır; çünkü onları düzdüğünüzde mutluluk gözyaşları dökerler.

Georges WOLINSKI, *Les Pensées* (Düşünceler), 1981

E

Edilgenlik

(Gerçek kadınlar,) erkekler için ideal yardımcılardır ve çoğu kez bu işlev onları çok mutlu etmektedir. Çok zengin yetenekleri de olsa, asla fedakârlık yapmış olma duygusuna kapılmadan kendi uğraşlarından ve başarılarından daima vazgeçmeye hazırdırlar. (...) Çünkü edilgenlik, kadınlığın en temel özelliğidir.

Helene DEUTSCH, Freud'un talebesi, 1944

Eğitilmek

Uslu sözcüğü aslında "us" sözcüğünden gelir, yani akıllı, bilgili demektir. Oysa kızlara, hiçbir şeyden haberleri olmadıkları zaman "uslu bir kız" deriz.

Anatole FRANCE, *Penguenler Adası*

Bir kadının her konuda aydınlanmak istemesini kabul edebilirim; ancak bilgiç olabilmek için bilgili olma şeklinde ortaya çıkan kaba tutkuya kapılmasını hiç istemem.

MOLIÈRE, *Okumuş Kadınlar*

Eğitimi aptallara bırakalım. Çünkü nasıl hoş bir vazoya bile, bir gün tesadüfen barındırmış olduğu leş gibi bir sıvının iğrenç kokusu sinerse tüm öğrendiklerini sonradan unutsa bile, günün birinde bir diploma elde etmiş olan küçük kızda da, bir zamanlar edinmiş olduğu yarım yamalak bilgilerin tortusu kalır.

Henry de MONTHERLANT, *Genç Kızlar*, 1936

Kadınlar eğitim almalıdır ama bilgiç olmamak kaydıyla.

Matmazel de LESPINASSE,
Correspondance (Mektuplar)

Kadınların eğitilmesine nefretle karşı çıkıyor olmalısınız, çünkü (...) aptallardan ibaret bir halkı idare etmek, bilgiçlerden oluşmuş bir halkı idare etmekten daha kolaydır.

Honoré de BALZAC,
Physiologie du mariage (Evliliğin Fizyolojisi)

Bir kadın beyni için bu kadar çok bilgiye ne gerek var! Bir iğne deliğinin üstüne bir bardak su da dökseniz, tüm okyanusu da boşaltsanız, o delikten ancak tek bir damla su geçer.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1888

Kadınlar ev işleriyle uğraşmalıdır; onları iyi beslemek, iyi giydirmek ama asla toplum içine çıkartmamak gerekir. Din eğitimi almalılar, ancak şiir ve siyaset bilgisinden uzak tutulmalılar, sadece mutfakla ilgili ve dinî kitaplar okumalılar. Biraz müzik, resim ve dans, zaman zaman da azıcık bahçıvanlık ve tarım bilgisi alabilirler.

Lord BYRON, *Letters and journals*
(Mektuplar ve Günlükler)

Kadınlar bilgiç olmamalılar, merak onları ukala ve yararsız hale getirir; fazla kafa yormadan ev işlerini idare edip kocalarına itaat etmeyi bilsinler yeter.

FÉNELON, *Kızların Eğitimi*, 1687

Kadınlar, ancak değerli dişilik niteliklerini yitirme pahasına birtakım entelektüel bilgeler elde edebilirler. Tüm gözlemciler, akıllı kadınların erkeksi olmaya başladıklarını doğrulayacaktır.
Bunun canlı bir örneği de benim: Felsefe diplomamı aldığımdan beri bacaklarımda kıllar çıkmaya başladı ve utangaçlığımı yitirdim.

Helene DEUTSCH, Freud'un öğrencisi

Eğitim

"Güzel bir kafa dolu bir kafadan yeğdir." Bu sözlerin yazarı Montaigne, genç kızların yüksekokul yerine berbere gitmeleri halinde daha başarılı olacaklarını belirtmek istemiştir.

Claude ROBERT, *L'Humour vert* (Çiğ Mizah), 1969

Genç kızlar için eğitimlerinin az çok tamamlandığı bir an gelir çatar: Yani birkaç temel bilginin özümsenmiş olduğu, bazı dillerin dörtte üç oranında öğrenildiği, resim ya da müziğe yarım yetenek sınırlarında kimi yatkınlıkların edinildiği bir an...

Kontes Agénor de GASPARIN,
Le Mariage au point de vue chrétien
(Hıristiyanlık Açısından Evlilik), 1853

Kadından, kadınlık eğitiminin üstüne bir de erkek eğitimi eklemesini talep etmiyoruz; ondan ne hukuk, ne tıp, ne ticaret eğitimi ne de derin felsefi konuların inceleme-

sine dalmasını bekliyoruz; inanın bize, iki erkeği evlendirmek gibi bir niyetimiz yok.

Kontes Agénor de GASPARIN,
Le Mariage au point de vue chrétien
(Hıristiyanlık Açısından Evlilik), 1853

"Uygarlık" düzeyi yükseldiği oranda doğurganlık azalmaktadır; okullar ilerleme kaydettikçe doğumlar daha zor koşullarda gerçekleşmekte, süt salgısı azalmakta, yani özet olarak kadınların bu işe yatkınlığı yok olmaktadır.

Dr. P. J. MÖBIUS,
Über den physiologischen des Weibes
(Kadındaki Fizyolojik Zekâ Geriliği), 1900

El çantası

Kadın, en eski çağlara kadar uzanır. Saçlarına tepeden bir topuz yapmıştır. Postacıya kapıyı açan, çorapların söküklerini diken ve çocuklara din eğitimi veren odur. Kadın, esas olarak bir saç topuzundan ve bir el çantasından ibarettir. Erkekle farkını belirleyen el çantasıdır.

Alexandre VIALATTE, *Dernières nouvelles de l'homme*
(İnsandan Son Haberler), 1978

(El çantasında) her şey bulunur, artı bir yedek külotlu çorap, araba kullanmak için rahat ayakkabılar, bir parmak çocuk şemsiyesi, siyah rimel, kırmızı ruj, yeşil far ve pudra, çantada bir şey aramak için küçük el lambası, yaldızlı olduğu için parlayan bir şeyler ve üç haftadır her yerde aranıp da bulunamayan mektup. Ayrıca, mendilin altında bir çift iri dağ ayakkabısı. Zaten el çantalarının neden bu kadar iri olduklarını başka türlü anlayamazdık.

Alexandre VIALATTE, *Dernières nouvelles de l'homme*
(İnsandan Son Haberler), 1978

Eller

Kadınların dizinin dibinden ayrılmayın. Ayaklarına kapanın... Ama asla ellerine düşmeyin.

TALLEYRAND, 1812

Kadınlar çok tatlı olabilirlerdi, eğer onları kollarımıza aldığımızda aynı zamanda ellerine düşmüş olmasaydık.

Ambrose BIERCE, *Collected Works* (Toplu Eserleri) 1911

El öpme

El öpme iyi bir başlangıçtır. Etin kalitesini, kokusundan anlamaya yarar.

Olivier de KERSAUSON, *Les Grosses têtes* (Koca Kafalar), RTL programı

Hiçbir zaman bir kadının elini öpme, sonra yüzüğünü yutarsın.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Bir erkeğin bir kadınla tanıştığında elini öpmesini öngören geleneği benimsiyorum. İşe bir yerden başlamak gerek, öyle değil mi?

Sacha GUITRY, *Elles et Toi* (Kadınlar ve Sen), 1947

Emzirme

Annelerinin memesinden süt emmeyen çocuklar, diğerlerine oranla bin kat daha fazla homoseksüel olma tehlikesiyle karşı karşıyadırlar.

Ayetullah MUNTAZERİ, Mart 1985

Enginar

Kadınlar enginara benzer, en lezzetli kısımları, kılların altındadır.

SAN-ANTONIO, *Les mots en épingle* (Göze Batan Sözcükler), 1991

Bir genç kıza evlenme teklif etmeden önce onun enginar yiyişini seyretmekte yarar vardır.

Louis TEISSIER DU CROS, *L'Amour, les Femmes et Nous* (Aşk, Kadınlar ve Biz), 1931

Ensest

Kalabalık ailelerde çoğu kez kızlarla erkekler birlikte uyur. Bu durumda işçi kadının bu ortamdan kirletilmeden çıkabilmesi için, ya şanslı bir doğaya ya da büyük bir irade gücüne sahip olması gerektiğini tahmin edebiliriz.

Émile ZOLA, *Le Messager de l'Europe* dergisi, Kasım 1878

Entrikacı

Bilgisini ve görevlerini aşan konulara bilinçli olarak burnunu sokan kadın, bir entrikacıdır.

MARIE-ANTOINETTE, *Correspondance* (Mektuplar)

Erkekler

Eğer erkekleri seviyorsam, bu öncelikle kadın olmadıkları içindir!

Jacques BREL, O. Todd, *Jacques Brel, une vie* (O. Todd'un "Jacques Brel, Bir Yaşam" adlı eserinden alınmıştır), 1984

Erkek olmadığım için mutluyum, çünkü öyle olsaydım, bir kadınla evlenmek zorunda kalırdım.

Madame de STAËL, Gabriel Chevalier, *L'Envers de Clochemerle* (Gabriel Chevalier'nin "Clochemerle'in Ters Yüzü" adlı eserinden alınmıştır), 1966

Eş

Kadın sadece eş ve anne olabilir; aksi halde bir canavardır.

Le Moniteur Universel gazetesi, 28 Brumaire an II / 18 Kasım 1793

Bilinçli bir eşin en temel özelliği, bütün bir yaşam boyunca kocasına, zekâsının karısına layık olamayacak kadar geri, ancak maaşından çok daha fazlasını hak edecek kadar da ileri olduğunu kanıtlamaktır.

SAN-ANTONIO, *San-Antoniaiseries* (San-Antonio'ca Saçmalıklar), 1989

Mükemmel bir metres, eş olma fırsatını kaçırmış bir kadındır... Ancak iyi bir eş, metres olmayı beceremeyen bir kadındır!...

Henri JEANSON, *Amis comme avant* (Eskisi Gibi Dost Kalalım)

Kendini kocasına vermek üzere olan namuslu bir eş, kendini sevgilisine vermek üzere olan bir fahişeyle aynı pozisyondadır.

RACHILDE, *Monsieur Vénus* (Mösyö Venüs), 1889

Eşler, genç erkekler için hep birer metres, olgun erkekler için birer can yoldaşı, yaşlılar içinse birer bakıcıdırlar.

Francis BACON, *Essais de politique et de morale* (Siyaset ve Ahlak Denemeleri Üzerine)

Birer koca kapar kapmaz, artık ebediyen üretici erkeğe tapan, birer çocuk üreticisi olmaktan öteye gidemezler.

STENDHAL, *Aşk Üzerine*

Evliliğin ayırdığı nice eş vardır bir bilseniz!

Alfred CAPUS, *Notes et pensées* (Notlar ve Düşünceler)

Eşcinsel

Kulampara olmama bahtsızlığını yaşayanlara, erkeğe ikame etmek için bula bula kadın bulunmuştur.

Boris VIAN, *Textes et chansons* (Metinler ve Şarkılar), 1966

Evde kalmış kadın

Evde kalmış kadın süt gibidir, fazla uzun süre bekletilince ekşir.

Jean-Pierre DU COMMUN, *Les yeux, le nez et les tétons* (Gözler, Burun ve Meme Uçları), 1734

Ev işleri

Bir kadın için en saygıdeğer ve yararlı bilim dalı ve uğraş, ev işleri bilimidir.

Michel Eyquem de MONTAIGNE, *Denemeler*, 9: "Kibre Dair", 1580

Evinin kadını

Ey romanların, şairlerin, şeytanın kadınları!
Kalbi tıkaç olan şişeler! Ses, ateş,
Rüzgâr, şimşek, yıldırımlar, seller! Ben ise, yahu,

Tüm bu lavların yerine ılıkça külleri yeğlerim.
Ben bir hizmetçi istiyorum, bir köle değil,
Ben evinin kadını olsun istiyorum, zorba değil.
Senede dört yüz kere ateşlenen bir Lea yerine...
Sakin, çirkin ve biraz aptal olan Margot'yu yeğlerim...
Olmaz olsun güzeller! Margot, gel benim sığınağıma.
Feda olsun on yanardağ bir küçük sobaya.

Victor HUGO, *Portefeuille* (Cüzdan), 1853

Ev kadını

Sizden istenen neyse onu olun yeter: yumuşak, ketum, içine kapalı, bağlı, çalışkan, iffetli, ılımlı, dikkatli, itaatkâr, alçak gönüllü; işte o zaman sizi başarılı olarak kabul ederiz. (...) Ayrıca bu kadar çok meziyetin sıralanmış olması sizi ürkütmesin; aslında burada yinelenen hep aynı şey: EV KADINI olun, bu sözcük yeterince anlamlı.

Pierre-Joseph PROUDHON, *Notes et pensées - Œuvre posthume* (Notlar ve Düşünceler - Ölümünden Sonra Yayımlanan Yapıtlar)

Evlilik

Günümüzde artık rahiplerden başka evlenmek isteyen kalmadı.

Louise de VILMORIN

Rahip: Tanrı şiddete cevaz vermez.
Pierre: Tanrı evli değildir ki aziz peder.

Jacques DEVAL, *La Rose de septembre* (Eylül Gülü), 1926

Tanrı birlikte yaşamayı icat etmiştir, şeytansa evliliği.

Francis PICABIA, *Ecrits* (Yazılar), Belfond

Kilise, aşkı yok edemeyeceğini anlayınca, onu hiç olmazsa dezenfekte etmek istedi ve evlilik kurumunu yarattı.

Charles BAUDELAIRE, *Apaçık Yüreğim "Özel Günceler"*, 1887

"Peki, o zaman insanlar neden evlenirler?" diye sordum Peder Mugnier'ye. Şöyle yanıt verdi: "Felaketleri sevdikleri için."

Henry de MONTHERLAND, *Le Démon du bien*
(İyilik Şeytanı), 1938

Evlenin, iyi edersiniz (...) evlenmeyin, daha iyi edersiniz.

AZİZ PAULUS,
Yeni Ahit, "Paulus'tan Korintliler'e 1. Mektup", 7:9-11

Delikanlı, eğer evlenmek istiyorsan, bil ki erkekliğin ilk koşulu karısına egemen olmak ve onun efendisi olmaktır. Birini gözüne kestirip iyice tarttıktan sonra, eğer yeteneklerinin toplamında kendini karından en az bir kat daha güçlü hissetmiyorsan, evlenme.
Eğer sen yoksulken o sana servet katacaksa, o zaman ondan dört kat daha güçlü olmalısın.
Eğer aklı başında, yetenekli, vb. bir kadınsa, o zaman ondan yedi kat daha güçlü olmalısın; yoksa evlilik yasak.
(...)
Bir sanatçıyla evlenilmemeli, üç nedenden ötürü:
1. Çünkü o seyircisine aittir;
2. Çünkü eğer yetenekliyse üstünlüğü ele geçirir;
3. Çünkü o da para kazanır ve kocasına borçlu olmaz.

Pierre-Joseph PROUDHON,
La Pornocratie ou les femmes dans les temps modernes
(Pornokrasi ya da Modern Çağlarda Kadın), 1875

İnsanlar özgür olarak ve eşit haklarla dünyaya gelirler. Ancak sonra, bazıları evlenirler.

Marcel JOUHANDEAU

Bekârlık? Sıkıcı.
Evlilik? Sıkıntı kaynağı.

Sacha GUITRY, *Elles et Toi* (Kadınlar ve Sen), 1947

Eğer yalnız kalmaktan çekiniyorsanız, evlenmeyin.

Anton ÇEHOV, *Carnets de notes* (Not Defteri)

Kadınlar evlenmek için yaratılmışlardır, erkeklerse bekâr kalmak için. Zaten bütün sorun da buradan kaynaklanır.

Sacha GUITRY, *Mon père avait raison* (Babam Haklıymış)

Kadının erkeğin yarısı olduğunu söylemek yanlış sayılmaz. Çünkü evli bir erkek artık yarım bir erkektir.

Romain ROLLAND, *Jean-Christophe*

Kim daha özgürdür? Diktatörlük rejimi altında yaşayan bekâr mı, yoksa demokratik bir rejimdeki evli erkek mi?

Georges ELGOZY, *L'Esprit des mots ou l'Antidictionnaire* (Kelimelerin Ruhu ya da Karşıt Sözlük), 1981

Bir kadınla bir erkek evlendiklerinde artık tek bir kişidirler. Ama hangisi...

Georges ELGOZY,
L'Esprit des mots ou l'Antidictionnaire
(Kelimelerin Ruhu ya da Karşıt Sözlük), 1981

Benim için evlilik, lokantalardaki yemek listesi gibidir; iyi seçim yapıp yapmadığımızı anlamak için sindirim ânını beklemek gerek.

Elizabeth TAYLOR, *CNN*, 1991

Yirmi yıllık bir macera hayatı bir kadını harabeye çevirir; yirmi yıllık evlilik ise onu bir tür kamuya mal olmuş abide haline getirir.

Oscar WILDE, 1882

Evet, kadın erkek için yaratılmıştır ve evlilik de tam kadına göredir; onun bu dünyadaki doğal amacıdır, kendini mükemmelleştirmesi ve ulvi içgüdülerini tatmin edebilmesi için Tanrı'nın bahşetmiş olduğu dünyevi yöntemlerin en etkilisidir.

Kontes Agénor de GASPARIN,
Le mariage au point de vue chrétien
(Hıristiyanlık Açısından Evlilik), 1853

Evlilik, yani kadının yüreğini ve yaşamını erkeğin iradesine bağımlı kılan bu kurum, bugün bile hâlâ tüm eski güzelliğini ve gücünü korumaktadır (...). Bu, Yaradan'ın yapıtlarının taçlandırılmasıdır.

Kontes Agénor de GASPARIN,
Le mariage au point de vue chrétien
(Hıristiyanlık Açısından Evlilik), 1853

Tanrım, sizsiniz beni birleştirdiğiniz eşimin şahsında bana deneyimsizliğim için bir rehber, zaaflarım için bir koruyucu veren (...). Size layık olma mutluluğundan sonra, kocama bağlılığın ve onu mutlu etme çabasının tüm benliğimi doldurmasına izin verin. İradenin feragati sayesinde ve en ufak arzusuna özen göstererek onun yaşamını hoş ve mutlu kılmama izin verin.

Kontes de FLAVIGNY,
Recueil de prières, méditations et de lectures
(Dualar, Düşünceler ve Okumalar Derlemesi), 1861

Genç bayanlar felaketlerden sakınmak için yüreklerini her türlü romanesk eğilime kapamalıdırlar. Eşlerinin seçimini ebeveynlerine bırakmalıdırlar.

Baron de MENGIN-FONDRAGON,
Lettres à ma fille ou Conseils sur l'éducation
(Kızıma Mektuplar ya da Eğitim Üzerine Öğütler), 1843

İlk evliliğinde kadın gençliğinin en güzel yıllarını yitirir ve boşanarak da aptallara, hakkında kötü söz söyleme fırsatı tanır.

STENDHAL, *Aşk Üzerine*

Biz kadınların gerçek toplumsal işlevi evli olmaktır; doğal kaderimiz evliliktir; en sık rastlanan, en dokunaklı, en doğal ve en saygıdeğer arzumuz evlenmektir. Aksini iddia eden kadın, ya çatlaktır ya da doğruyu söylememektedir.

Bernadette JOUVIN, *Pour être heureuse*
(Kadın Mutlu Olabilsin Diye), 1907

Aslında merak ediyorum, evli kadınlar düşkünlüklerinin farkında mıdırlar? Bir günde çoğu her şeyini terk edip etkisiz hale geliyor, boyun eğip tamamen kocalarının kalıplarına göre biçimleniyorlar.

Henri TROYAT, *L'Araigne* (Örümcek)

Eğer sıradanlarsa, kızlar bir an önce ve en iyi şekilde evlensinler ve konuyu kapatalım. Eğer biraz kişilik sahibiyseler, o zaman on yaşına bastıklarında sevici olsunlar ve erkeksiz yaşayabilecek ve hepsini tokatlayabilecek konuma gelsinler, böylece sadece milyarderlere ve halk komiserlerine (aynı şey sayılır) verirler. Aksi halde onları bekleyen, ebediyen bulaşık ve çamaşır yıkamaktır.

Louis-Ferdinand CÉLINE, Henri Mahé, *La Brinqueballe avec Céline*
(Henri Mahe'nin Céline'li Çalkantılar adlı eserinden alınmıştır), 1860

Evlilik ya bolluk boynuzudur ya da boynuz bolluğu.

SAN-ANTONIO, *Les mots en épingle*
(Göze Batan Sözcükler), 1980

Onu evlendirdik ve bir de baktık ki birdenbire, yuvasını mahveden çılgın bir kadın olup çıkmış. Genç kızken çok yumuşak, biraz fazla hassas gibiydi. Hatta bu şaka konu-

su olmuştu, evliliğin onu adam edeceğini söylerdik. Aksine, evlilik ona dengesini iyice yitirtmiş, hasta etmişti. Onunla evlenen delikanlı bir doktora başvurmamakla hata etmiş, çünkü kanı çekilmiş, sinirleri iyice yıpranmış, çok namuslu olarak yetişmiş, ama karşısına çıkan ilk aptalla onu aldatacak olan bir kadının yaratacağı sıkıntılarla ve işkencelerle baş etmek zorunda kalacak.

Émile ZOLA, *Le Figaro* gazetesi, 28 Şubat 1881

Niye evlenecekmişim ki? Evlenirsem başıma gelebilecek en iyi şey boynuzlanmamaktır, ki evlenmezsem bunu çok daha emin yollardan elde edebilirim.

Sébastien CHAMFORT,
Pensées, Maximes et Anecdotes
(Düşünceler, Özdeyişler ve Anılar)

Her tür para sorununu bir kenara bırakacak olursak, evlenen erkek daima kadına iyilik etmiş sayılır; çünkü kadın için evliliğin yaşamsal önemi vardır, erkeğinse ona gereksinimi yoktur. Kadınlar evlenirler, çünkü evlilik onlara mutluluğun kapısını açacak tek anahtardır; oysa erkekler evlenirler, çünkü herkes evlenir; onlar, alışkanlıktan, hatta alıklıktan ötürü evlenir.

Henry de MONTHERLANT, *Genç Kızlar*, 1936

Kadınlar iki kategoriye ayrılır: evlilik düşleri kuran bekârlar ve boşanma düşleri kuran evliler.

Georges ELGOZY,
L'Esprit des mots ou l'Antidictionnaire
(Kelimelerin Ruhu ya da Karşıt Sözlük), 1981

Bir boşanma gerekçesi mi söyleyeyim? Oh evet sayın avukat; evliyim!

Avukat Emile POLLAK

Düşüncesizlikten dolayı evlenilir. Sonra da sabırsızlıktan ötürü boşanılır. En sonunda ise, bellek yetersizliği nedeniyle yeniden evlenilir.

Armand SALACROU

Sonu "-li" ile biten kelimeleri çoğul yapmak için "-ler" takısı eklenir. Örneğin, evli ve evliler gibi. Tek istisnası taze gelinlerdir: Onların bacaklarının arasında bir deli ve iki delik vardır.

COLUCHE, *L'Horreur est humaine*
(İğrençlik İnsana Mahsustur) 1992

Evlilik, çoğu kez gündüzleri homurtu ve geceleri horultu alışverişidir. Karşılıklı can sıkıntısından ibarettir.

Jean-Louis COMMERSON, *Les pensées d'un emballeur*
(Bir Ambalajcının Düşünceleri), 1851

Evliliği piyangoya benzetirler. Ama bu yanlış bir benzetme; çünkü piyangoda az da olsa kazanma şansınız vardır.

George Bernard SHAW, (Léon TREICH'in
L'Esprit de Bernard Shaw adlı eserinden alınmıştır)

Evlilik, iki kişinin birlikte, yalnızken kendi başlarına yaşayabilecekleri kadar mutlu yaşamaya çalıştıkları zor bir zanaattır.

Georges FEYDEAU

Evlilik... Yatağa girmenin en hazin biçimidir.

Gaston de CAILLAVET ve Robert de FLERS,
L'Evantail (Yelpaze), 1907

Evlilik, halkanın kadının parmağına, kocanın da burnuna geçirildiği bir törendir.

Herbert SPENCER, 1880

Evlilik, yaşamı kolaylaştırırken günü zora sokar.

Jean ROSTAND, *Maximes sur le mariage*
(Evlilik Üzerine Özdeyişler), 1927

Sirkenin şarabın ürünü olduğu ölçüde, evlilik de aşkın ürünüdür.

Lord BYRON, 1819

İyi bir evlilik, ancak kör bir kadınla sağır bir kocanın evliliği olabilir.

Michel Eyquem de MONTAIGNE, *Denemeler*, 1580

Aşk söz konusu olduğunda üç tür kadın vardır: Evlendiklerimiz, sevdiklerimiz ve para karşılığı elde ettiklerimiz. Tabii bu üç özellik aynı kadında bulunabilir: Önce parayla elde edersiniz, sonra sevmeye başlarsınız, en sonunda da evlenirsiniz.

Sacha GUITRY, *Les Femmes et l'amour* (Kadınlar ve Aşk)

Hem resmî hem de dinî nikâh kıymak, bir paketi bağlamak için iki düğüm atmaya benzer. Tutmamasından o kadar çok korkuluyor ki.

André BIRABEAU

Üç hafta bakışırız, üç ay sevişiriz, üç yıl kavga ederiz, otuz yıl birbirimize katlanırız; üstelik çocuklar da aynı yoldan gider.

Hippolyte TAINE, *Vie et Opinions de Thomas Graindorge*
(Thomas Graindorge'un Yaşamı ve Düşünceleri)

Tüm ömrünü aynı kişinin yanında tüketmek, ne de uzun bir süre... Evliliğin yararlarından biri de bize zaman kavramını hissetirmesidir.

Jean ROSTAND, *Pages d'un moraliste* (Bir Ahlakçıdan Sayfalar)

Bir kız sizi sevdiğinde, çok daha aptallaşır, sümüklü olmaya ve ayağını burkmaya daha yatkındır... Bunu anlamak için nikâh törenindeki âşık gelinin yüz ifadesine bakmak yeterlidir... Damat bu ani ve iğrenç değişimin nereden kaynaklandığını merak ededursun; sorun şu:
O kadın artık âşıktır...

Jean GIRAUDOUX, *Ondine*, 1939

Aşkın gözü kördür ama evlilik onun gözünü açar.

LICHTENBERG, *Aphorismes* (Aforizmalar), 1790

İnsanın burnunu sokabileceği en saçma yer, ağızlıklı bir köpek tasmasıdır.
Köpekler hiç olmazsa bunu ancak zorla takarlar; erkekler ise bunu (evlendiklerinde) isteyerek yapacak kadar aptaldırlar.

Victor HUGO, *Portefeuille* (Cüzdan), 1839-1843

Nikâhtan bir ay önce, erkek konuşur, kadın dinler.
Nikâhtan bir ay sonra, kadın konuşur, erkek dinler.
Nikâhtan on yıl sonra, aynı anda konuşurlar ve komşular dinler.

Pierre VÉRON, *Carnaval du dictionnaire*
(Sözlüğün Cümbüşü), 1863

Tüm erkekler yalancı, tutarsız, sahte, geveze, ikiyüzlü, kibirli ve korkak, alçak ve kösnüldür; tüm kadınlar kalleş, düzenbaz, kendini beğenmiş, meraklı ve ahlaksızdır; dünya ise, en biçimsiz ibnelerin çirkef dağlarının üzerinde kıvrılıp süründüğü dipsiz bir lağım deliğidir; ancak yine de kutsal ve yüce bir şey vardır, o da bu kadar kusurlu ve iğrenç iki varlığın evliliği.

Alfred de MUSSET, *On ne badine pas avec l'amour*
(Aşk Şaka Kaldırmaz), 1834

Bana öyle geliyor ki, en mutlusu dahi olsa evlilik, en sevecen ve en ateşli âşıkları bile eninde sonunda cinsellik memuru ve mutluluk bekçisi haline dönüşmeye mahkûm ediyor.

Maurice DONNAY,
Les Eclaireuses (Öncü Kadınlar), 1913

Evlenmek için bir tanığa gereksiniminiz var, tıpkı bir kaza ya da düelloda olduğu gibi.

Sacha GUITRY,
Elles et Toi (Kadınlar ve Sen), 1947

Bir erkeği mutlu eden tek bir evlilik vardır: kızınınki.

Marcel ACHARD

Evliliği şerefsiz ilan etmek gerek! (...) Aşkı ancak tecavüz kurtarabilir.

Roland DORGELÈS,
Le Château des brouillards (Sisler Şatosu)

Fransa'da eşini yitiren erkekler yaşlıdır, dul kadınlar ise aksine şen ve mutludur.

STENDAL,
De l'amour (Aşk Üzerine)

F

Fahişe

Tüm kadınların içinde her an ortaya çıkmaya hazır gizli bir fahişe vardır.

Henry de MONTHERLANT,
Cüzamlı Kadınlar, 1936

Onlar, yaşamlarını kıçlarının teriyle kazanıyorlar.

Thyde MONNIER,
Entre paranthese (Yeri Gelmişken), 1860

Fahişeler, sosyete kadınlarının ham halidir.

Henri JEANSON, *La Volonté* (İrade), 1925-1934

Her fahişe, buruşunca namuslu geçinmeye başlar.

Victor HUGO, *Ruy Blas*, 1838

Tam el üstünde tutulası bir kadındı neredeyse, ama aslında elden ele gezen kadınlardan biriydi sadece.

Honoré de BALZAC, *Evde Kalmış Kız*, 1837

İnsan, bir gün dahi bakan ya da fahişe olursa o unvanı ömür boyu taşımaya hak kazanır.

Avukat Cèsar CAMPINCHI, 1937

Siz, tüm kadınlar, hepiniz. (...) Fiilen ya da isteyerek öylesiniz. Fahişesiniz, fahişe oldunuz ya da olacaksınız.

Jean de MEUNG, *Le Roman de la rose* (Gülün Romanı)

Fahişelik

Kamu hizmetinde olan her şey ücretsiz olmalıdır. Okul, ulaşım ve kızlar.

Alphonse ALLAIS

Halk kesimlerinde sağlıksız ortam ve içli dışlı yaşam, genç kızı karşısına çıkan ilk erkeğin kollarına atıyor. Bu en kısa yoldan fahişeliktir, evlilikten önce. Burjuva kesimlerde ise genç kız, evliliğe kadar saf ve temiz olarak korunur; ancak evlilikten sonra, yozlaşmış ortamın ve kötü eğitimin etkileri kendini göstermeye başlar ve onu bir âşığın kollarına atar. Bu artık fahişelik değil, zinadır, tek değişen şey, kullanılan sözcüktür.

Émile ZOLA, *Le Figaro* gazetesi, 28 Şubat 1881

Öyle kızlar vardır ki, kendini satmaya kalktığında müşteri bulur da, vermeye niyetlenince alıcı bulamaz.

Sebastien Roch Nikolas de CHAMFORT, *Maximes et pensées* (Özdeyişler ve Düşünceler)

Fahişelik, kadınlığın olağan halidir.

Théophile GAUTIER, (Jules ve Edmond Goncourt'un Journal "Günce" adlı eserinden alınmıştır), 22 Haziran 1863

Fakirlik

Sen hiç fakirleri seven bir kadına rastladın mı?

Marcel PAGNOL, *Topaze*

Fark

İki cinsiyet vardır: iyi olan ve güzel olan.

DECOLY, *Impertinences et autres pensées* (Densizlikler ve Başka Düşünceler), 1952

Felaket

Aslında, biraz kafasını çalıştıran her erkek, bir kadına yaklaştığında, bir felaketler silsilesinin ya da en azından bir tehlikeler silsilesinin çarkları arasına girdiğinin ve kadere meydan okuduğunun farkına varabilir.

Henry de MONTHERLANT, *Genç Kızlar*, 1936

Felsefe

Erkek felsefe yapmaya kalkıştığında, sonuç felsefi safsatacılığa varır, isterseniz buna sadece safsatacılık da diyebiliriz; ancak felsefe yapmaya soyunan bir ya da iki kadın olduğunda, işin varacağı yer saç saça baş başa kavgadır.

Anton ÇEHOV, *Üç Kız Kardeş*

Fırıldak

Kadınlar fırıldaklara benzerler; ancak paslanınca sabitleşirler.

VOLTAIRE, *Le Sottisier* (Seçme Saçmalar), 1883

Kadının kafası, fırıldak gibidir,
Evin tepesinde, hani o ilk rüzgârda dönen.

MOLIÈRE, *Le Dépit amoureux* (Aşk Üzüntüsü)

Fikir

Fikrinizi sormak için ısrar eden bir kadın, aslında hemen her seferinde size kendi fikrini onaylatmaya çalışıyordur.

Madame de MAINTENON,
Correspondance (Mektuplar)

Filler

Kadınlar bana fillerle aynı etkiyi yapıyorlar: Onları seyretmesini severim ama evimde barındırmak istemem.

W.C. FIELDS

Fino köpeği

Aşk, sonsuzluğun fino köpeklerinin ulaşabileceği bir noktaya getirilmesidir ve ben gururlu bir insanım!

Louis-Ferdinand CÉLINE,
Gecenin Sonuna Yolculuk, 1932

Flört

Ne surette olursa olsun flört sağlığa kesinlikle zararlıdır...
Sürekli olarak yinelenen bu tür duyumlar eninde sonunda tüm sinir siteminin hastalıklı bir biçimde uyarılmasına yol açarlar ve bir sürü sinirsel bozukluğa neden olurlar. Doğa, kendisine dayatılan tüm bu aşırılıkların öcünü alır.

S.J. L. HONORÉ, *Lui... et toi, jeune fille*
(O... ve Sen, Genç Kız), 1943

Fransız kadını

"Fransızları seviyorum; çünkü kadınları insanı hiç rahat bırakmıyor."
"Evet, bizim buralarda onlarla hoşça vakit geçirmesini biliriz, yeter ki öğleden sonra gezdirelim, akşam eğlendirelim, gece okşayalım, sabahsa dokunmayalım."

Paul MORAND, *Ouvert la nuit* (Gece Açık), 1921

Fransız kadını, pasaklılığın ve tembelliğin somutlaşmasıdır... Bu kadınlar, belden aşağı kısımlarında itici derecede pistir; hele işçi ve köylü kesimlerinde, kadınların yüzlerinden başka bir taraflarını yıkadıkları pek nadirdir...
Her taraflarından yağ fışkırır ve hemen tümünün cildi safran sarısı rengindedir.

John Bull's Neighbour in Her True Light: Being an Answer to Some Recent French Criticisms
(John Bull'un Kadın Komşusunun Gerçek Yüzü: Yakın Zamandaki Fransız Eleştirilerine Yanıt), ANONİM 1899

Futbol

Haftalık *VSD* dergisinin yönelttiği bir soru:
"Günlük yaşamda, bir kadında sizi en çok sinir eden şey nedir?"
"Maçın başında kafasının üstüne koyduğum bira şişesini düşürmesi."

Antoine de CAUNES, *VSD* dergisi, 3 Ekim 1991

G

Gebelik

Kadınlarda gebelik, iki yüz yetmiş gün sürer. Bu süre boyunca kadın tıkınır, çirkinleşir ve belli belirsiz inlerken bir yandan da işyerindeki devamsızlık istatistiklerini artırmaya katkıda bulunur.

Pierre DESPROGES,
Dictionnaire superflu à l'usage de l'élite et des bien nantis
(Seçkinler ve Tuzukurular İçin Fuzuli Sözlük), 1985

Âdet görme ve gebelik (...), tam anlamıyla hastalık olarak değerlendirilmese de, akli dengeyi bozmakta ve özgür istence zarar vermektedirler.

Dr. P. J. MÖBIUS, *Über den physiologischen des Weibes*
(Kadındaki Fizyolojik Zekâ Geriliği), 1900

Bazı kadın belsoğuklukları, umulmadık bir mutluluğa dönüşürler. Durmadan hamile kalmaktan korkan bir kadın, başarıya giden yolda asla çok ilerleyemeyecek olan bir tür iktidarsızdır.

Louis-Ferdinand CÉLINE, *Gecenin Sonuna Yolculuk*

Bir erkeğin, gebeliğin dokuz ayı boyunca bir kadına bağlanması doğal değildir; iştahlar tatmin edildikten sonra artık ne erkeğin şu ya da bu kadına, ne de kadının şu ya da bu erkeğe gereksinimi kalmıştır; erkek, eyleminin so-

nuçları konusunda en ufak bir kaygıya, hatta fikre sahip değildir; biri bir yana, öteki öbür yana gider ve görünürde, dokuz ay sonra birbirlerini tanımış olduklarını anımsayacaklarının bile en ufak bir belirtisi yoktur. (...) O zaman neden erkek doğumdan sonra kadının yardımına koşsun ki? Neden ona ait olduğunu bile bilmediği bir çocuğun yetiştirilmesinde ona yardımcı olsun?

Jean-Jacques ROUSSEAU,
İnsanlar Arasındaki Eşitsizliğin Kaynağı ve Temelleri Üzerine

Geçim kapısı

Kadınlar, cinsel organlarına geçim kapısı gözüyle bakar.

Edmond ve Jules de GONCOURT, *Journal* (Günce)

Gelecek

Bir kadın, bir koca buluncaya kadar geleceği konusunda endişelenir; bir erkek ise ancak bir kadınla evlendikten sonra geleceği konusunda endişelenmeye başlar.

George Bernard SHAW, (Léon TREICH'in *L'Esprit de Bernard Shaw* adlı eserinden alınmıştır)

Genç kızlar

Yirmi yaşındaki bir delikanlı henüz yükünü tutmamışsa da, ondan umut kesilmez. Ancak yüklü bir genç kız için durum tam tersidir.

Paul MASSON

O tam günümüzün bir genç kızıydı, yani aşağı yukarı dünün delikanlısı gibiydi.

Paul MORAND, *L'Europe galante* (Kibar Avrupa)

İyi bir verim alınabilmesi için, bir piyanonun da, bir daktilonun da, bir genç kızın da üzerlerinde çalışılmış olması gerekir.

Henry de MONTHERLANT, *Genç Kızlar*, 1936

Genç kızlar, en alakasız şeylere bile tutkuyla sarılıverirler; kavga eden iki kişi görmesinler, derhal birinden yana taraf tutarlar; hiçbir gerekçesi olmasa da, ya sevgi ya da nefret doludurlar. Beğendikleri kişilerde en ufak bir kusur olduğunu kabul etmedikleri gibi, küçümsedikleri insanların da tek bir meziyetini görmezler.

FÉNELON, *Kızların Eğitimi*, 1687

Gereksiz yineleme

Gereksiz yineleme; örnek: tatmin olmamış bir kadın.

Jean GRENIER, *Lexique* (Sözlükçe), 1955

Geri zekâlılık

Kadının, özünde tamamen geri zekâlı bir mahluk olup olmadığı konusunda çok tartışıldı. (...) Ancak onun geri zekâlılığı sadece görünüştedir; aslında kadının yaşam ilkeleri erkeğinkinden daha iyidir.

Doktor J.B. FONSSAGRIVES, *L'Education physique des jeunes filles* (Genç Kızların Beden Eğitimi), 1869

Gevezelik

Tanrı, erkeği kadından önce yaratmıştır ki zavallı bir-iki söz söyleyebilsin.

Jean RIGAUX, P. Héraclès, *Le Petit Macho de poche*
(P. Héraclès'nin "Maçonun Küçük Cepkitabı"ndan alınmıştır), 1984

Kadınların bazen sustukları da olur... Ama asla söyleyecek bir şeyleri kalmadığından değil.

Paul SOUDAY, 1901

Karımın sözünü kesmemek için iki yıldır onunla konuşmuyorum.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Dil, kadının kılıcıdır, çünkü fiziki zayıflığı onu yumruklarıyla savaşmaktan alıkoyar ve düşünsel zayıflığı da onu kanıtlara dayanmaktan vazgeçirir; bu durumda elinde yegâne silah olarak laf bolluğu kalır.

Dr. P. J. MÖBIUS,
Über den physiologischen des Weibes
(Kadındaki Fizyolojik Zekâ Geriliği), 1900

Onu susturacak başka yöntem bulamadığında insanın karısını dövmesi caizdir.

Georges COURTELINE,
La Philosophie de Georges Courteline
(Georges Courteline'in Felsefesi), 1927

Suskun kalmasını bilen koca çok usta biridir; çünkü suskunluk, kadınları sıkıntıya sokar.

Madame de NECKER, *Réflexions sur le divorce*
(Boşanma Üzerine Düşünceler)

Ciddi işlerle daha az ilgilendikleri, özenli olma olasılıkları daha düşük olduğu ya da önemli ve ciddi şeylere odaklanmaya daha az yatkın oldukları için, kimi kadınlarda gevezeliğe erkeklerdekinden bile daha sık rastlanır.

Baron de MENGIN-FONDRAGON,
Lettres à ma fille ou Conseils sur l'éducation
(Kızıma Mektuplar ya da Eğitim Üzerine Öğütler), 1843

Konuşmayan ve az paraya almaya razı olan kadınları severim.

Prosper MÉRIMÉE, *Les Espagnols au Danemark*
(Danimarka'da İspanyollar), 1825

Muhabbetkuşları gibi gevezelik eden bir kadın grubu, bir beyefendinin yaklaştığını görür görmez neden susuverir acaba?

Georges COURTELINE, *La Philosophie de Georges Courteline*
(Georges Courteline'in Felsefesi), 1927

O olağanüstü bir kadındı; konuşmaya başlamadan önce ne söylemek istediğini bilirdi.

Thomas HARDY, 1902

O ulvi uzak görüşlülüğü sayesindedir ki Tanrı, kadınları sakallı yaratmamıştır; çünkü onlar tıraş olurken bile susmasını bilemezlerdi.

Alexandre DUMAS (baba)

Kadınların gücü, sözlerinin içeriğinden değil, onu kaç kez tekrarladıklarından kaynaklanır.

Marcel ACHARD, *Nous irons à Valparaiso*
(Valparaiso'ya Gideceğiz), 1948

Bir kadınla iki saat boyunca laflamak, ancak ona hep aynı şeyi söylemeniz koşuluyla mümkündür.

Madame de STAËL, *Influence des passions sur le bonheur des individus et des nations* (Tutkuların Bireylerin ve Ulusların Mutluluğu Üzerine Etkileri), 1796

Sükût, kadınların nefret ettiği yegâne altın nesnedir.

Mary WILSON LITTLE

On beş-yirmi kadının bir araya geldiklerinde söylediklerini yazmaya kalkışan kişi, dünyanın en kötü kitabını yazmış olur.

Matmazel de SCUDÉRY, *Conversations de morale* (Ahlak Sohbetleri)

Kadınlar düşündüklerinden daha hızlı konuşurlar ve usavurduklarından daha hızlı düşünürler.

Gaston DERYS, *Dictionnaire de l'académie de l'humour* (Mizah Akademisi Sözlüğü), 1934

İyimser; bir kadın "Hoşçakal" dedi, diye telefon görüşmesinin bittiğine inanan bir beyefendiye verilen isimdir.

Marcel ACHARD, *L'Amour ne paie pas* (Aşk Para Etmez), 1962

Susma yeteneği olan bir kadın, bayağılığın ötesinde nitelikleri olan bir kadındır.

Pierre CORNEILLE, *Le Menteur* (Yalancı), 1643

Kadınları konuşturmaya yönelik bin tane yöntem vardır, ama onları susturabilecek bir tane bile yoktur.

Guillaume BOUCHET, *Les Serées*, 1584

Kadınlar Cennet'e gidemez; çünkü Yeni Ahit'in bir babında şöyle denir: "... Yedinci mührü açınca gökte yarım saat kadar sessizlik oldu!"

Henry de MONTHERLANT, *Genç Kızlar*, 1936

Gevşek

Nice gevşek kadın, kendini yumuşak diye yutturmaktadır!

Madame du CHÂTELET, *Correspondance* (Mektuplar)

Gölge

Kadın, gölgeniz gibidir. Peşinden koşarsanız kaçar; siz kaçarsanız o kovalar.

Alfred de MUSSET, *Bir Zamane Çocuğunun İtirafları*, 1836

Görev

En iyisi kocasını tutkuyla değil, görev aşkıyla sevmektir...

Düşes d'ORLÉANS, *Melanges historiques, anecdotiques, critiques* (Tarihî, Ayrıntısal ve Eleştirel Karışımlar)

Gözlük

Ne zaman bir kadın gözlüklerini çıkarsa göğüslerini açıyormuş hissine kapılırım.

Philippe AUBERT, *VSD* dergisi, Mart 1992

Gözyaşları

En hızlı kuruyan şey, bir kadının gözyaşlarıdır.

John WEBSTER, *The White Devil* (Beyaz Şeytan), 1608

Lanet olsun gözyaşları karşısında yumuşamayan kadınlara!

Matmazel de SOMMERY, *Doutes sur différentes opinions reçues dans la société* (Toplumdaki Çeşitli Önyargılar Hakkında Kuşkular)

Gravyer peyniri

Kadın, gravyer peynirine benzer: Delikleri olmasaydı hiçbir işe yaramazdı.

Bernard EMMANUEL, *Les Femmes du vingtième siècle* (Yirminci Yüzyılın Kadınları), 1992

Gurur

Kadın, doğası gereği aptaldır; sanki Tanrı, onun o hassas algılarının bize karşı yarattığı saygıdeğer üstünlüğü telafi etmek için, kadının yüreğine kör bir kibir, aptalca bir safdillik yerleştirmiştir. Belki de o kadar ince, esnek ve kavrayışlı olan bu kişiyi ele geçirmek için, övgü düzmeyi bilmek ve gururunu okşamak yeterlidir.

George SAND

Güç

Kadın, gücünü ancak onu kötüye kullandığı oranda hisseder.

Restif de la BRETONNE, *Entretien sur le mariage* (Evlilik Üzerine Sohbetler)

Güçsüzlük

Kadınların en güçlü hali, güçsüzlük silahını kuşandıkları zamandır.

Madame du DEFFAND, *Lettres* (Mektuplar), 1751

Kadınların erkeklerden daha az güçlü oldukları doğruysa, o zaman tökezlemelerini daha anlayışla karşılamamız gerekir.

Madame de GENLIS, *Précis de ma conduite* (Davranışımın Elkitabı)

Kadın özünde o kadar zayıf, o kadar bağımlı bir yaratıktır ki, koşullar ona paylaşılan ve yasal bir duyguya bağlı zevkleri tattırdığında ve mutluluğunun doruk noktasında olduğunda bile, hâlâ acı çekme içgüdüsünü korur ve bu onu ânında keşfettiği üzüntüyle uyumlu hale getirir.

Madame de REMUSAT, *Essai sur l'éducation des femmes* (Kadınların Eğitimi Üzerine Bir Deneme)

Güçsüzlük kadına yakışır, o da zaten bunun bilincindedir; narin bir görüntüyle ortaya çıktığı takdirde çok daha fazla ilgi çetiğini hisseder. İşte bu nedenle kadınlarımız, sağlıkları yerinde olduğu halde uyuşuk uyuşuk yürümeyi, hastaymış gibi konuşmayı, sinir bozukluğundan yakınmayı öğrenirler

Louis-Sebastien MERCIER, *Tableau de Paris* (Paris Tablosu), 1782

Gülmek

Gülen kadınlara bayılırım. Sanki vajinaları, bazı havai fişekler gibi, kıvrılarak ağızlarına kadar çıkıyormuş gibi oluyor.

Henry de MONTHERLANT, *Carnets, 1930-1944* (Defterler, 1930-1944)

Terbiyeli bir genç bayan ancak ihtiyatlı bir şekilde gülebilir, hatta çoğu zaman gülümsemekle yetinmelidir, çünkü bu, hem daha ince ruhluluktur hem de daha kibardır; kahkaha genellikle nüktedanlığın değil, hemen her zaman kabalığın ve özensiz bir eğitimin göstergesidir.

Baron de MENGIN-FONDRAGON,
Lettres à ma fille ou Conseils sur l'éducation
(Kızıma Mektuplar ya da Eğitim Üzerine Öğütler), 1843

Günah

Hıristiyanlık, aşkı bir günah olarak tanımlayarak aslında yaygınlaşmasına büyük bir katkıda bulunmuştur.

Anatole FRANCE, *Epikür'ün Bahçesi*

Tanrı katında, siyasi işlerle ilgilenmeye kalkışan kadınların değeri, karanlık sokak aralarında ya da izbe batakhanelerde bedenini satarak ruhunu şeytana teslim eden dişilerden farksızdır. Ve her iki cins yitik kadın da aynı şekilde Tanrı'nın gazabına uğrayacaktır.

Matmazel J. DELAY-LAROCHE, *Comment gagner son paradis sur terre* (Yeryüzü Cennetine Nasıl Hak Kazanılır), 1876

Günah çıkarmak

Rahipler günah çıkaran kadınları dinledikçe, bekâr olduklarına dua ediyorlar.

Armand SALACROU, *Une femme libre* (Özgür Bir Kadın)

Günah çıkarmanın ilk sonucu, rahiplerde bekârlık yeminlerini teyit etme arzusunu uyandırmaktır.

Georges ELGOZY, *L'Esprit des mots ou l'Antidictionnaire*
(Kelimelerin Ruhu ya da Karşıt Sözlük), 1981

Günlük yaşam

Bir kadın için en saygıdeğer ve en yararlı bilim dalı ve uğraş, ev işleri bilimidir.

Michel Eyquem de MONTAIGNE,
Denemeler, 1580

Kadının çamaşırları ve pılı pırtıyı temiz tutmasını, ya da tutulmasını sağlamasını, çocukları beslemesini, yemekleri sipariş etmesini hatta yapmasını isterim ve bunları sesini çıkarmadan, açık görüşlülükle yapmasını, zamanını iyi kullanıp başka konuşma konuları yaratmaya fırsat tanımasını ve nihayet keyifli yönleri ve cinselliğiyle çekici olmasını beklerim.

Madame ROLAND, *Mémoires* (Anılar)

Güzellik

Kadınların güzelliği daimi bir istismardır, çünkü dış görünüşün vaat ettiklerini hiçbir zaman daha ötesinde bulamazsınız.

Philippe BOUVARD,
Les Pensées (Düşünceler), 1991

Bir kadına güzel olduğunu söylediğinizde, o kendini akıllı sanır.

Jules RENARD,
Journal (Günce), 9 Şubat 1899

Seni, o et benini sigil olarak görmeye başlayıncaya kadar seveceğim.

Jules RENARD,
Journal (Günce), 9 Şubat 1899

Bir kadının birinci görevinin güzellik olduğunu söylemeye devam ediyoruz; kadın, hem dostları ve ebeveynlerinin hatırı için güzel olmalıdır, hem de kendine saygısının gereği olarak.

Madame de GIRARDIN, *Les Lettres parisiennes* (Paris Mektupları)

Güzellik her zaman zararlıdır; bunun tek istisnası, bir kız çocuğuna iyi bir koca bulmaya yaraması halidir.

FENELON, *Kızların Eğitimi*, 1687

Bir zamanlar güzel olduğu söylenen kadınlar, tıpkı artık tedavülden kalkmış olan ve bir zamanlar değerli olduğu söylenen paralar kadar ilginçtir benim için.

Georges COURTELINE, *Le Philosophie de Georges Courteline* (Georges Courteline'in Felsefesi), 1927

Düşünün ki asla –ama asla– bir kadında şu iki özelliğe birlikte rastlayamadım: zekâ ve güzellik.

Henry de MONTHERLANT, *Genç Kızlar*, 1936

Bir kadında süslenme merakının nedeni her zaman kibirdir (...). Çocuklarıyla pek ilgilenmez, eğitim ve öğrenimlerine özen göstermez; hatta daha sonraları, eğer onlardan daha güzel olma küstahlığını gösterirlerse kendi öz kızlarını bile kıskanırlar.

Baron de MENGIN rONDRAGON, *Lettres à ma fille ou Conseils sur l'éducation* (Kızıma Mektuplar ya da Eğitim Üzerine Öğütler), 1843

Hiç dikkat ettiniz mi? Bir kadına güzel olduğunu söylediğinizde o hep bunun doğru olduğunu düşünür.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1905

Güzel olmayan bir kadın, yaşamın sadece yarısını tanıyan bir kadındır.

Madame de SÉVIGNÉ, *Lettres* (Mektuplar)

Güzelliğin en azından günün birinde öldüğünü biliriz, böylece var olduğundan da emin olabiliriz.

Louis-Ferdinand CÉLINE, *L'Église* (Kilise)

Bırakın, güzel kadınları düş gücü olmayan erkekler alsın!

Marcel PROUST, *Mahpus*

Bir kadın için güzel olmak, kaşı kadar kıçının da güzel olmasıdır.

Raymond QUENEAU, *Raymond Queneau en verve* (*Coşkulu Raymond Queneau*'dan alınmıştır), 1970

H

Hafiflik

Bir tüyden daha hafif ne vardır: Toz.
Tozdan daha hafif: Rüzgâr.
Rüzgârdan daha hafif: Kadın.
Kadından daha hafif: Hiçbir şey.

Alfred de MUSSET

Bir beyefendi size her şeyi vermişse, asgari nezaket kuralı ona karşılığını vermeyi gerektirir. Kulağınız onda olmalı (herkesin önünde aynı öyküyü otuzuncu defa anlatıyor olsa bile), ona tapmalısınız, gözüne güzel görünmelisiniz, sözleriniz kulağına hoş gelmeli, mesleğinde yükselmesine katkınız olmalı, her türlü kuralına boyun eğmelisiniz ve her şeyden önce silik kalmalısınız.
Hafiflik, bir kadın için yaşamsal bir niteliktir: Asla bir erkeğe yük olmamak gerek.

Nadine de ROTSCHILD,
***Le Figaro* gazetesi, 4 Mayıs 1987**

Hafif kadınlar, erkeklerin bütçesine en çok yük bindiren kadınlardır.

Marcel ACHARD

Hafta sonu

Asla cumartesi akşamı sevişmeyiniz; çünkü pazar günü yağmur yağarsa yapacak şeyiniz kalmaz.

Sacha GUITRY

Hakaret

Kim ki günün birinde kadınlara hakaret etmekten vazgeçer, o artık aptal olarak anılmaya layık zavallı bir adamdır.

EURİPİDES, MÖ 480-406

Düşen bir kadına asla hakaret etmeyin; ayağa kalkmasını bekleyin.

Gabriel TIMMORY, J.P. LACROIX'dan alınma,
L'Humour loufoque (Deli Saçması Mizah), 1985

Hastalıklar

En dayanılmaz ve en sık yinelenen acıları bile çekiyor olsak, biz (kadınlar) onları gizli gizli, neredeyse gülümseyerek sağıltmalıyız ki, uzun süreli bir merhamet duygusunu etkin ve fedakârca taşımaya pek yatkın olmayan erkekler bundan rahatsız olmasınlar.

Bernadette JOUVIN, *Pour être heureuse*
(Kadın Mutlu Olabilsin Diye), 1907

Kadınlarda hastalığın ya da sağlığın belli başlı etkenleri, bir yandan sinir sistemi, öte yandan gebelik organıdır. Bu organların etkileri kendini sadece fiziki yeteneklerde değil, aynı zamanda düşünsel yeteneklerde bile hissettirmektedir.

M. PARENT-AUBERT, *Almanach des mystères de l'amour conjugal et de l'hygiène du mariage* (Eşlere Duyulan Aşkın ve Evlilik Hijyeninin Yıllığı), 1851

Hayır

Bir kadın size sabah saat onda hayır deyip öğleden sonra saat beşte evet diyebilir, oysa arada saat dışında hiçbir şey değişmemiştir.

Dictionnaire des Femmes (Kadınlar Sözlüğü), 1961

Hayvan

Kadını, derisi pek makbul, ama kürksüz bir hayvan olarak tanımlayabiliriz.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887

Kadın yeterince ya da layıkıyla incelenmemiştir. İpekböcekleri, mayısböcekleri ya da kediler üzerine bir sürü monografi olduğu halde, kadın üzerine bu tür bir inceleme yapılmamıştır.

P. MANTEGAZZA, *Physiologie de la Femme* (Kadının Fizyolojisi), 1911

Kadınların özleri kötü, ruhları kırılgandır;
Onlardan daha zayıf ve daha aptalını bulamazsınız,
Daha az sadık bir şey de yoktur, ama tüm bunlara karşın,
Bu dünyada ne yapsak bu hayvancıklar içindir.

MOLIÈRE, *Kadınlar Mektebi*, V. perde, 4. sahne

İtiraf etmeli ki kadın, deli ve aptal bir hayvan olmakla birlikte, aslında hoş ve çekicidir.

ERASMUS, *Deliliğe Övgü*

L. Dükü, "Tüm yaratılanlar arasında en çekici olanı kadındır!" buyurduğunda, Baudelaire onu şöyle yanıtlar: "Sayın Dük (...), kadınlar kafese konup dövülmesi ve iyi beslenmesi gereken hayvanlardır."

Maxime du CAMP, *Souvenirs littéraires* (Edebi Anılar)

Ben ki, bir kedim, bir köpeğim, bir kaplumbağam, iki çocuğum, bir karım ve birçok kaynanam var, bana bile utanmadan hayvanları seviyor musun diye soruyorlar!

Yvan AUDOUARD, *Les Pensées* (Düşünceler), 1991

Hayvanlar

At

Kadınlar atlar gibidir, gem vurmadan önce onlarla konuşmak gerek.

André MAUROIS

Ateşböceği

Ateşböcekleri kadınların imgeleridir: Karanlıkta kaldıkları sürece onların parlaklığından etkileniriz; ne zaman ki gün ışığına çıkmak isterler, o zaman sadece kusurlarını görürüz.

Madame NECKER, *Mélanges* (Karışımlar)

Bretagne spanyele

Kadın erkeğe epey yakındır, tıpkı Bretagne spanyele köpekler gibi. Aradaki tek fark şudur: Bretagne spanyelenin kusuru konuşamamasıdır; oysa kadının kusuru, susmasını bilememesidir. Ayrıca Bretagne spanyelenin elbisesi ateş kırmızısıdır ve tek bir elbiseyle yetinmesini bilir.

Pierre DESPROGES,
Dictionnaire superflu à l'usage de l'élite et des bien nantis
(Seçkinler ve Tuzukurular İçin Fuzuli Sözlük), 1985

Bukalemun

Mutlu olmak için tek çareleri kocalarının bukalemunu olmak olan kadınlar nasıl açık sözlü olsunlar ki.

Madame du BARRY, *Correspondance* (Mektuplar)

Dişi maymun

Kadının dişi maymunu, erkeğin maymunu aştığından daha fazla aşmış olduğu inkâr edilemez.

Jacques DEVAL, *Afin de vivre bel et bien*
(İyi ve Hoş Yaşamak İçin), 1969

Fino köpeği

Aşk, sonsuzluğun fino köpeklerinin ulaşabileceği bir noktaya getirilmesidir ve ben gururlu bir insanım!

Louis-Ferdinand CÉLINE, *Gecenin Sonuna Yolculuk*, 1932

Hindi

İşte namuslu bir kadın budur: Namusu hakkındaki inancının büyüsüne kapılarak kabarıp yürüyen bir hindi.

Anne HÉBERT, *Kamouraska*, 1970

En espirili kadında bile, bir türlü uykuya dalamayan salak bir hindi saklıdır.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Horoz

İki horoz kardeş kardeş yaşıyorlardı.
Geldi bir tavuk,
Ve işte ateşlendi savaş.

Jean de LA FONTAINE, *Fables*, *"Les deux coqs"*
(Masallar, "İki Horoz")

İnek

Kadınlar hep budur işte: dişi kedi ve kuş. Ya da eğer her şey yolunda gidiyorsa, birer inek!
Onlar, kilit altında korunması gereken mallar, mülklerdir; hizmetçilik için yaratılmış ve kendi mükemmeliyetlerine sadece ast konumunda ulaşabilen mahluklardır.

Friedrich NIETZSCHE

Esasen inek ya da hizmetçi olmayan kadın pek yoktur ya da varsa onlar birer büyücü ve peridir.

Louis-Ferdinand CÉLINE, Milton HINDUS,
Céline tel que je l'ai vu (Milton HINDUS'un,
"Benim Gördüğüm Céline" adlı eserinden alınmıştır)

Kanguru

Erkeksiz bir kadın –ne feci– bir nevi, boş kesesiyle sağa sola koşuşturan bir büyük kanguruya benzer.

Violette LEDUC, *La Folie en tête*
(Deliliği Kafaya Takınca), 1970

Kaplumbağa

Kadınları, kaplumbağaları yakaladığınız gibi yakalamalısınız: onları sırtüstü yatırarak.

Elémir BOURGES

Kedi

Sıcak bir yuvanın rahatını keşfeden kedi, yine de damda gezinmekten vazgeçmez; sabahtan akşama kadar, rüyasında çatıda miyavlayan hurilerin arasında koşuşturduğunu görür.
Sıcak bir yuvanın rahatını keşfeden kadın ondan ayrılmayı düşünmez, en azından kısa sürede ve sürekli olarak, maddi mutluluğunun yer aldığı o mekâna geri dönmeye eğilimlidir.

Hervé LAUWICK, *Les Femmes vues de près*
(Yakından İncelenmiş Halleriyle Kadınlar), 1961

Kuş

Kadın mı, elden ne gelir? O bir kuştur. Ulaşılmazdır ama derinliğinden ötürü değil, içi boş olduğu için.

Jules ve Edmond de GONCOURT, *Journal* (Günce), 1860

Maymun

En güzel ve en meleksi kadının içinde bile daima yabana atılmayacak bir maymun gizlidir!

Honoré de BALZAC, *Autre étude de la femme*
(Kadın Hakkında Diğer Bir İnceleme)

Kadın ancak kadın olarak üstün olabilir ama ne zaman ki erkekle yarışmaya kalkar; işte o zaman sadece bir maymun oluverir.

Joseph de MAISTRE, *Lettre à Constance de Maistre*
(Constance de Maistre'e Mektup), 1808

Örümcek

Sen açıkça, gününün yarısını zehirli sinekleri yakalamak için karnından ince, yapışkan dokunuşlu iplikler çıkarmaya harcayan o iğrenç örümceğe benziyorsun; çünkü sen de, alçak ve kadınsı erkekleri faka bastırıp tavlamak için, öğleye kadar tüm zamanını boyanmaya, süslenmeye, saçını örmeye, kıvırmaya, kıvırcıklaştırmaya harcıyorsun.

Jacques OLIVIER, *L'Alphabet des femmes*
(Kadınların Alfabesi), 1617

Papağan

(Kadın sadece ve sadece) erkeklerin düşlerinin, düşüncelerinin, sözlerinin hoş bir papağanı ve ayrıca zevk ve takıntılarının güzel küçük bir maymunudur.

Jules ve Edmond de GONCOURT,
Journal (Günce), 25 Ocak 1890

Sazan

Zavallı kadıncık! Seviştikten sonra esner, tıpkı sudan çıkmış bir sazanın mutfak tezgâhında esnemesi gibi.

Gustave FLAUBERT, *Madame Bovary*

Sinek

Tüm hayvanlar arasında, süslenmeye en çok vakit ayıranların kadınlar, sinekler ve kediler olduğu tespit edilmiştir.

Charles NODIER, *Maximes et pensées*
(Özdeyişler ve Düşünceler)

Tavşan

Çok güzel bir kadının yaşantısı, av mevsiminin açılış günündeki bir tavşanın yaşantısına benzer.

Paul MORAND, *Le Réveille-matin* (Çalar Saat)

Hediye

Sizi seven bir kadın, papatya falı açar. Sizi sevmeyen kadın ise hediyesini istemek için avuç açar.

Maurice DEKOBRA, *La Madone des sleepings*
(Yataklı Vagonların Madonnası)

Heyecan

Kadınlar o kadar çok heyecana susamıştır ki, çoğu, sakin bir yaşam yerine felaketleri yeğler.

Madame du DEFFAND, *Correspondance* (Mektuplar)

Hırçın kadın

Doğası gereği can sıkıcı ve hükmetmeye meraklı olan hırçın kadın, kendisine karşı çıkılmasına tahammül edemez. Öfkeli ve huysuz olduğu için herkes ondan korkar. Sesi çığırtkandır; gülüşü şeytancadır; az ve hızlı konuşur; tümceleri iğneleyici ve yaralayıcıdır.

Baron de MENGIN-FONDRAGON,
Lettres à ma fille ou Conseils sur l'éducation
(Kızıma Mektuplar ya da Eğitim Üzerine Öğütler), 1843

Hiçlik

Kadınları çekici kılan, hiçliğe duyulan meraktır.

Nathalie CLIFFORD BARNEY, *Pensées d'une amazone*
(Bir Amazonun Düşünceleri), 1921

Hitler

Bir kadınla evlenmemiş olmam, toplumun kadın kesimi üzerindeki etkimi sürekli olarak artırdı. Alman kadını nezdindeki beğenilirliğimin azalmasına izin veremezdim; çünkü bu kesim seçimlerde belirleyici bir etkiye sahiptir.

Adolf HITLER (Albert Zoller'in, *Hitler privat Erlebnisbericht seiner Geheimsekretärin* adlı eserinden alınmıştır), 1949

Hizmetçi

Aslında ince ruhlu olan o kadın bile, bana kaba ve aptal sorular sorma gereksinimi duyuyor, suçüstü yakalanmış bir hizmetçi gibi. Kadınlar işte böyle uşak ruhludur.

Louis-Ferdinand CÉLINE, *Gecenin Sonuna Yolculuk*, 1932

Tabiatı ve mizacı gereği (...) kadın öncelikle çocuklarına, kocasına ve evine bakmaya yönelmiştir.

Dr. Benjamin SPOCK, 1979

Hoppalık

Hoppalık, yine de kadınlarda bulabileceğimiz en ciddi özelliktir.

Henri de RÉGNIER, *Lui, ou les Femmes et l'amour* (O, ya da Kadınlar ve Aşk), 1929

... Bu doğru, nitekim Marie Leckzinska bunu söylemekten hoşlanırdı: "Aklı başında kişiler, bir insanın kafasının içinde ne olduğuna bakarlar; hoppa kadınlar ise üstündeki süse."

MARIE-ANTOINETTE, *Correspondance* (Mektuplar)

Hükümet

Kim olursa olsun her erkeğin mutlaka bir kadına gereksinimi vardır, hiç değilse şu nedenle: Hep hükümetten yakınacak değiliz ya.

Robert ROCCA, P. Héraclès, *Le Petit Mocho de poche*
(P. Héraclès'nin "Maçonun Küçük Cepkitabı"ndan alınmıştır), 1984

I-İ-J

Irza geçme

Tav mevsimi.

Serge MIRJEAN, J. Delacour, *Dictionnaire des mots d'esprit* (J. Delacour'un "Nüktedan Sözcükler Sözlüğü"nden alınmıştır), 1976

Irzına geçilmiş sağ bir kadın olmak, ölü bir bakire olmaktan iyidir.

SAN-ANTONIO, *Les Mots en épingle* (Göze Batan Sözcükler), 1980

Irzına geçilen bir kadın kadar dalgın biri yoktur. O işi yapan iğrenç herifin eşkalini vermesini isterseniz, size şöyle yanıt verir:
"İri yapılı esmer, çok acelesi olan ve öpüşmesini iyi bilen biriydi."

François CAVANNA, *Cavanna*, 1968

Zorla elde edilen bir genç kız, Tanrı katında günah işlememiş olmak için ne yapmalıdır?
Tüm gücüyle, tekmeleriyle, dişleriyle, tırnaklarıyla ve her türlü aletle kendini savunmalıdır; ancak saldırganı öldürmemeli, hatta ciddi biçimde bir tarafını koparmamalıdır.
Yaşamını ve şerefini tehlikeye atmak pahasına da olsa,

bağırmalıdır. Eğer kızımız, saldırgan işini göremeden ölürse o zaman bir namus şehidi olmaya hak kazanır...

Monsenyör BOUVIER, *Les Diagonales* (Köşegenler)

"Peki, sizin ırzınıza geçmeyi nasıl başardı?" diye sordu hâkim.
"Eğilmiştim."

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Iskalamak

Kadın, ıskalanmış bir erkektir. Oğlan ne kadar ıskalanmışsa kız o kadar iyi becerilmiştir.

Dr. Julien BESANÇON, *Le Visage de la femme* (Kadının Yüzü), 1949

İçtenlik

Kadınların çoğu, doğrudan doğruya ikiyüzlülükten pişkinliğe atlayabiliyor. Pek az bir kısmı içtenlikte konaklamasını biliyor.

Daniel STERN (Marie de FLAVIGNY'nin takma adı)
Esquisses morales et politiques (Ahlaki ve Siyasi Denemeler)

İdeal

Benim için ideal kadın, Corrèze bölgesinin kadınıdır, yani eski zamanların ağır işçisi, erkeklere sofrada hizmet eden, ama kendisi asla onlarla sofraya oturmayan ve konuşmayan kadını.

Jacques CHIRAC, 1978

İffet

Kadınların kulakları, bedenlerinin geri kalan tüm kısımlarından daha iffetlidir.

MOLIÈRE, *La Critique de l'Ecole des femmes* (*Kadınlar Mektebi*'nin Eleştirisi), 1663

İffet, sadece gönüllü olursa bir erdemdir. İtici bir kadın iffetli sayılmaz: O sadece iticidir.

Georges ELGOZY, *L'Esprit des mots ou l'Antidictionnaire* (Kelimelerin Ruhu ya da Karşıt Sözlük), 1981

Dikenli telleri bulanın, bir rahibe olduğu söyleniyor.

James JOYCE, *Ulysses*, 1937

Tüm cinsel sapkınlıklar arasında en tehlikeli olanı iffettir.

George Bernard SHAW, *Avertissement sur le mariage* (Evlilikle İlgili Uyarı)

İğrenç

Kadın açtır yemek ister.
Susamıştır içmek ister.
Kızışmıştır, düzülmek ister.
Marifetini sevsinler!
Kadın doğaldır, yani iğrenç.

Charles BAUDELAIRE, *Apaçık Yüreğim "Özel Günceler"*, 1887

İğrençlik

Bir yüzün güzelliğini silmek ve zarafetini yok etmek aslında kolaydır.

En iyi biçimlendirilmiş et parçası bile iğrençliği üstlenmeye hazırdır, yani dış görüntüsüne içindeki iticiliği yansıtmaya yatkındır.

SAN-ANTONIO, *Les Mots en épingle*
(Göze Batan Sözcükler), 1980

İhanet

İhanet, sanki kadınlar için ikinci bir benliktir.

Paul LÉAUTAUD, *Amour* (Aşk), 1939

İhanet etmek, işte kadının özü budur. Ne dediğini iyi bilen ve ettiği büyük lafların acı deneylerini yaşamış yaşlı bir bilgenin şu sözlerine kulak asmanızı tavsiye ederim: Erkekler, kadınları bire iki oranında aldatırlar; kadınlar ise erkekleri yüzde 97 gibi korkunç bir oranda aldatırlar!.. Evet, evet!.. yüzde 97!.. Ve hiç de şaka değil bu; istatistiklerce kanıtlanmış ve basit bir ileri görüşlülüğün doğruladığı bir gerçektir.

Georges COURTELINE,
Le Philosophie de Georges Courteline
(Georges Courteline'in Felsefesi), 1927

İkieşlilik

İkieşlilik, insanın iki karısı olmasıdır; tekdüzelik ise, sadece tek bir karısı olmasıdır!

COLUCHE, *L'Horreur est humaine*
(İğrençlik İnsana Mahsustur), 1992

İkieşlilik, insanın karılarından birinin fuzuli olmasıdır. Aslında tekeşlilik de öyledir ya.

Henry-Louis MENCKEN

İkna etmek

İkna etmeye çalışma; bir kadını hiçbir zaman ikna edemezsin, hele kendi karını asla.

Jean ROSTAND, *Pages d'un moraliste*
(Bir Ahlakçının Yazıları)

İlişkiler

İlişkiler şampanyayla başlar, papatya çayıyla son bulur.

Valery LARBAUD, *A.O. Barnabooth*, 1913

İltifat

Hiçbir kadın, kendi yanında bir başka kadına iltifat edilmesinden hoşlanmaz: Bu durumda bütün kadınlar, o iltifata limon sıkacak bir-iki söz etme hakkını saklı tutarlar.

Honoré de BALZAC, *Les Employés* (Memurlar)

İmgelem

Evet, imgelem, bu parlak ve tehlikeli yetenek, genelde erkeklere kıyasla kadınlarda çok daha parlak ve çok daha tehlikelidir.

M.A. THERY, *Conseils aux mères sur les moyens de diriger et d'instruire elles-mêmes leurs filles*
(Annelere, Kızlarını Kendi Başlarına Eğitip Yönlendirme Yolları Konusunda Verilen Öğütler), 1837

İmla

Bir kadın imla kurallarını öğrenmeye görsün artık çalımından geçilmez.

Matmazel de LESPINASSE, *Correspondance* (Mektuplar)

İnci

Aslında inciler, kadınlarda değil istiridyelerde bulunur.

Barbey d'AUREVILLY, *Pensées détachées, "Sur les femmes"*
(Kayıtsız Düşünceler, "Kadınlara Dair")

İncil

"Her erkeğin başı mesih, kadının başı erkektir. (...) Çünkü erkek kadından değil, kadın erkekten yaratıldı. Erkek kadın için değil, kadın erkek için yaratıldı."

AZİZ PAULUS,
Yeni Ahit, "Paulus'tan Korintliler'e 1. Mektup", 11:3,8,9

Rab Tanrı kadına, "Çocuk doğururken sana, çok acı çektireceğim," dedi, "Ağrı çekerek doğum yapacaksın. Kocana istek duyacaksın, seni o yönetecek." Rab Tanrı, Âdem'e, "Karının sözünü dinlediğin ve sana, meyvesini yeme dediğim ağaçtan yediğin için toprak senin yüzünden lanetlendi," dedi. "Yaşam boyu emek vermeden yiyecek bulamayacaksın. Toprak sana diken ve çalı verecek, yaban otu yiyeceksin. Toprağa dönünceye dek ekmeğini alın teri dökerek kazanacaksın. Çünkü topraksın, topraktan yaratıldın ve yine toprağa döneceksin." Âdem, karısına Havva adını verdi. Çünkü o bütün insanların annesiydi. Rab Tanrı, Âdem'le karısı için deriden giysiler yaptı, onları giydirdi. Sonra, "Âdem iyiyle kötüyü bilmekle bizlerden biri

gibi oldu," dedi, "Artık yaşam ağacına uzanıp meyve almasına, yiyip ölümsüz olmasına izin verilmemeli." Böylece Rab Tanrı, yaratılmış olduğu toprağı işlemek üzere Âdem'i, Aden bahçesinden çıkardı. Onu kovdu...

Eski Ahit, Yaratılış 3:16-22

Kadın sükûnet ve tam bir uysallık içinde öğrensin. Kadının öğretmesine, erkeğe egemen olmasına izin vermiyorum; sakin olsun. Çünkü önce Âdem, sonra Havva yaratıldı; aldatılan da Âdem değildi; kadın aldatılıp suç işledi. Ama doğum yapıp kurtulacaktır; yeter ki, sağduyuyla iman, sevgi ve kutsallıkta yaşasın.

AZİZ PAULUS,
Yeni Ahit, "Paulus'tan Timoteos'a 1. Mektup", 2:11-15

"Sevgilim, Tirsa kadar güzelsin,
Yeruşalim kadar şirin,
Sancak açmış bir ordu kadar görkemli."

Eski Ahit, Ezgiler Ezgisi, 6:4

İngiliz kadını

İngiliz kadınının memesi yoktur. Her gün hiç sektirmeden tıkındığı onca pudinge karşın, aldığı kilolar hiçbir zaman yukarı kısımlara gitmez. Çünkü puding, ağızda iki saniye, kalçada yirmi yıl kalır. Otuz yaşına geldiğinde, İngiliz kadınının o iki gülünç yavrusu, cüceler için yapılmış banyo keseciklerine dönüşür, üstelik içinde sadece küçücük bir otel sabunu vardır. İşte, İngiliz erkeğinin neden o kadar ekşi suratlı ve özellikle de, Başbakan Madam Cresson'un bir kez daha belirttiği gibi, neden sapına kadar eşcinsel olduğunun gerçek kültürel sebebi budur.

Philippe VAL, *Lo Grasse Bertha* dergisi, 25 Temmuz 1991

İngiliz kadını çirkindir; tipi, Slav ırkında olduğu gibi, güzel değildir... 2000 yıl önce onların adalarını işgal etmeye gelen Romalı orduları iğrendirenler, işte bu Times Nehri amazonlarıdır!

Filadelf GORILLA, *L'Homme, singe dégénéré*
(İnsan, Dejenere Olmuş Maymun), 1893

İngiliz kadını giyindiğinde artık kadın değil, bir katedraldir. Sorun onu baştan çıkarmak değil, yok etmektir.

A. VIGNOLA, *Toutes les femmes* (Tüm Kadınlar)

Yüz yıl önce, Kraliçe Victoria döneminin İngiliz metrdotelleri, uygunsuz bir fantezi, İngiliz hanımefendilerinin yüzünü kızartarak onların mahcup olmalarına sebebiyet vermesin, diye tavukların butlarını kesip atıyorlardı.

L'Express, 1 Eylül 1969

En güzel İngiliz kadınlarının bile yürüyüşlerine dikkatle bakınız: Dünyanın hiçbir ülkesinde bu kadar güzel ördek ya da hindiye rastlayamazsınız...

Friedrich NIETZSCHE, *Jenseits von Gut und Böse*
(İyinin ve Kötünün Ötesinde), 1886

Bir İngiliz kadını, genç kızlara özgü kansızlık hastalığı ile ergenlik sivilcelerinin mücadelesidir.

Jules ve Edmond de Goncourt, *Journal* (Günce), 1867

Karşıdan bakıldığında şu İngiliz kadını, kırmızı burnu, fıldır fıldır gözleri, kırışık ve sarkık yanaklarıyla, alkolik bir albay ile sinirli bir rahibi andırıyor. Biri yaşlı bir kısrağa, bir koça ya da bir deveye benziyor, öteki ise bir devekuşuna, bir hindiye, ürkmüş bir leyleğe.
O kadar çirkin, o kadar sakarlar, giysileri o kadar gülünç, yüz ifadeleri o kadar feci ki, hepsi birden dikkate

alındığında insana olabilecek en az çekici ve en az zarif nesneleri anımsatıyorlar:
Örneğin kirli çamaşır yığınlarını, acınası karnaval kıyafetlerini ya da bizim oraların umacılarını...

SOFFICI, *Itinerario inglese*, 1948

Kimi zaman, süvari alaylarının emekliye ayrılmış atlarını anımsatan dev külüstür beygirler gibidirler, kimi zaman da, sıkıca kolan vurulmuş, ancak kolanlarına karşın yine de oralarından buralarından taşan .tonlarca ağırlıklı bir kütleye...

Hippolyte TAINE, *Notes sur l'Angleterre*
(İngiltere Üzerine Notlar), 1872

Burada kadınlar asker gibi yürür, hepsi de fazlasıyla uzun boyludur, ayaklarını sarsak sarsak atarlar.

Jules VALLÉS, *La Rue à Londres* (Londra'da Sokak), 1877

Bildiğiniz gibi İngilizce *miss* sözcüğü, genç kız demek. Ama yine bildiğiniz gibi, bir diğer anlamı daha var: ıskalamak.

Herve LAUWICK, *Les Femmes vues de près*
(Yakından İncelenmiş Halleriyle Kadınlar), 1961

İntikam

Bir kadından intikam almaya ne gerek var? O işi doğa halleder zaten; durup beklemek yeter.

Aurélien SCHOLL

İpe sapa gelmez

Her şeyi söyleyebilirler, ne hata yapmaktan, ne de saç-

malamaktan sakınırlar; çünkü bütün kadınlar, namusları ve çocukları dışında hiçbir şeyden sorumlu olmadıklarını gayet iyi anlamışlardır. Güle oynaya en ipe sapa gelmez lafları edebilirler

Honorė de BALZAC, *Kibar Fahişelerin İhtişamı ve Sefaleti*, 1867

İskemle

Ruhu olmadığı için kadın, Tanrı'ya doğru yükselme yeteneğinden yoksundur. Buna karşın, genellikle camları silebilmesi için tavana doğru yükselmesine yarayan bir iskemlesi mutlaka vardır. Zaten ondan beklenen de bundan ibarettir.

Pierre DESPROGES,
Dictionnaire superflu à l'usage de l'élite et des bien nantis
(Seçkinler ve Tuzukurular İçin Fuzuli Sözlük), 1985

İspanyol kadını

Kısa bacakları, dolgun ve basık kalçaları, vücutları hareket halindeyken bile aslında oturmaya şartlanmış bir kadını çağrıştırmaktadır.

V.G. ROSSI, *Via degli Spagnoli*, 1936

Eğer temizliğine dikkat etselerdi (dişleri) bembeyaz olabilirdi; ama özensizdirler; şeker ve çikolatadan dolayı çürümeleri yetmiyormuş gibi, bir de dişlerini her tür ortamda kürdanla temizleme alışkanlıkları vardır –ki erkekleri de bunu yapar– bu onların sıradan davranışları arasında yer alır.

Madame d'AULNOY,
Relation d'un voyage en Espagne
(Bir İspanya Gezisi Anıları), 1691

İspanyol kızları ne kadar çekici olurlarsa olsunlar, yaşlıları da bir o kadar çirkin oluyor, hem de başka memleketlerdekinden çok daha fazla.

F.W. HACKLANDER, *Ein Winter in Spanien*
(İspanya'da Bir Kış), 1885

İsraf

İntizam, bir kadında olması gereken vazgeçilmez bir özelliktir; bu, evin refahıdır. Bir ev sahibesinin özensizliğinin kaçınılmaz olarak yaratacağı israfa dayanabilecek hiçbir servet yoktur.

Madame A. MALINOS-LAFFITTE,
L'Éducation du foyer - Conseil aux mères qui élèvent leurs filles
(Yuva Kurma Eğitimi - Kız Çocuklarını Yetiştiren Annelere Öğütler), 1850

İsteri

Madem adıyla sanıyla söylememiz gerekiyor, isteri, kadın cinsinin tekelinde değildir; ancak kıyasladığımızda erkeklerde çok daha ender rastlanır.

Dr. J.B. FONSSAGRIVES, *L'Education physique des jeunes filles*
(Genç Kızların Beden Eğitimi), 1869

İş

Kadın, çalışmak için yaratılmamıştır. Yuvasıyla ilgilenmeli, erkeğe demir attıran çapa olmalıdır.

Jacques MEDECIN,
L'Evènement du jeudi dergisi, 20 Eylül 1990

Mesleki yaşam ile eş ve anne yaşamını birlikte sürdürmeye gelince, (...) çoğu kadın kendini bu yolda tüketmektedir; ya da başarsa dahi, bunu işin özünü feda ederek, yaratılış ve varoluş nedenlerini, yani anneliği inkâr ederek yaparlar.

François MAURIAC, *Kızların Eğitimi*

Kimse bunun ne meşruluğunu ne de yasallığını inkâr etmese de, kadınların çalışmasının işsizliğe ve doğum oranlarının gerilemesine neden olduğu bir gerçek. Dolayısıyla kadınları işe yollamaktansa yatağa yollamakta yarar var.

Jacques HENRIET, Doubs senatörü, 1979

Öncelikle kadını, çalışmayan ve salt estetik bir varlık haline getirebilmeyi başarmak gerek. İlerlemenin en sağlam öğesi budur.

Jules LAFORGE, *Melanges posthumes*
(Ölüm Sonrası Karışımlar), 1886

(Emekçi) genç kızların sosyal sefaleti çok aşırı ve fecidir. Bu genç kızlar madenci eşi olduklarında, erkekler, onların bu sefilliklerinden dolayı çok acı çeker ve bu yüzden evi terk edip kendilerini içkiye verirler.

Karl MARX, *Das Kapital*, I. cilt

Pek öngörüşlü olmayan bazı emekçiler eğer kadınların çalışmasını tamamen yasaklamak istiyorlarsa, bu tür bir bencilliği hoş görmeliyiz; çünkü bu talebin dayanağı olan tartışmasız bir gerçek vardır: Sanayiye artan oranda kadın işgücünün girmesi, işçinin aile hayatını tamamen yok edecek, bunun sonucunda da insan türünün yozlaşması kaçınılmaz olacaktır.

August BEBEL, *La Femme dans le Passe, le Présent et l'Avenir*
(Kadının Dünü, Bugünü ve Yarını)

Kadınların çalışması bir felakettir, toplumsal bir yaradır. Bir atölyeye namuslu ve uslu bir kişi olarak giren bir kadın, çevresindeki işçilerin sürekli olarak onu baştan çıkarmaya yönelik çabaları sonucunda, kısa sürede bozuluverir.

Paris Matbaa İşçileri Sendikası Delegesi,
CGT Sendikası 4. Kongresi'nden, 1898

İşçi kadın

Bir kadın ve işçi olarak iyi bir isim yapmak, sermaye sahibi olmaktan daha kârlıdır.

C. DESMAISONS, *Tu seras ouvrière*
(Sen Bir İşçi Olacaksın Kızım), 1896

Ebeveynlerin işçiydi. Bire yüz bahse girerim ki (kızım) sen de işçi olacaksın. Kızların, evlilik yoluyla toplumsal konumlarını değiştirme olanağı varsa da, sakın böyle bir beklentin olmasın. Genellikle insanlar hep kendi sınıfından biriyle evlenir. Zaten genellikle sınıf değiştirmekte hiçbir yarar yoktur.

C. DESMAISONS, *Tu seras ouvrière*
(Sen Bir İşçi Olacaksın Kızım), 1896

İşçi kadının önünde iki seçenek vardır: ya fahişelik ya da sefalet ve yavaş bir ölüm. Ama zaten yaşlandığında son şıktan başka seçeneği kalmaz.

Emile ZOLA, *Le Messager de l'Europe* dergisi, Kasım 1878

İtalyan kadını

İtalyan kadınlar, cinsel organlarını suratlarının ortasında taşırlar.

STENDHAL, *Le Voyage en Italie* (İtalya Hikâyeleri)

İttifak

Yüzyılın sonunun gazetelerine bakılırsa aile terbiyesi almış beyler, geneleve gitmeden önce Légion d'honneur nişanlarını çıkarırlarmış. Oysa ben, sevgilisinin koynuna girmeden önce alyansını çıkaran bir kadına hiç rastlamadım.

Armand SALACROU, *Souvenirs, "Dans la Salle des Pas Perdus"* (Anılar, "Bekleme Salonlarında"), 1974

İz

Su bile ördeklerin üstünde, kirletilmişliğin kadınlarda bıraktığı izden daha fazlasını bırakır.

Jean GIRAUDOUX, *Truva Savaşı Olmayacak*, 1935

Jinekolog

Elle yapılan muayene ve müdahalelerin genç kızlarda yarattığı korkunç manevi yıkımın bilincine varıldığında, tedavinin hastalıktan beter olduğunu kimse inkâr edemez. Sürekli olarak spekülüm kullanılması sonucunda zihinsel ve manevi olarak fahişeye dönüşme noktasına gelmiş olan nice orta sınıfa ait bekâr genç kızın, bu kişisel sapıklık yoluyla benzer zevkleri tadabilmek için fırsat kolladıklarına ve önlerine gelen her doktora cinsel organlarını muayene etmeleri için yalvardıklarına çok sık tanık olmuşumdur.

Dr. Robert BRUDENELL-CARTER, 1900

K

Kabahat

Namuslu kadınlar, öteki kadınların kabahatlerini sıklıkla kendilerinden çalınmış kabahatlermiş gibi aktarırlar.

Edmond ve Jules de GONCOURT, *İdées et sensations* (Düşünceler ve Duyumlar), 1855

Kadınlara, kabahatlerini bağışlatıcı gerekçeler önermek, onlara suç işletmenin en sağlam yöntemidir.

Madame ROLAND, *Mémoires* (Anılar)

Kaçış

Aşkta erkeğin zaferi, kaçıştır.

I. NAPOLÉON, *Maximes et pensées* (Özdeyişler ve Düşünceler)

Kader

Kadın, erkek için yaratılmıştır, erkek ise yaşam için ve bu arada tüm kadınlar için. Kadın, bir yere varmış olmak ve bağlanmak için yaratılmıştır; erkek ise girişimci olmak ve kopup gitmek için. Kadının sevmeye başladığı noktada, erkek çoktan işini bitirmiştir...

Henry de MONTHERLANT, *Genç Kızlar*, 1936

Kadınlar yeryüzüne sadece uyumak, semirmek, güzel olmak, hiçbir şey yapmamak ve saçma sapan konuşmak için gelmişlerdir.

Matmazel de SCUDERY, *Conversations de morale* (Ahlak Sohbetleri)

Kadının, canlı doğanın bu çiçeğinin, insanoğlunun bu temel direğinin, yeryüzünde çok önemli bir görevi vardır. Onun kaderi, erkeğin eşi olmaktır.

Neuville de PONSAN, *Histoire philosophique et médicale de la femme* (Kadının Felsefi ve Tıbbi Tarihi), 1858

Kadere boyun eğmek

Tanıdığım en alımlı kadınlar, kaderlerine boyun eğmişlerdir; mutluluğu bir ölçüde kadercilik içermeyen bir kadının hoşuma gidebileceğini, hatta bende bir ölçüde düşmanlık yaratmayacağını düşünemiyorum bile.

Andre GIDE, *Journal, juin 1907* (Günlük, Haziran 1907)

Kadın düşmanlığı

Kadın düşmanlığının tanımı:
Madde 1:
Kadın, doğası gereği zayıftır.
Madde 2:
Dolayısıyla alacağı eğitim, hafif beyninin kaldırabileceği boyutlarda olmalıdır yani hafif dediysek... kendine özgü bazı alanlar dışında hemen hemen hiç yok, demek istedik.
Madde 3:
Bu durumda kadının kaderi, katlanmak, beklemek, ağlamak, susmak, eğer becerebiliyorsa (uygun beden ölçüle-

rine sahipse) baştan çıkarmak ve yemek yapmakla sınırlı kalmalıdır.

Nicole BÉDRINES, Régine LILENSTEN ve Claude-Rose TOUATI, *İdées reçues sur les femmes* (Kadınlar Hakkında Önyargılar)

Kadın hakları

Mademki kadınlar haklarının verilmesini istiyorlar, onlara tek bir hak tanıyalım: beğenilme hakkı.

Guy de MAUPASSANT

Kadının kurtuluşu

Genç kızlara, onlar için en uygun konumun ev kadınlığı olduğunu anlatmak görevi devlete aittir. Kibar cins için zorunlu eğitimi kaldıralım ki, erkeklere ait konumları ele geçirmeyi düşünmekten vazgeçsinler.

Georges WOLINSKI, *Charlie-Hebdo* dergisi, 1974

Kadın Kurtuluş Hareketi

Şu şeye karşı olduğum söyleniyor, neydi canım şunun adı? Kadın Kurtuluş Hareketi. İyi de, peygamber aşkına, haksız mıyım yani! Kardeşim, ne derlerse desinler, asla mutfak evyesine işemeyi beceremeyecek, asla iki yüz kiloluk halterleri kaldıramayacak ve tabii gerisini de; geriye kalan onca işi de yapamayacaklar. Yani şu isyancı geri zekâlı karıları hiç anlamıyorum; ne gereği var efendim erkeklerle eşitlik taslamanın... Hele kadınlar onlardan defalarca üstünken!

SAN-ANTONIO, *San-Antoniaiseries* (San-Antonio'ca Saçmalıklar), 1989

Feministler tıpkı erkekler gibi çalışıyor, içki içiyor, araba kullanıyor; sonra da, niye onları götten düzüyoruz, diye şaşıyorlar.

Patrick TIMSIT, *Libération* gazetesi,
18 Şubat 1992

Kadının yaşam koşulları

Kadının yaşam koşullarıyla ilgili bir bakanlık kurmak mı? Daha neler... Oldu olacak bari bir de örgü örme müsteşarlığı kursaydık!

Charles de GAULLE, 1967

Kadının yaşam koşullarını düzeltmek gerek. Çünkü mutfaklar çok küçük, evyeler çok dar ve tencerelerin sapları yeterince korunaklı değil.

Georges WOLINSKI, *Charlie-Hebdo* dergisi, 1973

Kadın oyuncu

Yetenekli kadın oyunculara kapris yapıyorlar, diye pek kızamayız; çünkü zavallı kadınların yeteneksiz olanlarında da aynı kaprisler var.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Kadın özgürlüğü

Özgür kadınlar, kadın değildir.

COLETTE, *Claudine à Paris*
(Claudine Paris'te)

Kraliçe, ağzı laf yapan ya da eli kalem tutan tüm kadınlara seslenerek çılgınca ve sapkın nitelikteki kadın hakları hareketini durdurmak için birleşmeye çağırır; çünkü bu hareket feci sonuçlar doğurmakta, hemcinsleri olan zavallıların akıllarını başlarından alarak, kadınlığın ve görgü kurallarının anlamını yitirmelerine neden olmaktadır. Bu konu kraliçenin o kadar çok canını sıkmaktadır ki, öfkesine hâkim olmakta zorlanmaktadır.

Kraliçe VICTORIA

Şunu derin bir inançla ifade etmeliyim ki, özgür kadın kuramı, bana kalırsa anlamsız olduğu kadar ölümcül sonuçlar doğurucu niteliktedir! (...) Özgür bir kadın, maddi tutkularının esiri olur, bedeninin ve kötü alışkanlıklarının kölesi olur.

Ernest LEGOUVE, *Cours d'histoire morale des femmes* (Kadınların Ahlak Tarihi Dersi), Paris 1848

Kadınları özgürleştirmek, onları yozlaştırmaktır.

Honoré de BALZAC, *Otuzunda Kadın*, 1831

Kadın özgürlüğüyle ilgili tüm düşlerimizi, uğursuz ve aptalca buluyorum; kadına herhangi bir siyasi hak ve inisiyatif verilmesini reddediyorum; kanımca kadın için özgürlük ve mutluluk, sadece evlilik, annelik ve ev hizmetlerinde eşine sadakatte, iffet ve inzivadadır.

Pierre-Joseph PROUDHON, *Lettre a Robin* (Robin'e Mektup), Azize Pelagie Hapishanesi, 12 Ekim 1851

Kadını özgürleştirmek mi? İyi fikir. Ama önce ona özgürlüğü kullanmasını öğretmek gerek.

Emile ZOLA, *La Tribune* gazetesindeki makalesinden, 27 Eylül 1868

Kadınlar, günümüz koşullarının getirdiği bir talihsizlikle, çoğunun varlık sebebi olan şeylerden kovuluyorlar; yani bir yuva, bir eş ve çocuklardan. Bir de üstelik bunun bir zafer olduğunu söyleyenler var!

François MAURIAC, *Kızların Eğitimi*

Evet! Feminizmin özgürleştirme çabaları toplumu feci şekilde tehdit etmektedir; çünkü aileyi yok etmeye, evliliği ortadan kaldırmaya, özgür aşkın zaferini sağlamaya, kadının tüm başarısının ve cazibesinin kaynağını kurutmaya, annenin gururunu ve haklarını aşağılamaya, insan topluluklarındaki tüm eski düzeni tamamen ortadan kaldırmaya yönelmişlerdir.

Peder ROESLER, 1899

"Kadını özgürleştirelim!" İşte kadınlarımızın safça teslim oldukları bu liberalizm müsveddesinin şiarı budur. Eğer buna izin verirsek bu bizi çok uç noktalara sürükler; nitekim daha şimdiden kadınların aklını karıştırmakta ve onları yanlış yollara sürüklemektedir.

Doktor J.B. FONSSAGRIVES,
L'Éducation physique des jeunes filles
(Genç Kızların Beden Eğitimi), 1887

Kadının özgürleşmesinin en büyük ve tek düşmanı, kadının kendisidir.

Otto WEININGER, *Geschlecht und Charakter*
(Cinsiyet ve Karakter)

Doğa her cinsin yaşamını ve yaşam koşullarını belirlemiştir... Bunun dışına çıkmaya kalkışan kadın, sosyal düzen açısından bir canavardır.

Odilon BARROT, *La Phalange* gazetesi,
25 Ağustos 1841

Kadın yazarlar

Bir kadının yazınsal bir yapıt vermesi olanağı var mıdır? Bu çok hassas bir soru elbette. Birçok insanın kadın yazarların varlığına yöneltebilecekleri itirazların neler olabileceğini öngörmemek olanaksız. (...) Birçok kadının, hem de çoğu kez şu ya da bu erkek yazardan daha büyük bir sağduyuyla yazı yazdığı doğrudur, ancak genellikle bu iş kadınlara göre değildir. Kaldı ki, her yazılanın yayımlanması şart mıdır?

Monsenyör DUPANLOUP, *Quelques conseils aux femmes chrétiennes qui vivent dans le monde, sur le travail intellectuel qui leur convient* (Sosyete Hayatında Yer Alan Hıristiyan Hanımlara, Onlara Uygun Düşünsel Faaliyetler Hakkında Bazı Öğütler), 1866

Haremliğin kutsal korumasında, iddiasız, yoksul, içine kapanık, yüzü çabuk kızaran bir şekilde yaşamaktansa kaba bir kösnüllüğün çağrılarıyla kızışmış bir kısrak gibi erkeklerin arasına dalıyorlar. (...) Onlara o kadar güzellik veren Tanrı'ya nankörlük edip kendilerine sahip olmadıkları güçler vehmederek, sevilen bir nesne olmanın tözel rahatlığını yaşamaktansa yazarlık taslama kibirliliğini yeğliyorlar.

Jules BARBEY d'AUREVILLY, *Les Bas-Bleus*, 1878

Sonuç olarak gerçekten edebiyatçı olan kadınlar –affınıza sığınıyorum hanımefendiler– aslında başlı başına birer ilginç vakadır. Ama bu yönleriyle bizler için, kelimenin olumlu anlamıyla daha değerli, daha ilginç olmalılar; onları incelemek, tanımak daha çok merakımızı çekmeli. Değerleri, ender oluşlarından kaynaklanıyor. Ve kadın aklının tarihini anlatan bir kitap yazılsa pek tuhaf bir kitap olurdu bu.

Guy de MAUPASSANT, *Le Gaulois* gazetesi, 24 Nisan 1883

Yazı yazma hastalığı, ne yazık ki kadınlar arasında her geçen gün giderek daha çok yayılıyor. (...) Eskiden hiç olmazsa kitaplarında sadece dedikoduyla uğraşır, zaman zaman da roman alanına hafifçe dokundursalar bile, felsefi, psikolojik, sosyal ve benzeri diğer konulara bulaşmamaya özen gösterirlerdi. (...) Bugün bakıyoruz ki her şey değişmiş ve yazı yazma hastalığı, cinsiyetleri hepten işlevsiz kılmış.

L'Echo gazetesi, Chronique parisienne: *Les Femmes qui écrivent*
(Paris Güncesi: Yazar Kadınlar), 16 Mayıs 1886

Kafatası

Antropologlar, beyaz ırktan kadınların kafataslarının zencilerinkine yakın olduğunu ve zenci kadının kafatasının zenci erkeğinkinden aşağı olduğunu keşfettiler –ki Afrikalı araştırmacılar da bunu doğruladı– buradan çıkarabileceğimiz sonuç, beyaz ırktan kadınların kafataslarının, aşağı bir ırkın kafatasını andıran bir yapıya yakın olduğudur.

August STRINDBERG, *De l'infériorité de la femme*
(Kadının Aşağı Olma Durumuna Dair),
(*La Revue Blanche* dergisinden alınmıştır), 1895

Kahve

Kadınların dikkatlerini belirli bir konu üzerine odaklama yeteneğine sahip olmaları çok enderdir. (...) Kadınlarda çok sık rastlanan bir ortak özelliğin nedeni de budur, örneğin: Kadın, güzel kahve yapmayı beceremez; oysa bu, biraz dikkat, biraz dakiklik ve biraz da zaman kavramına sahip olmaktan başka bir nitelik gerektirmeyen bir iştir.

August STRINDBERG, *De l'infériorité de la femme*
(Kadının Aşağı Olma Durumuna Dair),
(*La Revue Blanche* dergisinden alınmıştır), 1895

Kalça

Kadının tüm gücü ve gelişmesi sanki bedenin alt ve orta taraflarına doğru inmiştir: Kalça, kıç, butlar; oysa erkeğin güzellikleri asil taraflara doğru yükselmiştir, göğüs kaslarına, geniş omuzlarına, geniş alnına. Venüs'ün alnı küçüktür. Dürer'in *Üç Güzel*'inin kafalarının arkası yoktur. Omuzları ufaktır ve sadece kalçaları ışıldayarak kendini gösterir.

Jules ve Edmond de GONCOURT,
Journal (Günce), 13 Ekim 1855

Kalleşlik

Tüm kadınlar kalleş, düzenbaz, kendini beğenmiş, meraklı ve ahlaksızdır.

Alfred de MUSSET,
On ne badine pas avec l'amour
(Aşk Şaka Kaldırmaz), 1834

Affınıza sığınarak belirtmeliyim ki kalleşlik, insanın tüm benliğinin yalan söylemesidir: Bir kadın açısından bu, yanıltıcı bir söz söyleme ya da tavır sergileme sanatıdır ve bazen de, dile getirilmesi de çiğnemesi de ona fazla zor gelmeyen sözler vermek ya da yeminler etmektir.

Jean de la BRUYERE, *Karakterler*, 1688

Kalleşlik ve ihanet, kadınların en sık kullandıkları niteliklerdir.

Madame de SÉVIGNÉ,
Correspondance (Mektuplar)

Kaltak

Erkek çocuğun dişisine iki ayrı isim verilir: "kız çocuğu" ve "kaltak".

Gilbert CESBRON, *Journal sans date*
(Tarihi Belirsiz Günce), 1963

Az kaltak değildi hani. Zaten adam gibi doyuma ulaşmak için de böylesi lazımdı. Bu mutfakta, yani belden aşağısının mutfağında, fettanlık, ne de olsa, iyi bir sosa konan karabiber gibidir, hem onsuz olmaz hem de kıvamı koyulaştırır.

Louis-Ferdinand CÉLINE, *Voyage au bout de la nuit*
(Gecenin Sonuna Yolculuk), 1932

Kamuoyu

Kadınlar asla kamuoyunun köleleri olduklarını unutmamalıdırlar.

Madame de MAINTENON, *Correspondance* (Mektuplar)

Kapris

Dişi cinsinin kaprisleri, dünyanın bir yöresine ya da bir iklimine özgü değildir, her yerde aynıdır.

Jonathan SWIFT, *Güliver'in Gezileri*

Kararsızlık

Duraksıyor, kararsız; yani, özetle, o bir kadın.

Jean RACINE, *Athalie*

Karıkoca kavgası

Kadınların, yoktan var edebilecekleri üç tür şey vardır: şapka, salata ve karıkoca kavgası.

Mark TWAIN, *Seçme Masallar*

Karın

Kadınların karnında hep ya bir çocuk ya da bir hastalık gizlidir.

Louis-Ferdinand CÉLINE, *Gecenin Sonuna Yolculuk*

Kayak

Kış sporları merkezlerinde öyle kokanalar görüyorum ki, kayak yapmak yerine çığ olup düşseler daha iyi ederler.

SAN-ANTONIO, *Les mots en épingle*
(Göze Batan Sözcükler), 1980

Kaynana

Kaynanası öldükten sonra cenaze levazımatçısının faturasını ödemek zorunda kalan adamın da belirttiği gibi, kusursuz bir mutluluk yoktur.

Jerome K. JEROME, 1912

Eğer kaynananızla aynı evde oturmak ile beyninize bir kurşun sıkmak arasında tercih yapmanız gerekiyorsa hiç tereddüt etmeyin, onun beynine bir kurşun sıkın.

Victorien SARDOU (1879)

Kemik

Kadın, fazladan bir kemiğin ürünüdür.

BOSSUET, *Elèvations sur les mystères*
(Gizemlerle İlgili Yücelmeler), 1727

Kıç

Erkekte anatominin en aşağılık kesimidir; tekmelenir. Kadında ise orası, saygınlıklarının merkezidir.

Maurice JEANNERET

Kimi kadınlar, sahip oldukları kıça layık değildir.

Yvan AUDOUARD, *Les Pensées* (Düşünceler), 1991

Hayır, fazla şişmanlamamışsın. Ancak kıçın esprisini çoktan yitirmiş.

Marcel ACHARD, *Petrus*, 1935

Eğer kadınların kıçı olmasaydı
Biz zavallı insanların
Elleri,
Ne işe yarardı!

Raoul PONCHON, *La Muse gaillarde*
(Açık Saçık Bir İlham Perisi), 1939

Kadın, kıçını yüreğinden daha kolay açar.

Honoré de BALZAC, *Pensées, Sujets, Fragments*
(Düşünceler, Özneler, Parçalar), 1833

Kadınların kıçlarının "monoton" olduğundan yakınıyorsunuz. O zaman kolayı var; onları kullanmaktan vazgeçin.

Gustave FLAUBERT, *Lettre à Guy de Maupassant*
(Guy de Maupassant'a Mektup)

Kırbaç

Kadınları görmeye gittiğinde kırbacını unutma.

Friedrich NIETZSCHE,
Böyle Buyurdu Zerdüşt, 1855

Kırbaçlama

Kalçaları geliştirmenin en iyi yolu sürekli kırbaçlamaktır.

Jean de VILLIOT, *Etude sur la flagellation aux points de vue médical et historique*
(Kırbaçlamanın Tıbbi ve Tarihî Açıdan İncelenmesi), 1899

Kırılganlık

O, sevişmektense sevmeyi yeğleyen küçük kırılgan kadınlardan biridir.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Kırılganlık, kadındır senin adın!

William SHAKESPEARE, *Hamlet*

Kısırlık

Kısır kadın, yeniden fahişe ve hayat kadını düzeyine iner. Böyle bir kadının organları, gelecek yüzyılların yüce ve saygıdeğer kalıbı olmaktan çıkmıştır ve artık sadece basit bir alet ve müstehcen bir oyuncaktır.

Laure ADLER, *Secrets d'alcôve: une histoire du couple de 1830 à 1930*,
(Mahrem Sırlar: 1830-1930 Yılları Arasındaki Çiftlerin Hikâyeleri), 1983

Kıskançlık

Kadınlar her şeyi kıskanır, hatta başkalarının mutsuzluğunu bile.

André SUAREZ, *Variables* (Değişkenler)

Ne zaman bir kadına, Paris'in en güzel on kadınından biri olduğunu söylesem, derhal diğer dokuz kadını bulup tokatlamak istermiş gibi bir hal takınıyor.

Sacha GUITRY, *Elles et Toi* (Kadınlar ve Sen), 1947

Bir kadının yüreğindeki kıskançlık, o anki keyfinin sona ermesinden duyduğu gizli dehşetin yansımasıdır.

Madame de MAINTENON, *Correspondance* (Mektuplar)

Onu yönlendiren kuşkunun peşinden sendeleyerek gider
Soluk ve solgun yüzlü karanlık kıskançlık.

VOLTAIRE, *La Henriade*

Beden için kanser neyse akıl için de kıskançlık odur.

Emmanuelle ARSAN, *Emmanuelle IV*

Kızışma

Kadının kızışması, bir istiridyenin gevşek titreşimidir; böceklerin ve çocukların gömüldüğü bir bataklığa benzer, etobur bir bitki gibi, pusuya yatmıştır; o emicidir, içine çeken bir vantuzdur, ökse ve zifttir.

Simone de BEAUVOIR, *Kadın / İkinci Cins*, 1949

Kız kaçırma

Günümüzde kaçırılacak kızdan çok daha fazla sayıda kaçırılacak uçak var.

Yvan AUDOUARD, *Les Pensées* (Düşünceler), 1991

Kibar fahişe

Kibar fahişelik, bir mitostur. Bir kadının sefahatla ilgili bir şey icat ettiği nerede görülmüş ki?

Gustave FLAUBERT, *Lettre à Louise Colet* (Louise Colet'ye Mektup), Ağustos 1852

Kibir

Kadınları aşktan çok kibir mahveder.

Madame du DEFFAND, *Correspondance* (Mektuplar)

Kadınların çoğu, olduğundan daha az sevilmeyi yeğleyebilir, yeter ki çok seviliyormuş gibi görünsünler; çünkü onlar için kibir, en önde gelen duygudur.

Madame du CHÂTELET, *Correspondance* (Mektuplar)

Kadınlar o kadar kibirlidir ki, seviliyormuş gibi görünmek uğruna, gerçekten sevilmekten bal gibi vazgeçebilirler.

Düşes d'ABRANTES, *Mémoires* (Anılar)

Koca

Akıllı erkekler iyi bir koca olamaz, çünkü onlar asla evlenmezler.

Henry de MONTHERLAND

Bazı kadınlar kocalarını o kadar çok sever ki, onları aşındırmamak için arkadaşlarının kocalarını kullanırlar.

Alexandre DUMAS (oğul)

İnsanın kendisini karısına sevdirmesi sanatını keşfedebilseydik keşke!

Jean de LA BRUYÈRE, *Karakterler*: "Kadınlar"

Kocasını seven çok az kadın vardır; ancak tüm diğer eğlencelerine karşın karısına bağlı olmayan erkek yoktur.

Matmazel de SOMMERY,
Doutes sur différentes opinions reçues dans la société
(Toplumdaki Birtakım Önyargılarla İlgili Kuşkular)

Korkaklık

Kadın, insanı korkak yapar... Grevdeki işçiyi işbaşı yapmaya yönelten odur, odur sanatçıyı tüccarlığa yönlendiren, odur askere boyun eğdiren. Çünkü karnını doyurmaktan başka bir şey düşünmez ve yüreğinde sadece etli sebzeye yer vardır. Dolayısıyla... onu bir zevk alma aletine dönüştürün, çocuk yapma kalıbına değil.

Roland DORGELES, *Le Château des brouillards* (Sisler Şatosu)

Köle

Ey erkek! Sen efendisin, kadınsa kölen, Tanrı bunu böyle buyurdu. (...) Evet, karılarınız, hizmetkârlarınızdır ve siz karılarınızın efendisisiniz.

HIPPOLU AZİZ AUGUSTINUS,
Sermones (391'den Sonra, Vaazlar),
yaklaşık MS 405

Köleleştirilmek

Bu cins, köleleştirilmek için yaratılmıştır ve Avrupa halklarına şu kehanette bulunuyorum: Ahlaka ve huzura ç cak ona haddini bildirdikten sonra kavuşacaksınız.

Nicolas Restif de la BRETONNE,
La Paysannerie pervertie
(Yozlaşmış Köylülük), 1784

Köpek / Kancık

İnsanları tanıdıkça köpeğimi daha çok seviyorum. Ancak kadınları tanıdıkça, kancığımı daha az seviyorum.

Pierre DESPROGES,
Vivons heureux en attendant la mort
(Ölümü Beklerken Mutlu Yaşayalım), 1983

Kızlar
Size bedenlerini verir
Öyle bir verirler ki
Pişman olursunuz
Oysa köpekler
Onlar size hiçbir şey vermez
Çünkü
Veriyormuş gibi yapmasını bilmezler
Köpekler
Size hiçbir şey vermez
İşte belki de onun için
Onları sevmeliyiz.

Jacques BREL, *Les Filles et les chiens* (Kızlar ve Köpekler)

Ah dişisini beceren köpeğin o mutluluğu yok mu...

Patrick POIVRE D'ARVOR, *Deux amants* (İki Sevgili)

Bir kadınla konuşurken ne dediğinizi anlamadığını bile bile ardı ardına tümceler sıralarsınız, bir köpek ya da kediyle konuşur gibi.

Jules ve Edmond de GONCOURT,
Journal (Günce), 27 Kasım 1858

Kötü

Kadınlar, içgüdüsel olarak iyi ve kötüyü ayırt etmesini bilir. Ama bu onları tatlı bir utanç duygusu hissederek kötü olanı yapmaktan alıkoymaz.

Georges WOLINSKI, *La Morale* (Ahlak), 1992

Kötülük

Ne yazık ki kocakarı ilaçları, bizi kötü karılardan korumaz.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1903

Kardinal-Dük Hazretleri derdi ki, kadınlardan pek fazla kötülük gelmez; çünkü zaten yapmayı becerebildikleri pek fazla bir şey yoktur.

P.J. TOULET, *Les Trois impostures*
(Üç Sahtekârlık)

Erkek yüreğinin özünde sadece sertlik vardır, oysa kadının yüreği özünde kötüdür.

Friedrich NIETZSCHE,
Böyle Buyurdu Zerdüşt, 1883

Kötürüm kadın

Ve bir belediye encümeni kararıyla,
Fakirlerin hizmetine kötürüm kadınların tahsis edilmesi
Zorunlu hale getirilmelidir.

Boris VIAN, *Bornum's digest*, 1946-1948

Kötü yola düşmek

İşçi kız, günde on beş-yirmi kez sokağa çıkmaya başlar ve bu gezintiler çok hoşuna gider, çünkü böylece kaldırımlarda sürtmektedir. Tabii oralarda ne tür bir eğitimden geçtiğini tahmin etmek zor değil. Nitekim bu eğitim, okulda da pekişir. Orada kendinden daha büyük başka kızlarla tanışacaktır ve onlardan da henüz bilmediklerini öğrenecektir. Bu o kadar bulaşıcıdır ki, hiçbirinin bundan kurtuluşu yoktur. Ardından sıra fabrika tezgâhına gelir ve eğer karakteri de buna biraz olsun yatkınsa artık kötü yola düşebilecek olgunluğa erişmiş olur.

Émile ZOLA,
Le Messoger de l'Europe dergisi, Kasım 1878

Köylü kadınlar

Fransa'yı epey gezip dolaştım, gelgelelim barış dönemlerinde bile bir tek güzel köylü kızına rastlamadım; buna karşılık bir sürü maymun suratlı iğrenç kız gördüm. Aslında güzel kızlar vardır herhalde ama sanırım onlar da mallarını pazarlamak üzere Paris'e gitmişlerdir.

Otto von BISMARCK,
Propos de table pendant la campagne de France
(Fransa Seferi Sırasında Masa Sohbeti), 1870-1871

Köylü kadınlar kır çiçeklerine benzer; koklayınca ya hiç kokmaz ya da pis kokarlar.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Kulaktan kulağa

Karınızın sizin ne dediğinizi duymasını istiyorsanız, söyleyeceğiniz şeyi başka bir kadına söyleyin.

Jules RENARD, *Journal* (Günce)

Kurnazlık

Kurnazlık her şeyden önce korkunun ifadesidir; bu yüzden de kadınlara ve çocuklara özgüdür.

Madame du CHÂTELET, *Correspondance* (Mektuplar)

Kusur

(...) Bu, bir kadında var olduğundan şüphelenebileceğimiz en çirkin beş kusurdan biridir. İlki, aptallıktır, çünkü, kanımca, aptal bir kadın, melek yüzlü bile olsa, sizi, "Şeytan görsün yüzünü," dedirtecek noktaya getirebilir. İkincisi pasaklılıktır; ne zaman bu tür bir kadını düşlesem derhal imgelemimi temizleyip onu nehirde sıkı bir sabunlu sudan geçiriyorum. Üçüncüsü çıkarcılıktır; ve ne yazık ki bu cins kadının sayısı hiç de yabana atılır gibi değildir. Dördüncüsü, (...) şey olmaktır, söylemeye terbiyemin elvermeyeceği şey. Beşincisi ise yaşlılıktır ki, bu zamanla hepsinde olur.

Félix LOPE DE VEGA, *Aimer sans savoir qui*
(Kim Olacağını Bilmeden Sevmek)

Bir kadından kendini bilmesini isteyemezsiniz; çünkü malum, kadınlar sevdiklerinin kusurlarını asla göremezler.

Madame de SÉVIGNÉ, *Lettres* (Mektuplar), 1887

Kusurlu

Birey olarak kadın, cılız ve kusurlu bir yaratıktır.

AQUINO'LU AZİZ TOMMASO, *Summa theologiae* (İlahiyat Toplu Yapıtı), XCII, 1

Kusursuz

DEMOKOS: Uzaktan bakınca sana zekâ, uyum, hoşluk izlenimi veren kadınlarla karşılaşmadın mı hiç?
HEKTOR: Karşılaştım.
DEMOKOS: Ne oldu peki o zaman?
HEKTOR: Yaklaşınca, her şey bitiyordu hep...

Jean GIRAUDOUX, *Truva Savaşı Olmayacak*, 1935

Küçük kadın

Büyük bir kadınla evlenmektense küçük bir kadınla evlenmeyi yeğlerim; çünkü iki bela arasında seçim yapmak gerektiğinde, en küçük olanı seçilir.

Jean-Louis COMMERSON, *Les Pensées d'un emballeur* (Bir Ambalajcının Düşünceleri), 1851

Kültür

Birçok kadında, edindikleri her yeni entelektüel bilgiyi, gösterilmesi gereken ve onların değerini artıracak bir

nesne olarak algılama eğilimi vardır. Bu aslında onların iflah olmaz süslenme merakının bir uzantısıdır. (...) Birçok kadın, kültürlü olmaktan çok, üstüne başına kültür sürünmüştür; edebiyatı ve felsefeyi bir pudra, bir ruj gibi kullanmaktadır.

François MAURIAC, *Kızların Eğitimi*

Ne zaman bana bir kadının kültür ortamında yetiştiği söylense bacaklarının arasından yeşillik, kulaklarından maydonoz fışkıracağını düşlüyorum.

Sacha GUITRY, *Elles et Toi* (Kadınlar ve Sen), 1947

Kürk

Kadın, birçok hayvanın derisini yüzerek kendine kürk edinir. Örneğin susamuru, kokarca, kunduz ve (çeşitli adlar altındaki) tavşan.
Ancak bu iş için esas olarak erkeği kullanır.

Hervé LAUWICK, *Les femmes vues de près* (Yakından İncelenmiş Halleriyle Kadınlar), 1961

Kürtaj

İster keyif ister yaltaklanma nedeniyle olsun, yapmış olduğunuz tüm kürtajlarla, bir Beethoven, Pasteur ya da Charlie Chaplin'i öldürmüş oluyorsunuz.

Philippe de VILIERS, *L'Événement du Jeudi* dergisi, 1 Ocak 1987

Bu kadar çok insanın kürtajdan söz ettiği bir devirde, on iki çocuklu annelerin de var olduğunu görmek ne mutlu!

Pierre MESMER, Europe 1 Radyosu, 27 Mayıs 1973

L-M

Livata

Eğer erkek, makat yolundan ilişkiye girmek için karısından yardım isterse kadın bunu reddetmelidir; çünkü aksi halde, "tıpkı hırsızın çantasını tutup çaldıklarını yerleştirmesine yardımcı olan kişinin, hırsızlık suçuna iştirak etmiş" sayılacağı gibi, kocasının suçuna iştirak etmiş olur.

R.P. DEBREYNE, *La Mèchialogie ou traitè des pèchès contre les sixième et neuvième commandements* (Altıncı ve Dokuzuncu Emirlere Karşı İşlenen Günahların Elkitabı), 1860

Lüks

Kadınların, küçük bir pansiyonda kalmaktansa lüks otelleri yeğlemek gibi kötü bir alışkanlıkları vardır.

Philippe AUBERT, *New Look* dergisi, Nisan 1992

Lütuf

Bir kadın, artık sevmediği bir erkeği belleğinden öylesine silip atar ki, ona bahşetmiş olduğu mahrem lütufları bile unutur.

Jean de la BRUYERE, *Karakterler*: "Kimi Kadınlar", 1688

Macera

Macera, işte bundan kaçın dostum, çünkü başı mankafalık, sonu ise facia gibidir.

Maurice DONNAY, *Le Geste* (Eylem)

Makine

İnsan öylesine karmaşık bir makinedir ki, bazen onu hiç anlamayız; özellikle de söz konusu insan bir kadınsa.

Fyodor DOSTOYEVSKİ

Makyaj

İtiraf etmeliyim ki ruj ya da pudra sürmek, düşündüğünün aksini söylemekten daha hafif bir suçtur; ancak, görünüldüğü gibi algılanılmayı değil, bir şeyleri gizlemeyi ya da bilinmemesini sağlamayı hedefleyen kılık değiştirme ya da maskaralık kadar da masum bir şey değildir; çünkü bu, gözü zorlamak ve gerçekdışı bir dış görüntüyle ortaya çıkmaktır, yani bir tür yalandır. Kadınları, tepeden tırnağa eksiksiz bir şekilde süzerek değerlendirmek gerek, yani aşağı yukarı bir balığı kafasından kuyruğuna kadar inceler gibi.

Jean de La BRUYÈRE, *Karakterler*

Gözkapaklarının üzerine biraz mavi far sürdüler, diye kadınlar bizi gökyüzünün nurunun yüzlerine indiğine inandıramazlar.

Eugène FLEURE, *Le Baluchon* (Bohça), 1977

Mal

İyi bir malı birkaç kişinin birlikte becermesi, kötü bir malı tek başına becermekten yeğdir.

Tristan BERNARD, *Ce que l'on dit aux femmes*
(Kadınlara Söylenenler)

Mantık

Asla çözemediğim üç gizemli konu vardır: denizlerdeki gelgit olayı, arıların sosyal mekanizmaları ve kadınların mantığı.

Jean Cocteau

Kadınlar, çok mantıklı olamayacak kadar hassas ve düş gücü sahibidir.

Madame du DEFFAND,
Correspondance (Mektuplar)

Mastürbasyon

Kadınları tanıdıkça elimi daha çok sever oldum.

Profesör CHORON

Bir kadın zaman zaman, mastürbasyonun yerine geçebilecek uygun bir ikame aracı olabilir. Ama tabii geniş bir düş gücüne sahip olmak kaydıyla.

Karl KRAUS (1874-1936),
(H. Zohn'un *Karl Kraus* adlı eserinden alınmıştır)

Zamanla anladım ki, mide ağrılarından, hazım güçlüğünden ve kabızlıktan şikâyetçi olan birçok genç kızın bünyesinin zayıf olmasının gerçek nedeni, bu kadar kü-

çük yaştaki çocuklarda rastlanabileceği daha önce aklımın kıyısından bile geçmemiş olan birtakım gizli alışkanlıklarmış.

Doktor J.L. DOUSSIN-DUBREUIL,
Des égarements secrets
(Gizli Sapkınlıklar), 1828

Kadınlar, artık yaşlarına uygun olmayan zevklerden vazgeçmesini bilecek kadar aklını başına toplamalı; onların yerine daha yumuşak ve daha kalıcı sevgileri, dine boyun eğmenin huzurunu ikame etmelidirler (...), işte o uğursuz kendi kendini tatmin etme alışkanlığı, en çok bu yaşlarda başa bela olur; çünkü bu yöntem, artık bir gereksinim olmaktan çıkması gereken o zevklerin yerine geçemeyeceği gibi, üstelik bu yola başvuran zavallıları bunamaya ve erken yaşta ölüme sevk eder.

M. PARENT-AUBERT, *Almanach 1851 des mystères de l'amour conjugal et de l'hygiène du mariage*
(Eşlere Duyulan Aşkın ve Evlilik Hijyeninin 1851 Yıllığı)

Mastürbasyonu kötülemeyin; o, ne de olsa insanın sevdiği biriyle sevişmesinin yöntemlerinden biridir.

Woody ALLEN

Matematik

Bir âşığın metresine olan aşkı, ikisini birbirinden ayıran mesafenin küpü ve ayrı kalınan zaman süresinin karesi oranında azalır.

Francesco ALGAROTTI,
Il Newtonianismo per le dame
(Kadınlar İçin Newton), 1737

Maymunlar

Erkek, tanrılar ile kadın arasında bir konumdadır ve böylece kadın da, erkek ile pigmeler ve epeyce benzediği maymunlar arasında bir yer işgal eder... Maymunları tüylerinden ve dış görünüşlerinden ayırt edersiniz; kadınları da öyle; maymunların yüzleri öyledir ki, eğer maske takmış olsalardı, gerçek birer kadın olurlardı ve bana maskeli bir kadın gösterdiklerinde, karşımda bir maymun olduğunu düşlüyorum, o derece birbirlerine yakın ve benzerler.

Les Singeries des femmes de ce temps découvertes, et particulièrement d'aucunes bourgeoises de Paris
(Bu Dönem Kadınlarının ve Özellikle de Kimi Parisli Burjuva Kadınların Maymunluklarının Sergilenmesi), 1623

Mazoşizm

Kadınsı davranışların özelliklerini nevrotik olarak benimseyen erkeğe mazoşist denilebilir; ancak bu, aynı davranış özelliklerini gösteren kadınların da mazoşist olarak adlandırılabileceği anlamına gelmez, çünkü bu onların doğal davranış tarzıdır.

S. NACHT, *Le Masochisme* (Mazoşizm), 1838

Meçhul asker

Bacakları Zafer Takı gibiydi, ama meçhul askeri hiç de meçhul değildi.[1]

Henri JEANSON, P. Bouvard'ın *Un oursin dans le caviar*
(Havyarın İçinde Bir Denizkestanesi), 1973

1. Yazar burada, iki dünya savaşı arası yıllarda komedi oyunlarında ün salmış Parysis isimli bir kadın sanatçıdan söz ediyordu.

Meni hücresi

(...) kadın erkeğin bir küçülmüş halidir. Erkek kadından üstündür. Kadının yumurtası alt düzeyde bir hücre biçimidir, kendi kendine hareket edemez, oysa meni hücresi daha üst düzeyde gelişmeye yatkındır ve aktif olarak kendi kendine hareket ederek döller; buna karşılık kadın hücresi pasif olarak döllenir. Ayrıca erkekte tam oluşmamış yumurtalar varken kadında, azgelişmiş düzeyde meni hücresi bile yoktur ve bu da üstün cinsin erkek olduğunu kanıtlar.

August STRINDBERG, *De l'infériorité de la femme*
(Kadının Aşağı Olma Durumuna Dair),
(*La Revue Blonche* dergisinden alınmıştır), 1895

Mektuplar

Herhangi bir işlevi olan yegâne aşk mektupları, ayrılık kararı tebliğ eden mektuplardır.

Étienne REY, *De l'amour* (Aşka Dair), (1925)

X adlı kişi şöyle derdi: "Aşk mektubu yazmak gerek elbette. İnsanın metresinden yüz yüzeyken isteyemeyeceği şeyler de vardır, örneğin para."

Henri de RÉGNIER, *Donc...* (Demek ki...), 1927

Memeler

Herkes kalp krizinden, sirozdan, kanserden dem vuruyor ama ben diyorum ki, erkeklerin en kötü hastalığı, tüm sevgisini tek bir çift memeyle sınırlama çılgınlığıdır.

Michel AUDIARD, *Le Pacha* filminden,
Jean Gabin'in bir repliği

Kadın değiller mi? Ne zaman ki memeler sarkmaya başlar, bilinç düzeyi yükselir.

Pierre BELFOND

Beyni, memesinin ucundan fışkıran ne de çok kadın var!

Madame de POMPADOUR,
Correspondance (Mektuplar)

Memesiz bir kadın, yastıksız yatağa benzer.

Anatole FRANCE,
La Rôtisserie de la reine Pédauque
(La Riene Pédauque'un Kebapçısı), 1893

Biraz daha sıkı olmalarını talep etmek herhalde buyurgan bir tavır olarak değerlendirilmese gerek.

GIL, J. DELACOUR, *L'esprit des maux*
(Belaların Ruhu), 1978

Eskiden çocukların karnını doyurmaya yarıyorlardı, şimdi ise sinemacıların karnı onlar sayesinde doyuyor.

Jules ROMAINS, *Knock*

Menopoz

Eğer menopoz başlangıcındaki bir bakirenin karnına kulağınızı dayarsanız, açık seçik bir şekilde korkunç bir umutsuzluk çığlığı duyarsınız.

François CAVANNA, *L'Almanach-Agenda*
(Yıllık Ajanda), 1984

Belirli bir yaştan itibaren kadınlar, kocalarını artık âdetlere uyarak aldatmazlar.

Georges ELGOZY, *L'Esprit des mots ou l'Antidictionnaire*
(Kelimelerin Ruhu ya da Karşıt Sözlük), 1981

Merak

Eğer kadınlar soru sormasını bilmeselerdi, kim bilir kaç tanesi söyleyecek hiçbir şey bulamazdı.

Émile HENRIOT, *Eloge de la curiosité* (Merakın Övgüsü), 1927

Mesafe

İçgüdüsel olarak erkekler kadınları iki kategoriye ayırır: gerektiği gibi olanlar ve gerekenler... Melek ve hayvan. Kadını yüceltmek de, aşağılamak da aynı kapıya çıkıyor: kadınla aranıza mesafe koymaya.

Françoise PARTURIER, *La prudence de la chair* (Vücudun Sakınması), 1867

Meteoroloji

Havaya ne kadar güvenirseniz kadınlara da o kadar güvenin.

Madame de GENLIS, *Mémoires* (Anılar)

Metres

Eğer tek bir metresiniz varsa o da karınız kadar can sıkıcı olabilir.

Lord BYRON, 1810

Yeni bir metres edinmekten daha keyifli tek bir şey vardır: eski bir metresten kurtulmak.

William WICHERLEY, 1679

Bir metresle evlenmek, kokmuş bir budun artıklarından kıyma yapmaya benzer.

Jean-Louis COMMERSON, *Les pensées d'un emballeur* (Bir Ambalajcının Düşünceleri), 1851

Mide bulandırıcı

Kadınların mide bulandırıcı fıkralara gülmekten vazgeçecekleri gün, dünyanın sonu gelmiş demektir.

Jules ve Edmond de GONCOURT, *Journal* (Günce), 1855

Milyarder

Bir milyarderin, sadece parmağını şaklatmakla yetinerek elde edemeyeceği tek şey kadındır.

Phillipe BOUVARD, *Douze mois et moi* (On İki Ay ve Ben)

Misyoner pozisyonu

Cinsel birleşme için doğal konum, kadının sırtüstü yatması ve eşinin üzerine abanmasını kabullenmesidir. (...) Bu yoldan ayrılanlar şiddetle kınanmalı ve doğru konumu almaya zorlanmalıdır; aksi halde günahları bağışlanmaz, çünkü doğal düzene aykırılık, meşru eşlerden çok fahişelere özgüdür.

Peder LOUVEL, *Traité de chasteté* (İffetin Elkitabı)

Mizaç

Kötü evliliklerin nedeni, çoğu kez kadının mizacı ve kaprisleridir.

Baron de MENGIN-FONDRAGON,
Lettres à ma fille ou Conseils sur l'éducation
(Kızıma Mektuplar ya da Eğitim Üzerine Öğütler), 1843

Kadın, batmanın kader olduğu bir denizdir,
Hiçbir şey onun dengesiz mizacını yatıştıracak değildir.

François de MALHERBE,
Stances (Kesimler), 1555-1628

Moda

Erkekler çoğu kez kadınlardan intikam almak için olmayacak modalar yaratırlar.

Roland BARTHES'in değindiği bir Amerikalı ruh hekimi,
Le Nouvel observateur dergisi, 28 Mart 1966

Ancak saf ruhlu kişiler, kadınların örtünmek için giyindiklerine inanabilir. Onlarda utanma duygusu yoktur. Rüzgârlı bir günün azizliğine uğrama pahasına sokakta kısa etekle yürüdüklerinde, gelene geçene popolarını segilemek umurlarında değildir. Tüm dertleri, eteklerinin hemcinslerininkinden beş santim uzun olup olmadığıdır.

Hervé LAUWICK, *Les Femmes vues de pres*
(Yakından İncelenmiş Halleriyle Kadınlar), 1961

Kadınlar modaya tapar; çünkü yenilik her zaman gençliğin bir yansımasıdır.

Matmazel de SCUDÉRY, *Conversations de morale*
(Ahlak Sohbetleri)

Genç kızlar, asla modanın gereklerine körü körüne kapılmayın; örtülü ve içine kapalı olmaya devam edin... Unutmayın ki bedeniniz, henüz kötülüklerle karşılaşmamış olan ruhunuzun bugüne kadar barındığı kutsal tapınaktır ve namahrem gözler de, tıpkı zehirli nefesin hassas çiçeği soldurduğu gibi, onu kurutur.

Kontes de DAX, *Conseils aux enfants de Marie*
(Meryem Ana'nın Evlatlarına Öğütleri), 1864

Mutfak

Yemek kitapları sadece erkeklerin imzasını taşıdıklarında ciddiye alınır.

August STRINDBERG, *De l'infériorité de la femme*
(Kadının Aşağı Olma Durumuna Dair),
(*La Revue Blanche* dergisinden alınmıştır), 1895

Mücevher

Bir kadına hediye vereceğim, diye koskoca ayı gökteki yerinden söküp almaya kalkışma boşuna, Cartier gibi ünlü bir mücevherciye git daha iyi.

SAN-ANTONIO, *Les mots en épingle*
(Göze Batan Sözcükler), 1980

Bir kadına asla taş atmamak gerek, tabii kıymetli taşlar hariç!

Gabriel DOMERGUE, 1941

Kadının en iyi dostu elmaslardır.

Anita LOOS, *Erkekler Sarışınları Sever*

Mülk

Kadın bizim mülkümüzdür ama tersi geçerli değildir; çünkü kadın, bize çocuk verir ama erkek ona çocuk vermez. Dolayısıyla, nasıl meyve ağacı bahçıvana aitse kadın da erkeğin mülküdür.

I. NAPOLÉON,
Fransız Medeni Kanunu'nun 1124. maddesinin önsözü

Müzik

Kızların müzik eğitimi çok dikkatli yürütülmelidir. (...) Müzik, bazı genç kızlarda sinirsel bir sarsıntıya ve ergenlik dönüşümlerinin erkenden başlamasına neden olabilir.

Dr. J.B. FONSSAGRIVES, *L'Éducation physique des jeunes filles*
(Genç Kızların Beden Eğitimi), 1869

N

Namus

Bir genç kızın namusu kendine aittir, o yüzden onu iyi korur; bir kadının namusu ise kocasının malıdır, o yüzden de o kadar çok özen göstermez.

L.-S. MERCIER, *Tableaux de Paris* (Paris Tablosu)

Nefes alışverişinden bile namus akıyordu ama ne yazık ki tıknefesti.

Eugène LABICHE, *Faut-il le dire ?* (Söylemeye Gerek Var mı?), 1872

Namus, tıpkı kargalar gibi, harabelerin üzerine tüner.

Anatole FRANCE, *La Rôtisserie de la Reine Pédauque* (La Reine Pédauque'un Kebapçısı), 1893

Kadınların namusu kayan kumlar gibidir.

Düşes d'ABRANTES, *Mémoires* (Anılar)

Namuslu kadınlarda karşılaşılan en büyük güçlük, onları baştan çıkarmak değil, kapalı bir mekâna sürükleyebilmektir. Çünkü onların namusu, aralık duran kapılardan oluşmuştur.

Jean GIRAUDOUX, *Amphitryon 38* (Ev Sahibi 38)

Bir kızın namusuna tecavüz eden bir erkek, bir erkeğin özgürlüğüne tecavüz eden bir kızdan daha az suçludur.

Jean DUTOURD, *Le Petit Don Juan* (Küçük Don Juan), 1955

Çığlık çığlığa bağırıyordu, sanki namusunu bozmak istemiyorlarmış gibi.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1899

Namuslu

Tüm namuslu kadınlarda aslında gizli bir fahişelik özlemi vardır.

France ROCHE, *7 à Paris* dergisinden, 26 Ekim 1988

"Yani şimdi namuslu kadın diye bir şey yok mu?"
"Var! Hem de sanıldığından fazla, ama yine de iddia edildiği kadar çok değil."

Alexandre DUMAS (oğul), *L'Ami des femmes* (Kadınların Dostu), 1864

Yine de namuslu kadınlar vardır; hiç bu işe heveslenmemiş olanlar ve daha ilk gebeliklerinde doğum sırasında ölenler, tabii eğer kocalarının onları bakire olarak aldığını varsayarsak.

Honoré de BALZAC, *Physiologie du mariage* (Evliliğin Fizyolojisi)

Bir yanda, kendiliğinden namuslu olan kadınlar vardır, öte yanda, tüm günahları işledikten sonra namuslu olmaya karar veren tüm ötekiler...

Alfred CAPUS, *Les Maris de Léontine* (Léontine'in Kocaları), 1900

Kadınları o kadar aptalca bir zihniyet içinde eğittik ki, namuslu olmayı bile akıl edemeyecek durumdalar.

Émile ZOLA

Namuslu kadınlar, sürekli olarak işlemedikleri günahların yasını tutarlar.

Sacha GUITRY, *Elles et Toi* (Kadınlar ve Sen), 1947

Kadınların namuslu oluşu, çoğu kez erkeklerin beceriksizliğinden kaynaklanır.

Paul-Jean TOULET, *Le Cornet de Monsieur du Pour* (Mösyö du Paur'un Defteri)

Namuslu kadın kime denir?
Diğer kadınların para karşılığında sattıklarını bedavaya verene.

Kontes DIANE, *Livre d'or* (Altın Defter), 1895

Karısı tesadüfen de olsa namuslu olan bir erkek, bir facia ile birlikte mutlu olmasını bilendir.

Les Crétoises, fragments (Giritli Kadınlar, alıntılar), MÖ V. yüzyıl

Namuslu kadınlar çok sıkıcıdır; çünkü bacaklarını sadece sevişmek için açarlar.

Georges WOLINSKI, *Les Pensées* (Düşünceler), 1981

Nankörlük

Kadın asla onun için neler yapıldığını görmez; sadece nelerin yapılmadığını görür.

Georges COURTELINE, *La Poix chez soi* (Evdeki Huzur), 1903

Nefret

Isırdığı zaman avını bırakmayan buldogların çenesi bile, nefret eden bir kadının parmakları kadar inatçı olamaz.

Jean GIRAUDOUX, *Pour Lucrèce* (Lucrèce İçin), 1953

Neşe

Anneler, (...) bazı genç kızların çoğu kez yerli yersiz kapıldıkları yakışıksız neşe nöbetlerine karşı tüm güçleriyle mücadele etmelidir; bunlar büyük ölçüde sinirlerin bozulmasından kaynaklanıyorsa da, yine de yatıştırılmalı ve neredeyse bir sakatlık gibi değerlendirilmelidir.

Madame A. MALINOS-LAFFITTE, *L'Éducation du foyer - Conseil aux mères qui élèvent leurs filles* (Yuva Kurma Eğitimi - Kız Çocuklarını Yetiştiren Annelere Öğütler), 1850

Tüm zamanını bir kadınla paylaşanın, neşeli bir gün geçirmesi olanaksızdır.

Simonide d'AMORGOS,
Fragments (Parçalar), MÖ VI. yüzyıl

Nitelik

Bilinçli olmak, yüzeysellik, satılık olmak... Gerçeğe ayak uydurmak için gerekli olan tüm nitelikler bunlardır.

Philippe SOLLERS, *Kadınlar*, 1983

Bir kadın için en değerli, en istenen nitelikler, yumuşaklık, saflık ve alçakgönüllülüktür; bu üç kız kardeş asla birbirinden ayrılmamalıdır.

Baron de MENGIN-FONDRAGON,
Lettres à ma fille ou Conseils sur l'éducation
(Kızıma Mektuplar ya da Eğitim Üzerine Öğütler), 1843

O-Ö

Organlar

Kadınların organlarını burada betimlemeye kalkmayacağım, çünkü onlar iğrençtir.

Carolus Linnaeus, *Historiae naturalis*

Osuruk

Şu özelliğin farkına varmış olmak beni gururlandırdı: Bir kadın osurduğu zaman, hemen ardından öksürür.

Jules RENARD,
Journal (Günce), 1887-1910

Otopsi

Bir kadını inceleyelim.
Bir kadını uzunlamasına kesersek yüzde 70'inin su, yüzde 30'ununsa aşkın merkezi olan çeşitli kırmızı lifli etlerden oluştuğunu görürüz.

Pierre DESPROGES,
Vivons heureux en attendant la mort
(Ölümü Beklerken Mutlu Yaşayalım), 1983

Bir kadın nedir bilir misiniz? Kırk kilo su, sekiz kilo yağ, dört kilo kireç, yüz yirmi yedi gram şeker ve on iki gram demir.

Roland DORGELÈS

Aşk! Yani şimdi bir solunum aygıtını, bir sindirim sistemini, bağırsakları, dışkılama organlarını, sümküren bir burnu, yemek yiyen bir ağzı, bir ter kokusunu mu seviyoruz? Bütün bunları biraz düşünebilseydik o kadar deli olur muyduk?

Paul LÈAUTAUD, *Passe-temps* (Vakit Öldürme)

Otostopçu

Otostopçu bir kadın, genellikle güzel, kısa etek giymiş ve tam da karınızla yolculuk ederken önünüze çıkan bir kadındır.

Woody ALLEN

Oy

Kadınların oy vermesine izin vermek kadar Incil'e aykırı başka bir şey olamaz.

Harper's Magazine, Kasım 1853

Doğal olarak, hukukla veri durumunun çakıştığı o gökten indirilmiş yasalardan biri sayesinde, kadınlar oy hakkına sahip değildir. İlahî irade, kadınları ev işleriyle uğraşmak üzere yaratmıştır.

François GUIZOT,
La Démocratie pacifique gazetesi,
10 Ocak 1847

Oyuncak

Kadınlar insanı düş kırıklığına uğratır. Onlar, bir süre sonra oynamaktan sıkıldığınız oyuncaklardır. Ancak rahatlıkla kırıp attığınız oyuncaklarınızın tersine, onlar sizi parçalayıp atarlar.

Henri JEANSON, *La Volonte* (İrade), 1925-1934

Öfke

Bir kadın öfkelendiğinde, dört ufacık öpücük onu teselli etmeye yeter.

Carlo GOLDONI,
Kahvehane I. perde, XV. sahne

Ölüm

Eğer bir kadın beni öldürürse bilin ki gülmektendir.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1898

Ağılımda iki öküz var. Kızıl lekeli iki büyük öküz (...) Karım Jeanne'ı severim, ama! Öküzlerim öleceğine karımın ölmesini yeğlerim.

Pierre DUPONT, 1821-1870

Kadınların ölmesi gereken tek bir tarih vardır, o da artık sevilmediklerinde.

Sophie GAY, *Un mariage sous l'Empire*
(İmparatorluk Döneminde Bir Evlilik)

Aşkımdan ölmem olanaksız; çünkü iş oraya varmadan hep uyuyup kalıyorum.

Georges WOLINSKI, *La Morale* (Ahlak), 1992

Öpücük

Benim için karşı cinsten birini ağzından öpmek, bir kurbağa ya da yılanı yalamak kadar iğrençtir.

Eulodia BRIGHTON, *God for ever* (Sonsuza Dek Tanrı)

Övgü

Kadınlar hakkında fazla övgülü sözler sarfetmekle hata ettim; gülünç duruma düştüm.

Pierre-Joseph PROUDHON,
La Pornocratie ou les femmes dans les temps modernes
(Pornokrasi ya da Modern Çağlarda Kadın), 1875

Özgürlük

Kadın için özgürlük, sadece yuva kurma hakkından ibaret olabilir.

Henri de SAINT-SIMON, *Le Peuple* (Halk)

Özlem

Yemeğe davet ettiğimiz bir kadını düzmek zorunda olmadığımız o eski günlerin özlemi içindeyim.

Georges WOLINSKI, *La Morale* (Ahlak), 1992

Özür

Bir kadın haksız olduğunda, söze ondan özür dileyerek başlamak gerek.

Francis de CROISSET, *Nos marionnettes* (Bizim Kuklalarımız),1828

Kadınlar ancak cezalandırdıktan sonra affeder.

Madame de GIRARDIN (Delphine Gay),
Lettres parisiennes,
(Paris Mektupları), 11 Mayıs 1837

Bir kadın her şeyi affedebilir, istenmemek hariç.

Alfred de MUSSET, *Bir Zamane Çocuğunun İtirafları*, 1836

Özveri

Genç kızlara, gündelik yaşamda sorun çıkartmamayı, iyi ve düşünceli olmayı, yani tam bir özveri içermesi gereken bir kadın rolüne nihayet bürünmeyi öğretin.

Madame A. MALINOS-LAFFITTE,
L'Éducation du foyer - Conseil aux mères qui élèvent leurs filles
(Yuva Kurma Eğitimi - Kız Çocuklarını Yetiştiren Annelere Öğütler), 1850

Özveri, kadının yaşantısında pek çok sorunu çözer.

Madame de MAINTENON,
Correspondance (Mektuplar)

P

Para

Kadınlar, sadece elinizdeki tüm parayı harcama yeteneğine sahip eklemli cinsel organlardır.

William FAULKNER,
Mosquitoes (Sivrisinekler), 1927

Para, kadınlara benzer: Elde tutmak için biraz onunla ilgilenmek gerekir... Yoksa gider bir başkasını mutlu eder.

Edouard BOURDET, *Les Temps difficiles*
(Güç Zamanlar), 1931

Bir kadının avucuna ne kadar çok para sığabileceğini tahmin edemezsiniz, hele o avuç ufacıksa.

Henri MEILHAC, 1880

Bizi paramız için seven kadınlar gayet keyif vericidirler; çünkü hiç değilse onları elde tutmak için ne yapmamız gerektiğini biliriz.

Francis BLANCHE, *Les Pensées* (Düşünceler), 1984

Kadın doğal yapısı itibariyle ne cömert ne de vericidir: O sadece kocasının ya da sevgilisinin parasını harcamayı bilir.

Jules ve Edmond de GONCOURT, *Journal* (Günce)

Kapatmalar hep sevileceklerini düşünürler, kendilerinin de sevebilecekleri akıllarına gelmez, öyle olmasaydı para biriktirirlerdi.

Alexandre DUMAS (oğul),
Kamelyalı Kadın, 1848

Paralı bir kadın, her tarafı para dolu; boynunun çevresi ve bacaklarının arası.

Anton ÇEHOV,
Carnet de notes (Not Defteri)

Hayvanat bahçesinde iki kız maymunları seyrediyor. Biri ötekine, "Ne kadar da etkileyiciler, öyle değil mi?" diyor. "Tek eksikleri para."

FORAIN'in bir karikatürünün alt yazısı, 1911

Erkekler para sahibi olmak için yaratılmışlardır! Ama kadınlar öyle değil. Onlar, para istemek için yaratılmışlardır.

Nadine de ROTSCHILD,
Le Figaro gazetesi, 4 Mayıs 1987

(Blaise Pascal'ın dediği gibi, "insan düşünen bir kamış" ise eğer, o zaman) kadın da düşüncesizce para harcayan bir kamıştır.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1904

Bedavaya elde ettiğiniz kadınların ötekilerden daha pahalıya mal olduklarını söylemek yanlıştır. Çünkü para vererek elde ettiğiniz kadınlar için de aynı harcamaları yapacağınız gibi, üstelik onlara vereceğiniz parayla birlikte, size vermedikleri sevgiyi de hesaba katmanız gerekir.

Maurice MAGRE, *La Conquête des femmes - Conseils à un jeune homme*

(Kadınların Tavlanması, Bir Delikanlıya Öğütler), 1908

Parisli kadınlar

Parisli kadın! Nedir ki? Güzel değildir, olsa olsa alımlı diyebiliriz. Vücudu hiç de heykel gibi değildir, bu küçük bedeni çoğu kez sıskacıktır, sanayide çalışarak biçimlenmiştir, yani anlayacağınız, kaya gibi bir kadındır, nihayetinde Yunanlı tanrıçalarla da alakası yoktur.

Guy de MAUPASSANT,
Gil Blas gazetesi, 29 Ekim 1881

Nerede olursanız olun... İster bir eğlence partisinde, ister bombaların altında, bodrum katında ya da bulutların ortasında, hapishanede ya da sefarette, Ekvator'da ya da Trondheim'de, hiç şaşmaz, doğrudan ilgi merkezi olursunuz, tek bir merak konuları vardır: Parisli kadının o meşhur vajinası! Adamınız kendini şimdiden onun bacakları arasında düşlemeye başlar, tam bir mutluluk sarası nöbetinde, Parisli kadını coşkuya boğacak bir zifaf uçuşunda...

Louis-Ferdinand CÉLINE, *Nord* (Kuzey)

Pasaklı

Pasaklı bir kadın, haklı olarak ev düzenini bozan biri olarak görülür; istediği kadar bu pasaklılığını yüzüklerle, tülden dantelden pahalı incik boncuklarla süsleyip gizlemeye çalışsın tek başardığı şey, özensizliğini daha parlak bir şekilde ortaya koymaktır.

J.B. J. de CHANTAL,
La Civilité des jeunes personnes
(Genç Bayanların Kibarlığı), 1843

Pascal (Blaise)

Bize spazmın sonsuz çarpımını öneriyorsunuz. Olur mu, bre gafil! Hele önce Pascal'ın düşüncelerinden bir alıntı okuyunuz; derhal en güzel çıplak kadına bile sırt çevirirsiniz.

Jules RENARD,
Journal (Günce), 1887-1910

Paten

Modanın da etkisi var kuşkusuz ama asıl neden hijyendedir. Doktorlar birden paten kaymanın kadınlar için ölümcül olduğunu keşfettiler.

L'Echo gazetesi, 4 Temmuz 1886

Penelope

Penolope, uzun yolculuğundan sonra Odysseus'un katlanmak zorunda kaldığı son sınavdı.

Jean COCTEAU, *Le Testament d'Orphée*
(Orpheus'un Vasiyeti), 1925

Penis

Doğa, erkeğe kadınları yirmi dört saatte bir kurmaya yarayan bir anahtar hediye etti.

Victor HUGO,
Portefeuille (Cüzdan), 1830-1833

Peruk

Bu kadıncağızın saçlarını siyaha boyadığından kuşkulanılıyor. Oysa o saçlarını satın aldığında zaten siyahtılar.

Gotthold Ephraim LESSING,
(J. Fourastié'nin *Le Rire, suite* "Gülme" adlı eserinin ikinci bölümünden alınmıştır), 1983

Pohpohlama

Güzel kadınlar tapılmak ister; çirkin olanlar saygı görmek ister; yaşlılar hem öğüt hem de saygı bekler; dişi enteller ünlü olmak ister ve kendilerine hayran olunmasını bekler; ama tümünün ortak noktası pohpohlanmak istemeleridir.

Madame du CHÂTELET, *Correspondance* (Mektuplar)

Kadınların en çok hoşuna giden şey, zekâları konusunda yalancıktan pohpohlanmaktır.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 21 Mayıs 1895

Portekizli kadın

Kılbaşınız kutlu olsun...

SAN-ANTONIO, *San-Antonioiseries*
(San-Antonio'ca Saçmalıklar), 1989

Portekizlilerden söz etmeye ne hacet: Hem sarmısakla beslenen bir halk, hem de kadınları bıyıklı; hatta o kadar ki, eğer Picasso'nun tablolarına konu olsalardı, bir dudakla bir koltuk altını ayırması çok zor olurdu.

Philippe VAL,
La Grosse Bertha dergisi, 25 Temmuz 1991

Pozisyon

Kadınlar önce kollarınızdadırlar –sonra günün birinde sırtınıza binerler– sonunda da tepenize çıkarlar.

Sacha GUITRY,
Elles et Toi (Kadınlar ve Sen), 1947

Kadınlarla önce yan yana, sonra yüz yüze olunur, en sonunda da sırt çevrilir.

Sacha GUITRY,
Elles et Toi (Kadınlar ve Sen), 1947

Puro

Kadın bir puro gibidir. Onu sık sık yeniden ateşlemek gerekir.

Arthur RUBINSTEIN

Kadınlar purolara benzerler: İlk üçte birlik kesimi en lezzetlisidir.

Georges WOLINSKI,
Charlie-Hebdo dergisi, 1975

R

Rastlantı

Kadınlar ile rastlantılar arasındaki fark şudur: Bazı rastlantılar kesinlikle aldatıcı değildir.

Patrick SEBASTIEN, *Le Masque et les plumes*
(Maske ve Tüyler), 1986

Roman

Namuslu bir kız, asla roman okumaz; okuyan da zaten namusunu yitirmiştir.

Peder REYRE, *L'Ecole des jeunes demoiselles*
(Genç Hanımefendiler Okulu), 1846

Romanların tehlikesi sadece gençlik yıllarıyla sınırlı değildir.
(...) Onları okumaya dalan bir evli kadın, ev işlerini, hatta eşlik ve annelik görevlerini unutur.

Baron de MENGIN-FONDRAGON,
Lettres à ma fille ou Conseils sur l'éducation
(Kızıma Mektuplar ya da Eğitim Üzerine Öğütler), 1843

Ruh

Bacakları iflah olmayacak derecede kısa olan bir kadının ruhuyla ilgilenmek ne derecede mümkün olabilir dersiniz?

Henry de MONTHERLANT,
Defterler, 1930-1944

Nasıl ki davulların kof gürültüleri veletlerin ruhuna hitap ediyorsa, hiçbir anlam taşımayan lafların kofluğu da, kızların ruhuna hitap eder.

Georges COURTELINE,
La Philosaphie de Georges Courteline
(Georges Courteline'in Felsefesi), 1927

Kadın, ruhu bedenden ayırmasını bilmez.

Charles BAUDELAIRE,
Apaçık Yüreğim "Özel Günceler", 1887

Büyük filozoflardan biri, ruhun, yani bizim ruhumuzun, epifiz bezinde bulunduğunu iddia ederdi. Eğer kadınların da bir ruhu olduğunu kabul edecek olsaydım, onu nereye koyacağımı gayet iyi bilirdim.

Denis DIDEROT, *Les Bijoux indiscrets*
(Sır Tutmayan Mücevherler)

Rus kadınları

Rus kadınları en çok kocalarından iyi bir dayak yedikleri zaman zevk alırlar.

J. RICHARDSON PARKE, *Sexualité humaine: un traité médico-littéraire sur les lois, les anomalies et les rapports du sexe*
(İnsan Cinselliği: Cinsel İlişkiler, Cinsel Yasalar ve Cinsel Anormallikler Üzerine Tıbbi ve Edebî Bir Elkitabı), 1906

S-Ş

Saç topuzu

Erkeklerin pantolonlarının fermuarlarını yokladıkları gibi, kadınlar da saç topuzlarını yoklarlar.

Henry de MONTHERLANT,
Defterler, 1930-1944

Saçlar

Kız çocuklarda, diğer cinsteki çocuklardaki gibi, hatta belki de onlardan daha bile fazla oranda, beyin hastalıklarına tutulma eğilimi vardır ve bu durum, kafayı sıcak tutan uzun saçlarla dolaşma alışkanlıkları nedeniyle daha da kötüler.

Dr. J.B. FONSSAGRIVES,
L'Education physique des jeunes filles
(Genç Kızların Beden Eğitimi), 1869

Sadakat

Sadık. Ne yazık ki bu artık sadece köpeklere takılan bir addır.

George de PORTO-RICHE,
Le Vieil homme (Yaşlı Adam)

İşte kızım, sırf erkeğin sadakatsizliğinin ender durumlar dışında çocuk üzerinde hiçbir etkisi olmadığını, buna karşılık sadakatsizlik yapan bir kadının kısa sürede annelik vasfını, bedensel açıdan dahi yitirdiğini öğrendiğinde, kadının mutlak sadakatinin ne kadar elzem olduğunu anlayacaksın.

Alexandre WEILL, *Si j'avais une fille à marier* (Evlendirecek Bir Kızım Olsaydı), 1860

Bir kadının tek bir erkeğe sadakatine, namus denir. Bir erkeğin tek bir kadına sadakatine, aşk denir. (...) Kadın, tek bir erkeğe mutlak bir sadakat göstermeden namuslu olamaz. Ancak koca, karısına sadakatsizlik gösterdi, diye namusunu yitirmez.

Alexandre WEILL, *Si j'avais une fille à marier* (Evlendirecek Bir Kızım Olsaydı), 1860

Sadık kadınlar hep birbirine benzerler, hep sadakatlerini düşünürler, ama asla kocalarını düşünmezler.

Jean GIRAUDOUX, *Amphitryon 38* (Ev sahibi 38)

Aynı anda birçok erkeğe birden acı çektirmekten hoşlanmayan ve tek bir erkek üzerine yoğunlaşmayı yeğleyen kadınlar vardır; işte bunlar sadık kadınlardır.

Alfred CAPUS, *Notes et pensés* (Notlar ve Düşünceler)

Bir varmış bir yokmuş, sadık bir erkek varmış... Bu güzel bir hikâye. Bir varmış bir yokmuş, sadık bir kadın varmış... Bu bal gibi bir peri masalı!

Maurice JEANNERET

Sadık bir kadın, aynı anda ancak tek bir aşk yaşayabilen bir kadındır.

Lord LYTTON, 1849

Kadınlar aslında size sadık kalmayı çok isterlerdi. Tabii ellerinden gelebilseydi...

Marcel ACHARD, *Colinette*, 1942

Sadakatsizlik

Karınızı adam gibi düzme alışkanlığını edininiz, böylece onu dostlarınız tarafından becerilmek zorunda kalma zahmetinden kurtarmış olursunuz.

SAN-ANTONIO, *Les Mots en épingle*
(Göze Batan Sözcükler), 1991

Bir kadın, arkadaşlarından birine neden bir sürü sevgilisi olduğunu açıklamaya çalışırken şöyle demiş: Peki ama yağmur yağdığında ve canım sıkıldığında başka ne yapabilirdim ki?

Jules ve Edmond de GONCOURT, *Idées et sensations*
(Düşünceler ve Duyumlar)

Kimi kadınları kocalarına hâlâ bağlayan yegâne bağ, sadakatsizlikleridir.

Sacha GUITRY,
Elles et Toi (Kadınlar ve Sen), 1947

Sevgilisiyle birlikte çekip giden bir kadın, kocasını terk etmiş sayılmaz, onu sadakatsiz bir kadından kurtarmış olur.

Sacha GUITRY,
Elles et Toi (Kadınlar ve Sen), 1947

Sadakatsizliğin kadınların canını sıkmasının nedeni, rakibi olan öteki kadına verdiği zevktir.

Matmazel de LESPINASSE,
Correspondance (Mektuplar)

Yaşam boyunca sadık kalmak pek zor değildir; ancak öldükten sonra Tanrı'nın karşısına, karısını hiç aldatmamış biri olarak çıkmak... İşte bu çok utanç vericidir!

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1902

Ve Jean, Madeleine'i öldürdü.
İşte Madeleine'in Jean'ı aldatma alışkanlığını yitirmesi aşağı yukarı bu tarihlere rastlar.

Alphonse ALLAIS, *Œuvres anthumes*
(Ölmeden Önceki Yapıtlar)

Sanat

Kadın sanattan hoşlanmaz da, anlamaz da.

Joséphin PÉLADAN, *Le Science de l'amour*
(Aşkın Bilimi), 1911

Kadın ressamların büyük bir çoğunluğu yaratıcı bir imgelemden tamamen yoksundur ve teknik düzeyleri vasatın ötesine geçmez: çiçekler, natürmortlar, portreler... Gerçek bir yetenekle pek karşılaşamayız; karşılaşsak bile, çoğu kez başka özellikleri nedeniyle bu yeteneğin entelektüel hünsalığı hemen kendini belli eder.

Dr. P. J. MÖBIUS,
Über den physiologischen des Weibes
(Kadındaki Fizyolojik Zekâ Geriliği), 1900

Sapıklık

Bir kadın, yüreğinin sapıklığını en kolay bir başka kadına aktarır.

Madame de STAËL, *Corinne*

Saygı

Sabredin!
Eninde sonunda onlara saygı duymamızı engelleyen bir şeyler yapıverirler.

Sacha GUITRY, *Elles et Toi* (Kadınlar ve Sen), 1947

Sadece arzulamadığımız kadınlara saygı duyarız.

Roland DORGELÈS, *Montmartre, mon pays*
(Montmartre, Ülkem), 1927

Saygı duyduğunuz bir kadın, mücadele ettiğiniz ve saygın davranmaya zorladığınız bir kadındır (oysa Tanrı şahidimizdir ki, bir kez karşınızda her gün soyunma hakkını elde etti mi, çoğu kadın artık saygın davranmaya özen göstermez).

Hervé BAZIN, *La Mort du petit cheval* (Küçük Atın Ölümü)

Tüm kadınlar beğenilmek ister, ama saygı görmeye aynı derecede önem verdikleri söylenemez.

Alexandre DUMAS (baba)

Kadınlara fazla saygı duymakta biraz safça bir yön vardır hep.

Gérard de NERVAL, *Lettres à Jenny Colon*
(Jenny Colon'a Mektuplar)

Saygınlık

En aşırı serüvenlere sürüklenen bir kadın bile içinden bir sesin ona şöyle dediğini duyar: "Olabiliyorsan güzel ol; istiyorsan uslu ol; ama saygıdeğer olman şarttır."

Pierre-Augustin Caron de BEAUMARCHAIS,
Figaro'nun Düğünü

Seçimler

Bizde kadınlar seçmenlerin yarısını oluştururlar. Bu açıdan bakıldığında, seçmenler beni tahrik ediyor.

Guy BEDOS,
Petites drôleries et autres méchancetés sans importance
(Küçük Komiklikler ve Önemsiz Diğer Hınzırlıklar), 1989

Servet

Yattığın yerden servet edinemezsin... Tabii eğer tek başına yatıyorsan.

Caroline OTÉRO, dite la Belle Otéro
(Namı Diğer Güzel Otéro), 1868-1965

Tüm kadınların serveti iki bacağının arasındadır.

Honoré de BALZAC, *Pensées, Sujets, Fragments*
(Düşünceler, Özneler, Parçalar), 1833

Sevda

Sevdaya düşeriz ve her düşüşte olduğu gibi, canımız acır.

François WEYERGANS, *Berlin mercredi*
(Berlin Çarşamba), 1979

Sevgi

Kimi sevgiler vardır ki, onlara aşk adını takarız, tıpkı kimi bitki çaylarını şampanya diye yutturduğumuz gibi.

Etienne REY, *De l'amour* (Aşka Dair)

Sevgi, sası bir duygudur, suya sabuna karışmayanların aşkıdır.

Paul LÉAUTAUD, *Journal littéraire* (Yazın Güncesi)

Sevgili

İşe şair olarak başlayıp jinekolog olarak bitirmek! En az öykünülecek olan konum, sevgilinin konumudur.

E.M. CIORAN, *Syllogismes de l'amertume* (Acının Tasımı), 1952

Karınızı elinizden alan bir erkeğe yapılabilecek en büyük adilik, onu geri almamaktır!..

Sacha GUITRY, *La Pèlerine écossaise* (Kareli Pelerin), 1930

Asıl zor olan, ilk sevgiliyi bulmak değil, sonuncusunu bulabilmektir.

Edmond JALOUX, 1933

Bir sevgilisi olan kadın melektir; iki sevgilisi olan kadın bir canavardır; üç sevgilisi olan kadın ise gerçek bir kadındır.

Victor HUGO, *Tas de pierres* (Taş Yığınları)

Seviciler

Sevicilerin ya da otuzbircilerin büyük çoğunluğu, doğuştan kusur ya da anormallik taşıyan kadınlardan oluşur. Dolayısıyla bu sapkınlıkları için onları suçlayamayız, çünkü nedeni fizyolojiktir ve çoğu kez de tedavisi yoktur.

Dr. FAUCONNEY, *L'Art d'aimer* (Sevme Sanatı), 1928

Sevmek

Sevmek fiili, çekimi en güç fiillerden biridir.
"Geçmiş zamanı çoğu kez hikâye zamanıdır."
"Şimdiki zamanı aslında rivayet zamanıdır."
"Gelecek zamanı ise mutlaka koşullu zamandır."

Jean COCTEAU

Zavallı kadınlar!
Sevmeyen kadının ruhu çöker; seven kadın tir tir titrer; sevgisini tüketen kadınsa ölür gider.

Madame de RÉMUSAT, *Essai sur l'éducation des femmes*
(Kadınların Eğitimi Üzerine Denemeler)

İnsanın kendisini karısına sevdirmesi sanatını keşfedebilseydik keşke!

Jean de LA BRUYERE, *Karakterler:* "Kadınlar"

Bir kadın sizi seveceğine dair söz verdiğinde, ona pek de inanmamak gerek. Ama eğer sizi sevmemeye söz vermişse, ne desek? Yine de pek inanmamakta fayda var.

Edouard BOURDET,
La prisonnière (Tutsak Kadın)

Sevmek, çekilecek fiil değildir.

Henri JEANSON, *Henri Jeanson en verve*
(*Coşkulu Henri Jeanson*'dan alınmıştır), 1971

Sıfır

Siz bizim yarımızsınız, bize uygunsunuz
Güzel bir bütün oluşturuyorsunuz;
Hele bir bizden ayrılın, parça olarak kalıverirsiniz,
Çünkü siz hiçsiniz. (...)

Siz sıfırlarsınız, biz ise sayılar
Biziz size değer katanlar.

Isaac de BENSERADE,
Stances (Kesimler)

Sıkıntı

Eve katiyen habersiz dönmeyin: Eğer karınız evde yalnız değilse onun canını sıkarsınız; yok eğer yalnızsa siz sıkılırsınız.

Paul LÉAUTAUD,
Passe-Temps (Vakit Öldürme)

Sır

Kadınların saklayabildikleri tek sır, bilmedikleri sırdır.

SENECA, yaklaşık MS 40

Sırlar

Esas ilginç olan, kadınların size ne söyledikleri değil, neleri gizledikleridir.

Alexandre DUMAS (oğul), *Kamelyalı Kadın*

Sikkafalı

Sikkafalı: İktidarsızların normal erkeklere verdiği ad.

Georges ELGOZY,
L'Esprit des mots ou l'Antidictionnaire
(Kelimelerin Ruhu ya da Karşıt Sözlük), 1981

Siyaset

Bu hanımefendiler, milletvekili olmak istiyorlarmış. Hayır! Olmaz, ne iseler öyle kalsınlar; yani birer orospu.

Raymond DUPLANTIER,
Senato'da bir konuşma, 28 Haziran 1932

Kadınların kamu işlerinden dışlanması çok yerinde bir tutumdur; onları erkeklerle rekabet ilişkilerine sokmak kadar doğal eğilimlerine aykırı bir şey olamaz; ve kadın bu yolla şan şöhret elde etse bile, bu onun mutluluğunun parlak bir cenaze töreni olmaktan öteye gidemez.

Madame de STAEL,
De l'Allemagne (Almanya'ya Dair)

Bir erkeğin bebek bakıcısı olmasını nasıl yadırgarsak, bir kadının yasa koyucu olmasını da öyle yadırgarız.

P.J. PROUDHON,
Le Peuple gazetesi, Mayıs 1849

Yasaları oylayan, bütçeyi tartışan ve kamu harcamalarını idare eden bir kadın, aslında bir erkek olmuş demektir.

Charles NODIER,
L'Europe littéraire dergisi, Mart 1832

Aslında hiçbir çirkin kadın siyasi yaşamda başarılı olamaz. (...) İster erkek ister kadın olunuz, siyasette başarılı olabilmek için ikna etme yeteneğiniz olmalıdır. İkna etmek ise, baştan çıkartmak demektir, dolayısıyla fiziğinizin düzgün olmasında yarar vardır.

Fransa eski başbakanı Edith CRESSON'un,
Catherine NAY'le yaptığı söyleşi,
Le point dergisi, 20 Mayıs 1991

Soğukluk

(Soğukluk) ateşlemedeki bir kusura duygulardaki arızanın eşlik etmesidir.

Guy BOUTRY, *L'Esprit des mots*
(Sözcüklerin Ruhu'ndan alınmıştır)

Erkek açısından bakıldığında soğuk bir kadın, suları buz gibi olan bir havuzu anımsatır: İçine girmesi zaman alır; girer girmez de çıkarsınız!

Bruno MASURE, *Le Dictionnaire analphabètique*
(Okuma Yazmasız Sözlük), 1990

Bir buzdağını kızıştıramazsınız.

Marcel ACHARD, *Noix de Coco* (Hindistancevizi), 1935

Ateşli kadınlar, soğuk yürekler ve sarışın sası mizaçlar için birer ocaktır. Erkekliğinin bilincinde olan kanlı canlı bir erkek ise daima soğuk kadınları yeğler; çünkü onlar, ısıtılmadan çalışmayan, ancak gülünç biçimde olur olmaz zamanda yanmayan, gerektiğinde tüm diğerlerinden fazla kaloride ısı veren üstü mermer kaplı sobalara benzerler.

Octave UZANNE, *Le Bric-à-brac de l'amour*
(Aşkın Ivır Zıvırı), 1879

Soğuklukları beyinlerine işler ve saldırganlığa dönüşür. Kaçın! Bir de sakallarının uzamasını beklemeyin.

Gabriel CHEVALIER, *L'envers de Clochemerle*
(Clochemerle'in Ters Yüzü), 1966

Hayatta katlanamadığım üç şey vardır: fazla sıcak kahve, ılık şampanya ve soğuk kadınlar.

Orson WELLES, A. Dag Naud ve Olivier Dazat, *Dictionnaire inattendu des citations* (A. Dag Naud ve O. Dazat'un, Alıntıların Beklenmeyen Sözlüğü'nden alınmıştır), 1983

En kötü ahlaksızlık, soğuk kadınların ahlaksızlığıdır; duyumsamaz kadınlar aslında birer dişi kurttur.

Edmond ve Jules de GONCOURT, *Journal* (Günce)

Soğuk kadınlar, aslında sudan başka bir şey içmedikleri halde, kadehlerine şarap konmasını kabul edip sırf kibarlıklarından şerefe kadeh kaldıranlara benzerler.

Dictionnaire de l'amour (Aşkın Sözlüğü), 1938

Soğuk bir kadını öpünce, kar süpürürmüş gibi oluruz.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1887-1910

Soğuk kadınların ötekilerden fazla yaşadığı doğru değildir. Sadece onlar için zaman bir türlü geçmek bilmez.

François CAVANNA, *L'Almanach-Agenda* (Yıllık Ajanda), 1984

Sonsuz kadınlık

Ah o bitmez tükenmez kadınlık... Karısı bir türlü ölmek bilmeyen adamın dediği gibi.

Alphonse ALLAIS, (Pierre Horay'ın *Alphonse Allais en verve* "Coşkulu Alphonse Allais" adlı eserinden alınmıştır)

Soru

Otuz yılımı kadın psikolojisini incelemeye ayırmama karşın hâlâ şu büyük sorunun yanıtını bulamadım: Peki ama şu kadınlar gerçekten ne istiyorlar?

Sigmund FREUD

Bir kadının en önemli özelliğinin ne olduğunu tayin ediyor değilim; ancak günlük yaşamda tanımadığımız bir kadın hakkında aklımıza gelen ilk soru, "Güzel mi?" so-

rusudur. Ardından da "Akıllı mı?" sorusu gelir. Bir üçüncü soru sorulduğu pek nadirdir.

FONTENELLE, *Nouveaux dialogues des morts*
(Ölülerle İlgili Yeni Diyaloglar), 1683

Sosyete kadını

Bir sosyete kadını boş boş bakıyorsa, biliniz ki bakışları içe dönmüştür.

Philippe BOUVARD, *Un oursin dans le caviar*
(Havyarın İçinde Bir Denizkestanesi)

Söz dinleme

Bir kadına ancak söz dinleyeceğinden emin olunduğunda emir verilmelidir.

Alfred CAPUS, *Notes et Pensées*
(Notlar ve Düşünceler)

Bizim örf ve âdetlerimize göre bir koca karısına "Size emrediyorum," dediği zaman, bu emir, kadına onurundan bir şey kaybettirmez; ayrıca ister buna boyun eğme, isterse de uysallık deyin, kadının söz dinlemesi herkes tarafından bir sağduyu ya da dokunaklı bağlılık göstergesi olarak algılanacaktır.

Ernest LEGOUVÉ, *Les pères et les enfants au XIXe siècle*
(XIX. Yüzyılda Babalar ve Çocuklar)

Spor

Bir bisiklete ata biner gibi binmek, tenisin yineleyen ve çılgın tepişmeleri, kayıkçılığın şiddetli çekmeleri, tüm

bunlar bir kadın için pek estetik sayılmazlar ve üstelik sağlık açısından bakıldığında da, danışılan fakülte ciddi çekinceler belirtiyor.

Bernadette JOUVIN, *Pour être heureuse*
(Kadın Mutlu Olabilsin Diye), 1907

Erkek bir abideyken siz sadece işlevsel bir bina olmaya mahkûmsunuz. (...)
Kadın sporcuların gösterilerine kolay kolay tahammül edilemez.

Stephen HECQUET,
Faut-il réduire les femmes en esclavage?
(Kadınları Köleleştirmek Gerekir mi?), 1955

Hekimlerin de belirttikleri gibi, (kadınlarda) bazı kasların aşırı derecede geliştirilmesi, ileride anne oldukları zaman tehlikeli sonuçlar doğurabilir.

V. GRANJEAN, *Sur la vie sexuelle*
(Cinsel Yaşama Dair), 1920

Jimnastik salonlarında erkekler için öngörülen beden eğitimi hareketleri, hem çok çeşitli hem de çok karmaşıktır ve bunların büyük bir kısmı, doğal olarak, kızların beden eğitimi için düzenlenen jimnastik salonlarında yasaklanmalıdır. Cesaret gerektirenler –hatta buna neredeyse gözü karalık da diyebiliriz– ve ayrıca genç kızlar için uygun olmayan pozisyonlar, kesinlikle dışlanmalıdır.

M.A. THERY,
Conseils aux meres sur les moyens de diriger et d'instruire elles-mêmes leurs filles
(Annelere, Kızlarını Kendi Başlarına Eğitip Yönlendirme Yolları Konusunda Verilen Öğütler), 1837

Şurası açık ki, genç kızların beden eğitimi için uygun olan hareketler ile oğlanlar için öngörülebilecek olan hareketler arasında büyük farklar vardır. (...) "Koşma"yı ge-

rektiren oyunlar genellikle kızlar için pek elverişli değildir ve üstelik güç katmak yerine onları yorabilirler. Ayrıca şamatalı zıplamalar onların cinsiyetlerinin gerektirdiği tevazuya uymaz.

M.A. THERY,
Conseils aux mères sur les moyens de diriger et d'instruire elles-mêmes leurs filles
(Annelere, Kızlarını Kendi Başlarına Eğitip Yönlendirme Yolları Konusunda Verilen Öğütler), 1837

Kadının beden eğitimi hareketlerine de, oyuna da gereksinimi yoktur. Onun günlük yaşamdaki fiziksel etkinliği, yaşam tarzı ne olursa olsun, ona yeter; kaldı ki, her türden beden eğitimi hareketi kadın için tehlikeli de olabilir, çünkü onun bedeni (organları ve iskeleti) büyük bir kas gücü harcamaya yatkın değildir ve bu tür hareketler ister istemez organlarında acıya neden olur.

Dr. A. NARODETZKI,
La Médecine végétale (Bitkisel Tıp), 1910

Suç

Bu tür suçların kökeninde ya da hedefinde hemen her zaman kadın yer alırdı. (...) Çoğu kez onlar için hırsızlık yapılır, onlar da bunu bilir ama bilmezden gelirler. Bu tür suç ortaklıkları, toplum için en hassas ve en tehlikeli olanlarıdır. Kadının yırtıcılığı, erkeğinkini geride bırakır. Ancak bu tür suç olaylarında en çok dikkati çeken husus, kadının intikamının tadını ağır ağır çıkarırken ne derecede acımasızca ve sinsice hareket edebildiğini ve kendi suçunu başkalarına işlettirme sanatına sahip olduğunu görmektir.

Henry JOLY, *Le Crime - Une étude sociale*
(Suç - Bir Sosyal İnceleme), 1888

Suçlu

Bir kadının haklı olmaktan kastettiği şey, tüm suçun onda olmamasıdır.

Sophie ARNOULD, 1787

Suskunluk

Seçkin genç kızlarımız, kendilerine yakışır tarzda edinecekleri o gerektiğinde susmasını bilme alışkanlığı sayesinde, nazik meyveleri uzun süredir anneleri tarafından peşinen hazırlanan ve onları ömür boyu süslü bir takı gibi izleyecek olan, yaşamdaki en önemli kazanımlarını oluşturacak utangaçlık ve alçakgönüllülük sıfatlarına erkenden kavuşacaklardır.

M.A. THERY, *Conseils aux mères sur les moyens de diriger et d'instruire elles-mêmes leurs filles* (Annelere, Kızlarını Kendi Başlarına Eğitip Yönlendirme Yolları Konusunda Verilen Öğütler), 1837

Süpürge

Cumartesi günleri süpürge tutan el, pazar günleri okşamasını en iyi beceren eldir.

Johann Wolfgang von GOETHE, *Faust*, 1866

Sürü

Örneğin kadınlar benim yaşamımda o kadar az yer kaplarlar ki, onları birbirlerinden ayırmakta bile güçlük çekiyorum, tıpkı zenciler ya da bir sürünün koyunları gibi.

Michel TOURNIER, *Les Météores* (Göktaşları), 1975

Süs

Kadınlar döşeme kumaşı gibi bağlanır; yani çivi ve çekiçle.

Jules BARBEY d'AUREVILLY,
Dısjecta membra

Kadın tamamen süs niteliği taşıyan bir cinsiyettir. Asla söylecek sözleri yoktur ama bunu pek sevimli bir biçimde söylerler.

Oscar WILDE, *Dorian Gray'ın Portresi*, 1881

Şaka

Kadınlara şaka yapmaya gerek yoktur; çünkü onları gıdıklayarak daha fazla güldürebiliriz.

Philippe BOUVARD,
Les pensées (Düşünceler), 1991

Şeytan

Kadınların çoğu ancak, artık ruhlarını şeytana satamaz hale gelince kendilerini Tanrı'ya adarlar.

Sophie ARNOULD,
Correspondance (Mektuplar)

Çünkü bildiğiniz gibi şeytan, özellikle kadınların peşinde koşan korkunç bir zamparadır.

Léon BLOY, *Le Vieux de la montagne*,
(Dağın İhtiyarı) XIII. cilt

Boş, zayıf, kösnül ve ürkek bir dişinin kafasında Tanrı ile şeytanın ittifakı kaçınılmazdır.

CASANOVA, *Anılar*, V, 8

Tanrı, bir meleğin itiraz etmesine izin verdi; Şeytan'ı yaratmış oldu. Erkek karısının itiraz etmesine izin verdi; kadını yaratmış oldu.

Jean GIRAUDOUX, *Sodome et Gomorrhe*

Şeytanın iğvası

Bir kadın için, şeytanın iğvasına kulak kabartmakla ona teslim olmak aynı şeydir.

MARIVAUX, *Arlequin poli par l'amour*
(Aşkın Hizaya Getirdiği Soytarı), 1720

Şıklık

Seke seke yürümek, hafifliğin ve süs merakının bir göstergesidir. Ayrıca genç kızların, herkese sersemce gelen şu vücudunu kıvırarak yürüme alışkanlığından kurtulmalarının ya da kadının değerli bir özelliği olan yumuşaklıkla çelişen o ani ve kopuk hareketlerden sakınmalarının yaşamsal bir önemi vardır.

J.B. J. de CHANTAL, *La civilité des jeunes personnes*
(Genç Hanımların Kibarlığı), 1843

Şişe

Bir şişe... İşte size kadından çok daha üstün bir eğlence. Şişe boşalınca iş biter. O şişe sizden ne ziyaret ne de anı ister. Sizden ne minnet, ne aşk ne de hatta kibarlık bekler. Şişe hiç olmazsa size çocuk mocuk yapmaya kalkmaz.

Jules ve Edmond de GONCOURT,
Journal (Günce), 18 Aralık 1860

T

Tamamlayıcı

İnsan doğası iki temel bölüme ayrışır: erkek ve kadın. Dolayısıyla bu iki varlık birbirlerinin tamamlayıcısıdır. Yani kadının aslında tamamlayıcı parça olduğunu da söyleyebiriz.

Dr. JAF, *L'Art de se faire aimer*
(Kendini Sevdirme Sanatı), 1913

Kadın sadece erkeğin tamamlayıcısıdır... Astların üstlere bağımlı olması, ne güzel! Hem toplumsal ilerleme açısından, hem de üstler açısından.

August STRINDBERG, *De l'infériorité de la femme*
(Kadının Aşağı Olma Durumuna Dair),
(*La Revue Blanche* dergisinden alınmıştır), 1895

Tanrı

Eğer kadın iyi bir şey olsaydı, Tanrı'nın da bir karısı olurdu!

Sacha GUITRY

Çünkü Tanrı, erkeği kendi şanı için yarattı, kadını ise erkeğin şanı için.

Henry de MONTHERLANT, *Genç Kızlar*, 1936

Tanrı erkeği yarattı ve onun yeterince yalnız olmadığı kanaatinden hareketle, yalnızlığını daha çok hissetsin diye ona bir eş verdi.

Paul VALÉRY,
Moralités (Kıssadan Hisseler), 1932

Kadınların kiliselere girmelerine izin verilmesine hep şaşmışımdır. Tanrı'yla hangi konuda sohbet edecek düzeye sahipler ki?

Charles BAUDELAIRE,
Apaçık Yüreğim "Özel Günceler", 1887

Tanrı, kadını sadece erkekleri ehlileştirmek için yarattı.

VOLTAIRE, *L'Ingénu*

Erkek ister (kadın çoğu kez kabul eder) ve Tanrı ne yapacağını bilir.

Alphonse ALLAIS, *Ne nous frappons pas*
(Birbirimize Vurmayalım), 1898

Onlar alt tarafı birer kadın parçasıydılar; yani, Tanrı'nın ancak sonradan akıl ettikleri.

Nancy ZAROULIS, *Lumières des ténèbres*
(Karanlıkların Aydınlıkları), 1980

Tapınma

Birinin bana tapması ne işe yarar ki? Söylesenize? Eğer günün birinde nasıl olsa bu illete yakalanacaksam, bu benim makat kanseri olmamı engelleyecek mi!

Louis-Ferdinand CÉLINE, *L'Église* (Kilise)

Taşralı kadın

(Taşralı kadın) hiçbir sorumluluk üstlenmez; ev sahibesi rolü ona yeter; ya da, eğer sinirleri yeterince sağlam değilse, çareyi dine düşkünlükte arar ve içindeki ateşi kilisenin soğuk taşlarının üstünde soğutur.

Émile ZOLA,
Le Messager de l'Europe dergisi, Kasım 1878

Tatlı dillilik

Bu tatlı dillilik denen şeyden nefret ediyorum. Bunsuz da bal gibi yaşanır yahu! İnsanın donuyla yüreğinin böyle sürekli olarak birbiriyle karıştırılması midemi bulandırıyor.

Gustave FLAUBERT,
Correspondance (Mektuplar)

Tavlamak

Erkekleri ne kadar çok süründürürseniz, o kadar çok suyunuza giderler. Ya da tabii su koyverip başka kapıya...

MISTINGUETT, Söyleşi, 1925

"Hiç de fena değilsiniz," diyerek kadınları tavlamanız olanaksızdır. En azından, "Dünyada bir eşiniz yok," demeye kadar gitmelisiniz; aşağısı kurtarmaz.

Louis-Ferdinand CÉLINE

Kadında beğenilme arzusu, sevme arzusundan önce ortaya çıkar.

Ninon de LENCLOS,
Correspondance (Mektuplar)

Sanırım kadınlar tarafından beğenilmek, aslında bir vasatlık göstergesidir; oysa hepimiz böylelerine öykünürüz ve hep onlar baskın çıkar.

Gustave FLAUBERT, *Lettre à Louise Collet* (Louise Collet'ye Mektup)

Artık beğenilmeyen kadın lanetlidir!

Marquise de LAMBERT, *Réflexions sur la vieillesse*
(Yaşlılık Üzerine Düşünceler)

Elde edemediğimiz kadınların çoğu, aslında teşne olup olmadığını sormadığımız kadınlardır.

Marcel PAGNOL, *Jazz* (Caz), 1954

Bir kadını iki şekilde tutabilirsiniz, belinden sarılarak ya da duygularına hitap ederek.

Henry BATAILLE, *Poliche*

Tavsiye

Kadınlar kötü tavsiyelere uymaz; onları öncelerler.

Abel HERMANT, 1930

Hiçbir erkek bir kadına dost tavsiyesinde bulunmanın yöntemini keşfedememiştir; kendi karısına bile.

Honoré de BALZAC, *Petites misères de la vie conjugale*
(Evlilik Yaşamının Küçük Sefillikleri)

Tekstil

Bugün artık fizik aşk için engel oluşturan, ilkelerden çok tekstil ürünleridir.

Philippe BOUVARD, *Un oursin dans le caviar*
(Havyarın İçinde Bir Denizkestanesi)

Temizlik

Cildinizi aşırı derecede yıkamayınız. Tanrı, bize bedenimizi temizlememiz için ter bahşetmiştir.

De la jeune fille à la jeune femme,
brochure de la Légion d'honneur
(Genç Kızlıktan Genç Kadınlığa,
Légion d'honneur'ün kitapçığı), 1892

Alenen ve kesinlikle sabun kokuyordu. Aksi şeytan. Ha bununla yatmışsın, ha bir çamaşır makinesiyle.

Boris VIAN,
Bütün Ölülerin Derileri Aynıdır, 1947

Teselli

Kadınlar teselli etmesini severler, bu durumda onların kalbini çalmanın en iyi yolu, aşk yaralarınızı daima sergilemektir.

Alphonse DAUDET,
Port-Tarascan (Tarascon Limanı), 1890

Tırmanış

Karınızın üstüne çok dikkatli bir biçimde, fazla mıncıklamadan, fazla tepinmeden tırmanmalısınız ve onun da doyuma ulaşarak kötü alışkanlıklar edinmesini engellemek amacıyla erkenden boşalmalısınız. Çünkü alacağı zevki bir hakmış gibi talep eden bir kadından daha sıkıcı bir şey olamaz.

Georges WOLINSKI,
La Morale (Ahlak), 1992

Tipsiz kadınlar

Günümüzde artık tipsiz kadınlar bile gerdeğe bakire olarak girmiyorlar.

Georges WOLINSKI, *Charlie-Hebdo* dergisi, 1976

Tutku

Bir tutku alevini tutuşturabilmek için kadınların yapamayacakları çılgınlık yoktur ama ortalık yangın yerine döner dönmez de derhal kaçarlar.

Düşes d'ABRANTES,
Mémoires (Anılar)

Turşu

Salatalıkla kocanın arasındaki fark şudur: Salatalığın kendi turşusu kurulur, koca ise eşinin turşusunu kurar.

Jean-Louis COMMERSON,
Les Pensées d'un emballeur
(Bir Ambalajcının Düşünceleri), 1851

Tutumlu

Bir kadın tanımıştım, o kadar tutumluydu ki, sevişirken bile hesaplı bir biçimde zevk alırdı.

Paul LÉAUTAUD,
Passe-temps, "Mots, Propos et Anecdotes"
(Vakit Öldürme, "Sözcükler, Sözler ve Küçük Öyküler"), 1952

Tuzak

Kadınların en az kurnaz olanları bile sonsuz sayıda tuzak kurabilir; kazanan, fazla kuşku uyandırmamayı başardığı için en aptal olanıdır

Honoré de BALZAC, *Vadideki Zambak*, 1836

Tütün

Tanrı erkeği yarattı, sonra da sıkılmasından korktuğu için ona bir kadın verdi. Kısa bir süre sonra Tanrı pişman oldu ve kadının erkeğin canını sıkmasından korkup ona tütünü yolladı.

Mark TWAIN

Tüy

Kadın sıkça değişir
Ancak deliler ona güvenir!
Kadın bu yönüyle ünlüdür,
Rüzgârda uçuşan bir tüydür.

Victor HUGO,
Le Roi s'amuse (Kral Eğleniyor), 1860

U-Ü

Utanma

Kadınlar, yapmaktan asla çekinmedikleri şeylerin adı konduğunda kızarırlar.

Michel Eyquem de MONTAIGNE,
Denemeler, 1580

Kadınlar, maddi konulardaki utanma duygusuna çok önem verirler ki, manevi konulardaki utanmayı takmayabilsinler.

Étienne REY, *Maximes morales et immorales*
(Ahlaklı ve Ahlaksız Özdeyişler), 1914

Kadının utanması bir ara duvardır. Ey gafiller, sakın ola ki onu siz zorlamayınız, yoksa dağılmaya başlar, ardından da gedik açılır ve komşularınızı evinizin içinde buluverirsiniz.

Jules RENARD,
Journal (Günce), 1887-1910

Utangaç kadınlar, erkeğe teslim olurken ne hallere düştüklerine tanıklık etmemek için gözlerini kaparlar.

Gaston de CAILLAVET et Robert de FLERS,
Les Sentiers de la vertu
(Namusun Yolları), 1903

Kadınların utanma duygusu gömleklerinde gizlidir, çünkü hele önce onu çıkarmayı başarın, göreceksiniz, utanmanın en ufak bir izi bile kalmayacak.

Clément d'ALEXANDRIE,
(Casanova'nın
Anılar adlı eserinden alınmıştır)

Karıkoca arasında çok iyi bilinen bir gerçektir ki, balayı süresi kadının utangaçlığına bağlıdır!

Madame GUIZOT, *Canseils de morale* (Ahlak Öğütleri)

Utanma sadece çirkinler için yaratılmıştır; bu, çağdaş ve Hıristiyan bir buluştur.

Théophile GAUTIER,
Mademoiselle de Maupin
(Matmazel de Maupin)

Uygunluk

Bir gün bir kulüpte, gelenek ve göreneklere "uygun" bir kadın dendiğinde bunun tanımının ne olacağı sorusu ortaya atıldı. L. şöyle yanıtladı: "O iş için uygun olmayan bir kadın."

Paul LÉAUTAUD,
Passe-temps (Vakit Öldürme)

Üremek

Hiçbir zaman üreme gereksinimi duymadım... Bir küçük er, bir askercik, bir katil doğurma korkusuyla, hiçbir zaman çocuğum olsun istemedim. Neme lazım...Üremek mi? Hayır... Bu bence çok büyük bir iddia... Aa! Bakın, tam da babasının gözleri, annesinin poposu. De-

desi kadar gerzek... Abim –ki, hıyarın teki değildir– hep şöyle der: "Yeni doğan biri, geleceğin ölüsüdür..."

ARLETTY,
Libération gazetesi (16 Mayıs 1987)

Üzüntü

Kadınların çoğunun yaşamında her şey, en büyük üzüntü de dahil olmak üzere, bir "prova"ya dönüşür.

Marcel PROUST,
Kayıp Zaman İzinde - Guermantes Tarafı

V

Vajina

Kadınları güçsüz kılan şey, cinsel organlarıdır: yani böceklerin bile sürünerek girebilecekleri o koca delik.

MADONNA,
Star-Club dergisi, Ağustos 1991

Asla bir kadının en mahrem bölgelerine gözlerinizi isteyerek kaydırmayınız, çünkü şeytan orada gizlenmektedir, orada pusuya yatmış beklemektedir; eğer yüzünüzü bir saniye dahi görecek olursa bilin ki kızgın dirgeniyle anında ve acımasızca gözlerinizi oyacaktır.

Peder J. GAGNET,
Conseils aux jeunes gens d'aujourd'hui
(Günümüz Gençlerine Öğütler), 1881

Onu, doğum yaparken gözlerinizde canlandırın. Bir çirkef kuyusuna bakıp heyecanlanmanın âlemi var mı? Mutluluğu bulmayı umduğunuz o kaynaktan çıkan biçimsiz et yığınının vıcık vıcık ve pis kokulu olarak süzülüşünü düşünün bir hele!

Marquis de SADE

Vasatlık

Kadınların bitmek tükenmek bilmeyen vasatlığı her zaman ağır basar.

Roger Martin du GARD,
Un Taciturne (Sessiz Bir Adam), 1932

Çayırkuşunu nasıl aynayla kandırırsanız, erkeklerle kadınları da gururlarıyla kandırırsınız. Eğer söylediklerimi uygularsanız, çok sıradan biri dahi olsanız, sevilmeye değer bir kadın olarak evrensel bir nam salarsınız. Sosyetede de başarılı olmak için dehadan çok vasatlık geçerlidir.

Kontes DASH (Poilloue de SAINT-MARS),
Comment on fait son chemin dans le monde - Code du savoir-vivre
(Sosyetede Yükselmenin Yolları - Görgü Kuralları), 1868

Vazgeçmek

Erkek, kendini olumlayarak insan olurken, kadın, kendi olmaktan vazgeçerek o mertebeye ulaşır.

Guida DIEHL,
Die deutsche Frau und der National sozialismus
(Alman Kadını ve Nasyonal Sosyalizm)

Veresiye

Biz terziler açısından üzücü olan şudur ki, peşin paraya soyunan kadınların pek çoğu, iş giyinmeye gelince ne yazık ki veresiyeyi yeğliyorlar.

Louis FÉRAUD

Vermek

Dünyanın en güzel kızı bile, nesi varsa ancak onu verebilir.
Ama zaten çoğu kez vermese daha iyi olur.

Paul VALÉRY, *Mélange* (Karışım)

Bir kadın kendini bir erkeğe veriyorsa bilin ki aslında çoğu kez alacağı bir şeyler vardır.

André TREILLES,
Maximes, Réflexions et pensées
(Özdeyişler, Düşünceler ve Öğretiler), 1953

Vicdan

İnsanın vicdanının sızlaması erkeklere özgü bir durumdur; kadınların vicdanı her zaman rahattır, tabii eğer varsa.

Pierre REVERDY, *Le Livre de mon bord*
(Benim Safımın Seyir Defteri)

O, vicdanı yerine kapıcısının sorgulanması gereken kadınlardan biridir.

Jules RENARD, *Journal* (Günce), 1897

Vicdan azabı

İtiraf etmek gerekir ki kadınları yakından tanıyınca, çıkarlarına uygun bir kötülük ettikleri için vicdan azabı çekmekten çok, öyle bir şeyi yapamamış oldukları için pişman olduklarını görürüz.

Madame de RÉMUSAT,
Essai sur l'éducation des femmes
(Kadınların Eğitimi Üzerine Deneme)

Vizon kürk

Birçok kadın, vizon bir kürk sahibi olmak için çırpınır: Büyük hata! Aksine, bir vizon kürk sahibi olabilmek için çırpınmadan teslim olmak gerek.

Pierre DORIS

Vücut

Vücuduna gelince genç kız onu zaten fazlasıyla iyi tanır; her şey onu vücuduna iltifat etmeye, onu süsleyip bir put gibi tapınmaya yönlendirir. Kendi içinde daha güzel bir şeylerin varlığını göstererek onu vücudundan soğutmayı başarmanın yaşamsal bir önemi vardır.

FÉNELON, *Kızların Eğitimi*, 1687

Vücut hatları

Aslında kadınlar, vücut hatlarını bozmamak için kendilerini zorladıkları kadar Tanrı'yı memnun etmek için de zorlasalar, Cennet'e gidecek olmalarından kuşku duyulmazdı.

François MAURIAC,
***L'Echo de Paris* gazetesi (1934)**

Yirmi yaşındaki bir kadına hükmedersiniz, beli inceciktir; kırk beş yaşında ise çoğu kez direnir, kocasının egemenliğini sarsar ve beli kalınlaşır. Bu Tanrı'nın gazabıdır.

E. CHAPUS,
Manuel de l'homme comme il faut
(Adam Gibi Adamın Elkitabı), 1861

Y

Yalan

Aklı başında bir erkeğe verilebilecek en iyi öğüt şudur: Asla bir kadına inanma, sana doğruyu söylüyor olsa bile.

EURİPİDES, *Fragments* (Alıntılar)

Kadınlara oyun olsun, diye yalan söylemek gerek. Böylece ödeşmiş gibi oluruz.

Sacha GUITRY, *Elles et Toi* (Kadınlar ve Sen), 1947)

Ne kadar çok kelebek çeşidi varsa, o kadar çok çeşit yalancı vardır. Terbiyeli olduğu için yalan söyleyeni vardır; o kibar bir insandır. Başkalarını eğlendirmek için yalan söyleyeni vardır; o bir şairdir. Görev aşkıyla yalan söyleyeni vardır; o bir azizdir. Çıkar, bencillik ya da korkudan yalan söyleyeni vardır; o kaba bir insandır. Keyif için yalan söyleyeni vardır; o bir yalancıdır. Nihayet bir de kadınlara yalan söyleyeni vardır; o aslında yalan söylemiyordur.

Francis de CROISSET, *Nos marionnettes* (Bizim Kuklalarımız), 1828

Bir kadın doğruyu söylediğinde, aslında bir yalanını gizlemeye çalışıyordur...

Henri JEANSON, *Fanfan La Tulipe* filminden

Erkek için yalan bir araçtır; kadın içinse bir süs.

SAN-ANTONIO, *San-Antoniaiseries*
(San-Antonio'ca Saçmalıklar), 1989

Tabii kadınlardan daha çok ve daha iyi yalan söylemesini bilen diplomatlar vardır ama onlardan daha hızlı yalan söyleyebilen bir kişi bile bulamazsınız.

Malcolm de CHAZAL, *Sens plastique* (Plastik Yatkınlık), 1948

Yalan sadece kadınlara yakışır.

Paul GUTH, *Moi, Josèphine, impératrice*
(Ben, İmparatoriçe Josèphine), 1979

Kadınlar iyi yalan söylerler, çünkü yalan söylerken neredeyse doğruyu söylediklerine inanırlar.

Henri de RÉGNIER, *Donc...* (Demek ki), 1860

Kadınlar, açık sözlü olurlarsa sanki çıplakmış gibi görüneceklerine inanırlar.

Émile PONTICH, *Les Cahiers d'un individualiste*
(Bir Bireycinin Defterleri), 1911

Belki de size inanmaları için, kadınlara yalan söylemek gerek.

Jules ve Edmond de GONCOURT, *Idées et sensations*
(Düşünceler ve Duyumlar)

Yalanın erkekler için ne kadar gerekli olduğunu bir tek kadınlar ve doktorlar bilir.

Anatole FRANCE

Bir erkek, bir kadına yalan söyleme zahmetine katlandığında, kadın bunu bir ilgi ifadesi olarak algılamalıdır. Yani bir nevi ona çiçek hediye etmiş gibi.

Steve PASSEUR, *La traversée de Paris à la nage*
(Paris'in Yüzerek Geçilmesi), 1925

Kadınlar, sabahki yalanlarıyla akşamki gerçeklerini oluştururlar.

Jean GIRAUDOUX, *Amphitryon 38* (Ev Sahibi 38), 1929

Sanırım erkekler, kadınlardan daha az yalancıdır; tabii onlara kur yaptıkları zaman hariç.

Kontes DIANE, *Les Glanes de la vie* (Yaşam Hevenkleri), 1898

Paris'te yaşayan sıradan bir erkek, günde on kez yalan söyler; sıradan kadınsa yirmi kez; sosyetik erkek, günde yüz kez yalan söyler. Ama sosyetik bir kadının günde kaç kez yalan söylediğini bir türlü hesaplayamamışlar.

Hippolyte TAINE

Kadınların safdilliğinin sınırı yoktur; çünkü bir tek kendilerinin iyi yalan söyleyebildiklerine inanırlar.

Jacques NATANSON,
L'Enfant truqué (Hileli Çocuk), 1922

Bir kadın, ancak gereksiz yalanlar söylemediği zaman açık sözlüdür.

Anatole FRANCE, *Kırmızı Zambak*, 1894

Erkekler de yalan söylemesini bilirler ama onlar, Fransızların yabancı dil konuşmaları gibi yalan söyler; yani hiçbir zaman aksanları iyi değildir. Ama ya kadınlar!

Sacha GUITRY

Bir kadının doğru ile yalanı ayırt etmesi olanaksızdır.

Jules ve Edmond de GONCOURT, *Journal* (Günce)

Kadın uyuyor. Bu onun için bir zaferdir. Çünkü artık yalan söylemesine gerek kalmamıştır. Bundan böyle bizzat kendisi tepeden tırnağa bir yalandır.

Jean COCTEAU, *La difficulté d'être* (Olmak Güçlüğü)

Yalnızlık

Bu kadar çok sayıda kötü yola düşen kadın olmasının nedeni, onlara yalnız yaşamanın öğretilmemiş olmasıdır.

Matmazel de SOMMÉRY, *Doutes sur différentes opinions reçues dans la société*
(Toplumdaki Birtakım Önyargılarla İlgili Kuşkular)

Yapay

Kadın, erkeğin ürünüdür. "Tanrı dişiyi yarattı ve erkek kadını oluşturdu"; kadın dolayısıyla uygarlığın bir ürünüdür, yapay bir yapıttır.

Gustave FLAUBERT, *Lettre à Louise Colet*
(Louise Colet'ye Mektup), 1855

Yarak

Erkek kendini bir yapıta adar, kadın ise bir erkeğe. Sağ olun güzellerim; sizi gayet iyi anlıyorum ve yüce Tanrı'ya, bana, size sunacak güzel bir yarak verdiği için şükrediyorum!

SAN-ANTONIO, *San-Antoniaiseries*
(San-Antonio'ca Saçmalıklar), 1989

Yaş

O kadın, yaşın para ettiğini sanıyor, o yüzden de hep yaşı üzerinden tasarruf etmeye çabalıyor.

Jules RENARD, *Journal* (Günce)

Kadın hep yaşından söz eder ama yaşının kaç olduğunu asla söylemez.

Jules RENARD, *Journal* (Günce)

Belli bir yaştan sonra bütün kadınlar, kendilerini kızlarının yerine koymaya başlarlar.

Henri JEANSON, *La Volonté* (İrade), 1925-1934

Bugün artık kadınların süs meraklarının yarattığı olanaklar sayesinde, eşinden on yaş daha yaşlı olan bir koca, karısı yirmi yaşındayken otuz yaşındadır; eşi otuz yaşına geldiğinde, erkek elli yaşına; karısı kırkına bastığında ise, yetmiş yaşına gelmiştir.

Georges COURTELINE, *La Philosophie de George Courteline* (George Courteline'in Felsefesi), 1927

Kadın sofuluğunun üç yaşı; arzu, kibir, korku: on beş, otuz ve kırk yaş.

Jules ve Edmond de GONCOURT, *Journal* (Günce), 1862

"Erkek her yıl bir yaş yaşlanır."
"Kadınsa sadece üç yılda bir... malum!"

Maurice DONNAY, *Le Torrent* (Sel), 1899

(...) Kadınların yaşı yoktur... onlar ya gençtir... ya da yaşlı!... Genç olduklarında bizi aldatırlar... yaşlandıklarında ise, aldatılmak istemezler!...

Sacha GUITRY, *Mon père avait raison* (Babam Haklıymış)

On yaşındaki kız, bir kitapçıktır
Adı: doğa beşiği.
On beş yaşındaki kız, güzel bir kutudur
Ve kilidi ancak zorlanarak açılabilir.
Yirmi yaşındaki kız, kalın bir çalıdır

Nice avcının, avını ortaya çıkarmak için yanaştığı bir çalı
Otuz yaşındaki kız av etidir
İyi dinlendirilmiş ve şişe geçirilmeye hazır.
Kırk yaşında, koca bir kaledir
Top atışlarının nice gedikler açmış olduğu bir kale.
Elli yaşında, eski bir kandildir
Fitilin ancak gönülsüzce takıldığı bir kandil.

Parnasse satirique (Alaycı Şiir), XVIII. yüzyıl

Kadın, hesap meraklısıdır: Yaşını ikiye böler, elbiselerinin fiyatını ikiye katlar, kocasının maaşını üçle çarpar ve en yakın arkadaşının yaşına beş yaş ekler.

Marcel ACHARD, *Auprès de ma blonde*
(Sarışınımın Dizinin Dibinde)

Bir kadın otuz yaşına geldiğinde poposu ile yüzü arasında bir tercih yapmak zorundadır.

Coco CHANEL, 1940

Fransa'da otuz yaşındaki bir kadın, on beş yaşındaki küçük bir oğlanın bilgi düzeyine sahip değildir; elli yaşındaki bir kadınsa yirmi beş yaşındaki bir erkeğin aklından yoksundur.

STENDHAL, *Aşk Üzerine*

Samimi bir Fransız kadını, otuz yaşına gelmeden önce cömert bir düşünceye sahip olamaz.

Matmazel de SOMMERY,
Doutes sur différentes opinions reçues dans la société
(Toplumdaki Birtakım Önyargılarla İlgili Kuşkular)

Kadınların otuz yaşını aştıklarında ilk unuttukları şey, yaşlarıdır; kırkına vardıklarında ise o konudaki her şeyi tamamen hafızalarından silerler.

Ninon de LENCLOS, *Correspondance* (Mektuplar)

Kadın çok olağanüstü biri olmadıkça –esprili de olsa– otuz yaşından sonra artık eski parlaklığını yitireceğini kabullenmek zorundadır.

Madame NECKER, *Mélanges* (Karışımlar)

Otuz beş yaşındaki bir kadın, otuz beş yaşındaki bir erkekten daima daha yaşlı gösterir. Neden mi? Çünkü gerçekten öyledir de ondan.

Henry de MONTHERLANT, *Genç Kızlar*, 1936

Kırk yaşındaki kadın, daha henüz yaşlanmadığının kanıtını şiddetle ve umutsuzca aşktan bekler. Onun için bir sevgili bulmak, nüfus kâğıdına karşı bir protesto eylemidir.

Jules ve Edmond de GONCOURT, *Journal* (Günce), 1861

Kadınlar, kırk yaşlarına doğru seve seve yuvaya döner; bu ise, erkeklerin yuvadan çıkmaya başladıkları yaştır.

Henri BECQUE, *Notes d'album* (Albüm Notları)

Bir kadını kırk yaşına girmeye razı etmek çok zordur. Ama kırkını aşmasını sağlamak çok daha zordur.

André ROUSSIN

Yaşlılık

Belli bir yaştan sonra, bir koltuğun kolçakları, size bir kadının kollarından daha çekici gelmektedir.

Gustave FLAUBERT, *Carnets de Notes* (Defterler)

İnsanın yüzünü şişiren, kalçalarını genişleten, burnuna yağlı bir görüntü veren, her şeyi deforme eden o iğrenç çökmüşlük, aniden ve olur olmaz bir biçimde binivermişti tepesine, üstelik yaşı henüz böyle bir şeyi için –hak-

lı gerekçe demeyelim ama– bahane, özür oluşturacak kadar da ilerlememişti.

Georges COURTELINE, *La Philosophie de G. Courteline*
(G. Courteline'in Felsefesi), 1927

Genç ya da yaşlı, kadınlar kendilerini gizlemekte haklıdır; ancak yaşlandıklarında bu artık kaçınılmaz bir görev haline gelmektedir.

Madame NECKER, *Réflexions sur le divorce*
(Boşanmayla İlgili Düşünceler)

Kendine saygısı olan ve çevresindeki yaşına uygun sevgilileri ve zevkleri korumak isteyen yaşlı bir kadın, süslenmesine yirmi yaşındakinden çok daha büyük bir özen göstermelidir; tabii güzelleşmek için değil, kendisini tahammül edilebilir kılmak için.

Kontes DASH (Poilloue de SAINT-MARS),
Comment on fait son chemin dans le monde - Code du savoir-vivre
(Sosyetede Yükselmenin Yolları - Görgü Kuralları), 1868

Vadesi dolmuş şeylerden sakının; size yitirilmiş güzelliğinden söz eden bir kadın, ne kadar hoş konuşursa konuşsun, bu övgülerde daima, ölüler için okunan dualardaki kasvetli cenaze töreni havası vardır.

Ninon de LENCLOS, *Correspondance* (Mektuplar)

Neredeyse ölmüş bile şimdiden, kendiliğinden!.. Tükenmelerden, pörsümeden, menopozun çürütmesinden! O malum zehir! Kadınlar mum gibi söner, erir, akar, kokar, bulaşır, alttan kaçırır! İnatçı keçi, haylaz, kayıp, fibrom, şişlik, dua... Mumların sonu fecidir, hanımefendilerinki de... Defter dürüldü... Haydi dışarı... Dışarı! Ne gülüyorsunuz!..

Louis-Ferdinand CELINE, *Féerie pour une autre fois*
(Bir Başka Sefer İçin Peri Âlemi)

Yatak

Tüm kadınlar yatakta teslim olurlar.

Étienne REY,
Moximes moroles et immoroles
(Ahlaklı ve Ahlaksız Özdeyişler), 1914

Genç kızları, yaydıkları sağlıksız sıcaklık açısından sakıncalı olan fazla yumuşak yataklarda yatmaya alıştırmamak önemlidir. Yumuşak ve hoş bir yorgan kullanmaktansa; bir döşek ve kuyruk kılından tek bir yastık daha uygundur.

M.A. THERY, *Conseils oux mères sur les moyens de diriger et d'instruire elles-mêmes leurs filles*
(Annelere, Kızlarını Kendi Başlarına Eğitip Yönlendirme Yolları Konusunda Verilen Öğütler), 1837

Kadınlar nasıl aşkı düşünmesinler ki? Kışın buz gibi yatağına uzanan bir kadın, midesinin üstüne, televizyonun üzerinde uyuyup kalan bir kedinin karnı kadar sıcak bir su dolu kese koysa bile yağmur damlaları çatının üstünde tepinirken kendini yine de yalnız hissedecektir, yalnız yalnız, umutsuzca yalnız.
Ve onu iyileştirecek olan da herhalde uydurulmuş aşk öyküleri dolu romanlar değildir!

Hervé LAUWICK,
Les Femmes vues de près
(Yakından İncelenmiş Halleriyle Kadınlar), 1961

Ne buluruz ki yataklara gömülünce? Şapşalca bir kıkırdama.

Félicien MARCEAU, *Lo mort de Néron*
(Neron'un Ölümü), 1956

Yeniden evlenmek

Evlilikte ilk seferde asla başarılı olunmaz. Bir daha denemek gerek.

Alfred CAPUS, *La petite fonctionnaire*
(Küçük Memur Kadın), 1901

Boğulmaya karar verdiğinizde önce soyunun; böylece elbiselerinizi karınızın ikinci kocası kullanabilir.

Alphonse ESQUIROS, *L'Esprit des Anglais*
(İngilizlerin Anlayışı), 1854

Yerçekimi

Yerçekimi yasasına pek inanmam, çünkü gerçekten de, bardan bir kadın kaldırmak, onu başınızdan atmaktan daha kolaydır.

Georges COURTELINE, *Le Philosophie de G. Courteline*
(G. Courteline'in Felsefesi), 1927

Yozlaşma

Tutkular, bu yaratıkların iyiliklerinden ya da saf güzelliklerinden doğmuyor, daha çok yozlaşmalarından doğuyor. Bir kadını delice sevmenizin nedeni orospuluğudur, ruhunun kötülüğüdür, kafa yapısının, yüreğinin ve duygularının serseriliğidir; teninin yoğun pis kokusu oburca bir tıkınma arzusu yaratır. İşin aslına baktığınızda, tutkulu olma halinin kökeninde, kişilerin ve nesnelerin çürüyüp kokuşmasının yattığını görürsünüz.

Jules ve Edmond de GONCOURT,
Journal (Günce), 30 Ağustos 1866

Yürek

Kadının yüreği, bir şeftali çekirdeğidir. Tam meyveyi ağız dolusu ısırırken bir bakmışsınız, dişiniz kırılıvermiş.

Jules RENARD,
Journal (Günce), 1867-1910

Kadın, çakısını yüreğinin etrafına defalarca saplamıştı ama fazla aşağıdan. Kalçasından yaralandı.

Jules RENARD,
Journal (Günce), 1867-1910

Bir kadın size bir kez yüreğini bağışladı mı, bir daha gerisinden kurtulmak olanaksızdır.

John VANBRUGH, *The relapse*

Yürek, egoist sanatçı konumundaki erkeğin, yıldızını parlatan parçalar çalmaktan hoşlandığı bir piyanodur ve tüm tuşlar, ses verir. Gerçekten de aşk karşısında kadının gizlenecek bir barınağı yoktur. O her şeyini verir; biz ise, bütün o cömert duygularımızı ortaya saçtığımız anlarda bile, hep *in petto*, salt kendi kullanımımıza ait bir şeycikler saklarız.

Gustave FLAUBERT, *Lettres à Louise Colet*
(Louise Colet'ye Mektuplar)

Bütün hüner sözcüktedir: Bir kitabın başlığı olarak "yürek" sözcüğünü seçin, bütün kadınlar bir koşu gidip onu alır. Onun yerine kadın sözcüğünü koyun, hiçbir kadın kitabın kapağını bile açmaz; ancak buna karşılık, erkeklerin coşkulu ilgisine tanık olursunuz.

Madame de SÉVIGNÉ, *Lettres* (Mektuplar)

Bir kadının yüreği yozlaştıkça kurur.

Madame de GENLIS, *Mémoires* (Anılar)

Kadınların yüreğinin içini görmek için, onurlarına açtığımız deliklerden bakarız.

Jules BARBEY D'AUREVILLY,
Disjecta membra

Kadınlarda yürek, ağır çekim çalışan bir cinsel organdır, cinsel organları ise hızlı atan bir yürek.

Malcolm de CHAZAL

Bir kadın, bal gibi iki erkeği de aynı anda sevebilir (...) Kadınlar daha çocuk yaşta yürek şaşılığını öğrenmiş gibidirler.

Paul-Jean TOULET,
Les Trois impostures (Üç Sahtekârlık)

Yüz

Yaşlandıkça erkeğin yüz hatları derinleşir, kadınınki ise buruşur.

GOETHE, *Faust*

Yüz vermek

Bir erkeğin yanından geçerken gizemli bir ifadeyle birbirine sokulup sanki bu erkekle ilgili düşünce alışverişinde bulunuyormuş izlenimini yaratan genç kızların bu tür davranışları hiç hoş karşılanmaz.

J.B. J. de CHANTAL,
La civilite des jeunes personnes
(Genç Hanımların Kibarlığı), 1843

Z

Zalimlik

Tutkularımızın bu kadar yücelttiği o cazibeli yaratıkların zalimliğinin nerelere kadar varabileceğini anlamak için, kadınların kendi aralarındaki ilişkilere bir göz atmak gerek.

August STRINDBERG, *De l'infériorité de la femme* (Kadının Aşağı Olma Durumuna Dair), (*La Revue Blanche* dergisinden alınmıştır), 1895

Zevk

Bir kadın tanımıştım, o kadar tutumluydu ki, sevişirken bile hesaplı bir biçimde zevk alırdı.

Paul LÉAUTAUD, *Passe-temps* (Vakit Öldürme)

Cinsel zevk, üremeyi engeller.

Lucien HONORE, *Pour vous, époux et fiancés* (Siz, Evliler ve Nişanlılar İçin), 1935

Zina

"Zina" sözcüğünün Z harfiyle başlaması bir rastlantı değildir. Çünkü zinadan kaynaklanan tüm illetler aynı harfle başlar: zaaf, zamparalık, zarar verme, zayıflık, zın-

dıklık, zibidilik, zührevi hastalıklar. Eğer günün birinde zinaya özenirseniz, sakın ola bu sözcükleri aklınızdan çıkarmayın!

Peder PIERRET, *La Gazette de nos campagnes* (Kırlarımızın Gazetesi), 1873

Zinada çok hoş bir an gelir çatar: kocayı karısına yeğlemeye başladığınız an.

Albert GRINON, *Remarques* (Düşünceler)

Saksonlarda, zina yapan kadın asılır ve ardından yakılırdı. Mısırlılarda ise burnu kesilirdi. Romalılarda, "Julia Yasası" gereği kellesi uçurulurdu.
Bugün ise, Fransa'da, bir kadın zina yaparken yakalandığında kocasıyla alay ediliyor.

Alphonse KARR, *Une poignée de vérités* (Bir Avuç Gerçek)

Zina yapan Katolik kadın için geçerli on emirden ilki şudur: Komşunu da kocan gibi seveceksin!

Philippe BOUVARD, *Un oursin dans le caviar* (Havyarın İçinde Bir Denizkestanesi)

Kadın doğal olarak ve organik olarak tekeşli ve soğuk olduğu için, zinayla ilgili yasaların neden erkeği değil de sadece kadını cezalandırdığını kolayca anlayabiliriz. (...) Gerçekten de, erkek için basit bir kabahat dahi sayılamayacak olan bu durum, kadın için çok vahim bir suçtur.

G. LOMBROSO ve G. FERRERO, *La Femme criminelle et la Prostituée* (Cani Kadın ve Fahişe)

Evlilik esareti o kadar ağır bir şeydir ki, onun yükünü kaldırabilmek için iki, hatta bazen üç kişi olmak gerek.

Alfred CAPUS, *Notes et pensées* (Notlar ve Düşünceler)

Kadınların çoğu için bir erkeği sevmek, bir diğerini aldatmak demektir.

Étienne REY, *De l'Amour* (Aşka Dair)

Biri derken ikincisi, dostlar birbirini izler. Önce lüks yaşantısını hediyeler alarak sürdürür; ardından da para kabul etmeye başlar. Tüm bunları yaparken duygular hiç devreye sokulmaz; varsa yoksa satılmışlık, o kadar. Bu da, zinanın yine çok sık rastlanan bir diğer örneğidir: Çevresinin hevesleriyle şımartılmış ve saygıdeğer, namus kumkuması bir anne tarafından, erkeklerin yeryüzüne geliş sebebinin kadınlara diledikleri kadar elbise temin etmek olduğu düşüncesiyle yetiştirilmiş olan, kendi sosyal sınıfını terk etmiş kadının zinası.

Émile ZOLA, *Le Figaro* gazetesi, 28 Şubat 1881

Bir, iki, derken insanı onuncu sevgiliye kadar götüren o kaygan yokuştan aşağı sürüklenmemek mümkün müdür? İnsan onurunun birinci koşulu olan kendine saygı alışkanlığını yitirdiğimizde, merak ve kışkırtmaların oluşturduğu boğucu dalgaların karşısına hangi dalgakıranı çıkarabiliriz ki?

Paul BOURGET,
Un crime d'amour (Bir Aşk Cinayeti), 1886

Zenci kadın

Zenci kadın o kadar erken yaşta evlenme çağına girer ki, daha sekiz yaşındayken anne olanların varlığından söz edilir. Birkaç çocuğu olduktan sonra memeleri o kadar ölçüsüzce uzar ki, eğer çocuğunu sırtında taşıyorsa memesini omzunun üstünden arkaya atarak onu besleyebilir.

Dr. VERNEAU, *L'Homme* (İnsan), 1930

Zevk

Kadınlar, hiç değişmeyen bir zevkin değiştirilebilir araçlarıdır.

Marcel PROUST

Zorlama

Hadi canım Hector! Sen de kadınları en az benim kadar iyi tanırsın. Onlar zorlanmadıkça razı olmazlar. Ama o zaman da ne coşkulu olurlar bir bilsen.

Jean GIRAUDOUX, *Truva Savaşı Olmayacak*, 1935

KIRKMERAK 14

KADIN DÜŞMANI SÖZLÜK

Ne midir, *Kadın Düşmanı Sözlük*? "Aşk"tan "zina"ya, "bacaklar"dan "vajina"ya, "evde kalmış kadın"dan "turşu"ya kadar uzanan geniş bir yelpazede, kadınlarla ilgili çeşitli kavramların eğlenceli ama yer yer de sinir bozucu, hatta isyan ettirici tanımlarını içeren bir sözlük... Gülünç önyargıları yansıtan bu özlü sözlerin, ince kelime oyunlarının yazarları mı? Kimler yok ki aralarında: Euripides, Voltaire, Sartre, Freud, Proudhon ya da Nietzsche gibi kalburüstü düşünürler; Baudelaire, Hugo, Proust, Goethe ya da Faulkner gibi ünlü yazarlar; Napoléon, Woody Allen, Aziz Paulus ya da Ayetullah Muntazeri gibi beklenmedik isimler; hatta kadınlar; Marie Antoinette, Madonna ya da Kraliçe Victoria gibi...

Bu sözlükte derlenen kadın düşmanı zırvaları yumurtlayanlar cahil, ilkel, kaba, maço, sıradan erkekler değil de, tarihte iz bırakmış, hatta hepimizi büyüleyen önemli edebî yapıtlar vermiş, başka haklı davaların savunuculuğunu yapmış, üst düzey eğitimli, akıllı, kıvrak zekâlı insanlar olduğunda, sadece gülüp geçmek kolay değil elbette.

Agnès Michaux'nun derlediği *Kadın Düşmanı Sözlük*, birçoğumuzun ezberini bozarak kadın düşmanlığı konusuna daha farklı bir açıdan bakmamızı sağlayacak trajikomik bir araç...

ISBN 978-975-07-1377-4